

ELEKTRİK MALZEMELERİ SEKTÖR RAPORU

ELEKTRİK MALZEMELERİ SEKTÖR RAPORU

**(BATI AFRİKA ÜLKELERİNE YÖNELİK
İHRACAT VE PAZAR ANALİZİ)**

Kapsam: Nijerya – Gana – Fildişi Sahili – Senegal

Hazırlayan: BAZ Girişim, Atılım Expo ve Turcaf işbirliğinde
hazırlanmıştır.

Ocak 2026

BAZ Girişim Hakkında

BAZ Girişim, ihracat odaklı büyümeyi hedefleyen firmalar için stratejik pazara giriş, yurtdışı pazar araştırması, dijital ihracat pazarlaması ve ihracat destekleri alanlarında uzmanlaşmış entegre bir danışmanlık ve uygulama ajansıdır. Faaliyetlerini yalnızca analiz ve raporlama düzeyinde değil, sahaya inen, ölçülebilir sonuç üreten ve firmaların ticari performansına doğrudan etki eden operasyonel modeller üzerinden kurgulamaktadır.

BAZ Girişim'in yaklaşımı; veri temelli pazar analizi, hedef ülke ve sektör bazlı segmentasyon, GTİP odaklı ticaret verileri, ticari istihbarat sistemleri ve dijital satış altyapılarının birlikte kurgulandığı bütüncül bir ihracat mimarisi üzerine kuruludur. Bu yapı sayesinde firmalar için yalnızca "potansiyel pazarlar" değil, **erişilebilir alıcılar, sürdürülebilir satış kanalları ve ölçeklenebilir ihracat modelleri** oluşturulmaktadır.

Ajans, ihracat süreçlerini yalnızca pazarlama perspektifiyle değil; lojistik, gümrük, ödeme yöntemleri, regülasyonlar, teknik mevzuat, sertifikasyon süreçleri ve devlet destekleri boyutlarıyla birlikte ele alarak firmalara uçtan uca çözüm üretmektedir. Bu kapsamda; **yurtdışı pazar araştırmaları, pazara giriş projeleri, dijital ihracat altyapıları, B2B lead generation sistemleri, distribütör yapılanmaları ve uluslararası iş geliştirme modelleri** entegre şekilde tasarlanmaktadır.

BAZ Girişim, Ticaret Bakanlığı tarafından akredite bir kuruluş olarak; ihracat destekleri, pazara giriş projeleri, UR-GE/HİSER yapıları ve stratejik ihracat planlaması alanlarında da firmalara kurumsal düzeyde danışmanlık sağlamaktadır. Amaç, firmaların yalnızca ihracata başlaması değil; **doğru pazarda, doğru ürünle, doğru iş modeliyle, sürdürülebilir ve katma değerli ihracat yapıları kurmasıdır.**

Bu rapor, BAZ Girişim'in veri odaklı analiz yaklaşımı, saha gerçekliğiyle uyumlu stratejik modelleme kabiliyeti ve uygulama temelli danışmanlık perspektifi doğrultusunda; Batı Afrika pazarına yönelik somut, uygulanabilir ve ölçeklenebilir bir ihracat yol haritası oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır.

BAZ Girişim Hakkında	2
1. GİRİŞ VE RAPORUN AMACI	6
2. SEKTÖRÜN TANIMI VE KAPSAMI	7
2.1. Sektör Kapsamına Dahil Edilen Ürün Grupları	7
3. BATI AFRİKA'DA EKONOMİK VE SEKTÖREL ÇERÇEVE	8
3.2. Ülkeler Bazında Öne Çıkan Ekonomik ve Sektörel Hususlar	9
3.3. Batı Afrika'da Elektrik Altyapısı ve Talep Dinamikleri	10
4. SEÇİLMİŞ ÜLKELER ÖZELİNDE PAZAR DİNAMİKLERİ (Nijerya-Gana-Fildişi Sahili-Senegal)	11
4.1. Nijerya	12
4.2. Gana	13
4.3. Fildişi Sahili	14
4.4. Senegal	15
5. NİJERYA, GANA, FİLDİŞİ SAHİLİ VE SENEGAL'İN ELEKTRİK MALZEMELERİ İTHALATININ ÜRÜN BAZINDA DEĞERLENDİRİLMESİ	16
5.1. Trafolar, Statik Konvertörler ve İndüktörler (GTİP 8504):	17
5.1.1. Nijerya	17
5.1.2. Gana	19
5.1.3. Fildişi Sahili	21
5.1.4. Senegal	23
5.2. Orta ve yüksek gerilim şalt ve koruma ekipmanları (GTİP 8535):	26
5.2.1. Nijerya	26
5.2.2. Gana	27
5.2.3. Fildişi Sahili	29
5.2.4. Senegal	31
5.3. Alçak gerilim şalt, koruma ve bağlantı elemanları (GTİP 8536):	34
5.3.1. Nijerya	34
5.3.2. Gana	36
5.3.3. Fildişi Sahili	39
5.3.4. Senegal	41
5.4. Kontrol ve dağıtım panoları (GTİP 8537):	43
5.4.1. Nijerya	43
5.4.2. Gana	46
5.4.3. Fildişi Sahili	48
5.4.4. Senegal	49
5.5. Şalt ve pano aksam ve parçaları (GTİP 8538):	50
5.5.1. Nijerya	50
5.5.2. Gana	51
5.5.3. Fildişi Sahili	52
5.5.4. Senegal	54

5.6. Aydınlatma – ışık kaynakları (GTİP 8539):	55
5.6.1. Nijerya	55
5.6.2. Gana	56
5.6.3. Fildişi Sahili	58
5.6.4. Senegal	59
5.7. Kablo ve iletkenler (GTİP 8544):	60
5.7.1. Nijerya	60
5.7.2. Gana	62
5.7.3. Fildişi Sahili	64
5.7.4. Senegal	66
5.8. Elektrik ölçüm ve sayaç sistemleri (GTİP 9028):	67
5.8.1. Nijerya	67
5.8.2. Gana	69
5.8.3. Fildişi Sahili	71
5.8.4. Senegal	73
5.9. Aydınlatma armatürleri (GTİP 9405):	74
5.9.1. Nijerya	74
5.9.2. Gana	76
5.9.3. Fildişi Sahili	78
5.9.4. Senegal	79
6. DIŞ TİCARET VE GÜMRÜK MEVZUATI	81
6.1. Batı Afrika’da Dış Ticaret Rejiminin Genel Çerçevesi	81
6.2. ECOWAS ve WAEMU/UEMOA Kapsamında Gümrük Yapısı	81
6.3. Gümrük Vergileri ve İthalattaki Diğer Yükümlülükler	82
6.3.1. Gümrük Vergileri	82
6.3.2. İthalatta Uygulanan Vergiler ve Diğer Mali Yükümlülükler	84
6.3.3. Ticaret Politikası Önlemleri ve Teknik Gereklilikler	84
7. REKABET, PAZARA GİRİŞ VE DAĞITIM YAPISI	86
7.1. Batı Afrika’da Elektrik Malzemeleri Tedarik Zinciri ve Pazar Yapısı	86
7.2. Başlıca Tedarikçi Ülkeler ve Rekabet Dinamikleri	87
7.3. Ürün Grupları Bazında Rekabet Yoğunluğu ve Pazara Giriş Dinamikleri	88
7.4. Ülke Bazlı Pazara Giriş Yaklaşımları	88
8. TÜRKİYE AÇISINDAN FIRSATLAR VE STRATEJİK DEĞERLENDİRME	89
8.1. Türkiye’nin Batı Afrika Elektrik Malzemeleri Pazarındaki Konumu	89
8.2. GTİP Bazında Türkiye İçin Öne Çıkan Fırsat Alanları	89
(i) Orta Segmentte Kalite–Fiyat Dengesi Gerektiren Ürünler	89
(ii) Teknik Bariyerin Rekabet Avantajına Dönüşebildiği Segmentler	90
(iii) Proje Bazlı Satış ve EPC Ekosistemine Entegrasyon	90
(iv) Satış Sonrası Hizmet, Yedek Parça ve Teknik Destek Üzerinden Fark Yaratma	90
(v) Ülke Tipolojisine Göre Fırsatların Farklılaşması	91
8.3. Pazara Giriş Stratejileri ve Konumlanma Önerileri	91

(i) Proje Bazlı Pazara Giriş: Kamu ve Altyapı Odaklı Yaklaşım	91
(ii) Distribütör ve Yerel Ortaklık Modeli: Süreklilik ve Yayılım	91
(iii) Bölgesel Merkez (Hub) Üzerinden Giriş: WAEMU/UEMOA Stratejisi	92
(iv) Sertifikasyon ve Teknik Uyumun Stratejiye Entegre Edilmesi	92
(v) Finansman ve Ödeme Yapısının Stratejiyle Uyumu	92
9. RİSKLER, SINIRLILIKLAR VE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	92
10. SONUÇ VE STRATEJİK ÖNERİLER	93
KAYNAKÇA	94

1. GİRİŞ VE RAPORUN AMACI

Elektrik malzemeleri sektörü; elektrik enerjisinin üretimi, dönüştürülmesi, dağıtımı, kontrolü ve nihai kullanımına yönelik ürünleri kapsayan, sanayi ve altyapı yatırımlarının temel girdilerinden birini oluşturmaktadır. Küresel ölçekte artan nüfus, hızlı kentleşme, sanayileşme ve enerjiye erişim ihtiyacı, elektrik altyapı yatırımlarını ve buna bağlı olarak elektrik malzemelerine yönelik talebi sürekli olarak artırmaktadır. Bu eğilim, özellikle gelişmekte olan bölgelerde daha belirgin bir görünüm arz etmektedir.

Batı Afrika bölgesi; yüksek nüfus artış hızı, hızlanan şehirleşme süreci, elektrik erişim oranlarının görece düşük olması ve enerji altyapısındaki yapısal eksiklikler nedeniyle elektrik malzemeleri açısından önemli bir talep potansiyeline sahiptir. Bölge ülkelerinde konut, ticari yapı, sanayi tesisi ve enerji altyapısına yönelik yatırımlar büyük ölçüde ithal ürünlere dayalı olarak yürütülmektedir. Bu durum, dış tedarikçilere açık ve rekabetçi bir pazar yapısının oluşmasına neden olmaktadır. Batı Afrika ülkelerinin önemli bir kısmının [ECOWAS](#) çatısı altında yer alması, bölge içi ticaretin ve dağıtım ağlarının gelişmesine de imkân tanımaktadır.

Türkiye elektrik malzemeleri sektörü; üretim kapasitesi, ürün çeşitliliği, esnek üretim yapısı ve rekabetçi fiyat–kalite dengesi sayesinde Batı Afrika pazarları açısından alternatif ve güvenilir bir tedarikçi konumundadır. Özellikle **kablolar, alçak ve orta gerilim şalt ekipmanları, kontrol ve dağıtım panoları, trafolar, güç elektroniği ürünleri ile aydınlatma ekipmanları;** bölgenin mevcut altyapı ihtiyacı ve yatırım profiliyle yüksek uyum göstermektedir. Buna karşın, Batı Afrika pazarlarına yönelik ticaret süreçleri; lojistik, ödeme yöntemleri, yerel ticari uygulamalar ve rekabet koşulları açısından kendine özgü dinamikler barındırmaktadır.

Bu raporun amacı; Türkiye elektrik malzemeleri sektörünün Batı Afrika ülkelerine yönelik ihracat potansiyelini bütüncül bir bakış açısıyla analiz etmek, bölge pazarlarının yapısını ve talep dinamiklerini ortaya koymak ve ihracatçı firmalara yol gösterici nitelikte stratejik değerlendirmeler sunmaktır. Rapor kapsamında; elektrik malzemeleri sektörü belirlenen GTİP grupları çerçevesinde ele alınmakta, Batı Afrika pazarlarının genel özellikleri incelenmekte ve ürün grupları bazında ticari fırsatlar değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede rapor; ihracatçı firmalar, sektörel kümeler, ticaret ve sanayi odaları ile kamu kurumları için uygulamaya dönük bir pazar analiz ve strateji dokümanı olarak tasarlanmıştır. Çalışmanın nihai hedefi, Türkiye elektrik malzemeleri sektörünün Batı Afrika pazarlarında sürdürülebilir ve katma değerli bir ihracat yapısına katkı sağlamaktır.

2. SEKTÖRÜN TANIMI VE KAPSAMI

Bu rapor kapsamında elektrik malzemeleri sektörü, elektrik enerjisinin üretimi, dönüştürülmesi, dağıtımı, kontrolü, ölçümü ve nihai kullanımına yönelik olarak kullanılan ekipman ve sistemleri kapsayan bir sanayi ve ticaret alanı olarak tanımlanmaktadır. Sektör; bina içi ve endüstriyel elektrik tesisatlarından enerji dağıtım altyapılarına, aydınlatma sistemlerinden güç elektroniği ve kontrol ekipmanlarına kadar geniş bir ürün yelpazesini içermektedir.

Elektrik malzemeleri sektörü, inşaat, sanayi, enerji, altyapı ve hizmet sektörleriyle doğrudan ilişkili olup; özellikle sanayileşme, kentleşme, enerji verimliliği ve dijitalleşme süreçleriyle birlikte stratejik önemi giderek artan bir konumdadır. Bu çerçevede sektör, hem iç pazar talebi hem de ihracat potansiyeli açısından Türkiye sanayisi için önemli bir değer zinciri oluşturmaktadır.

2.1. Sektör Kapsamına Dahil Edilen Ürün Grupları

Bu raporda elektrik malzemeleri sektörü aşağıdaki ana ürün grupları üzerinden ele alınmaktadır:

- **Trafolar ve güç elektroniği ekipmanları (GTİP 8504):**
Transformatörler, statik konvertörler (UPS, inverter vb.) ve indüktörleri kapsamaktadır. Enerji dönüşümü, güç kalitesi ve enerji yönetimi uygulamalarında temel ürün grubudur.
- **Orta ve yüksek gerilim şalt ve koruma ekipmanları (GTİP 8535):**
1000 V üzeri gerilim seviyelerinde kullanılan anahtarlama, koruma ve kontrol cihazları. Enerji iletim ve dağıtım altyapıları, trafo merkezleri ve sanayi tesisleri açısından kritik öneme sahiptir.
- **Alçak gerilim şalt, koruma ve bağlantı elemanları (GTİP 8536):**
1000V altı gerilim seviyelerinde kullanılan sigortalar, şalterler, kontaktörler, röleler,

prizler, anahtarlar ve klemensler gibi ürünleri kapsamaktadır. Bu grup, elektrik malzemeleri ticaretinin en yaygın ve hacimli kalemlerinden biridir.

- **Kontrol ve dağıtım panoları (GTİP 8537):**

Elektrik enerjisinin dağıtımı, kontrolü ve otomasyonu için kullanılan pano, tablo ve konsolları içermektedir. Özellikle proje bazlı ve taahhüt işlerinde yüksek katma değerli ürün grubunu temsil etmektedir.

- **Şalt ve pano aksam ve parçaları (GTİP 8538):**

Şalt ekipmanları ve panolarda kullanılan aksam, parça ve aksesuarları kapsamaktadır. Bu ürün grubu, bakım-onarım ve yedek parça pazarları açısından sektörü tamamlayıcı bir nitelik taşımaktadır.

- **Aydınlatma – ışık kaynakları (GTİP 8539):**

LED lambalar ve diğer elektrikli ışık kaynaklarını içermektedir. Hem konut hem de ticari uygulamalarda yaygın kullanımı nedeniyle sektörde önemli bir paya sahiptir.

- **Kablo ve iletkenler (GTİP 8544):**

Elektrik enerjisinin iletim ve dağıtımında kullanılan, izole edilmiş tel ve kablolar (alçak ve orta gerilim kabloları ile fiber optik kablolar dâhil). Bu ürün grubu, elektrik tesisatı ve altyapı projelerinin temel girdilerinden biridir.

- **Elektrik ölçüm ve sayaç sistemleri (GTİP 9028):**

Elektrik sayaçları ve ölçüm ekipmanlarını içermektedir. Özellikle dağıtım şirketleri, akıllı şebeke uygulamaları ve dijitalleşme yatırımlarıyla doğrudan ilişkilidir.

- **Aydınlatma armatürleri (GTİP 9405):**

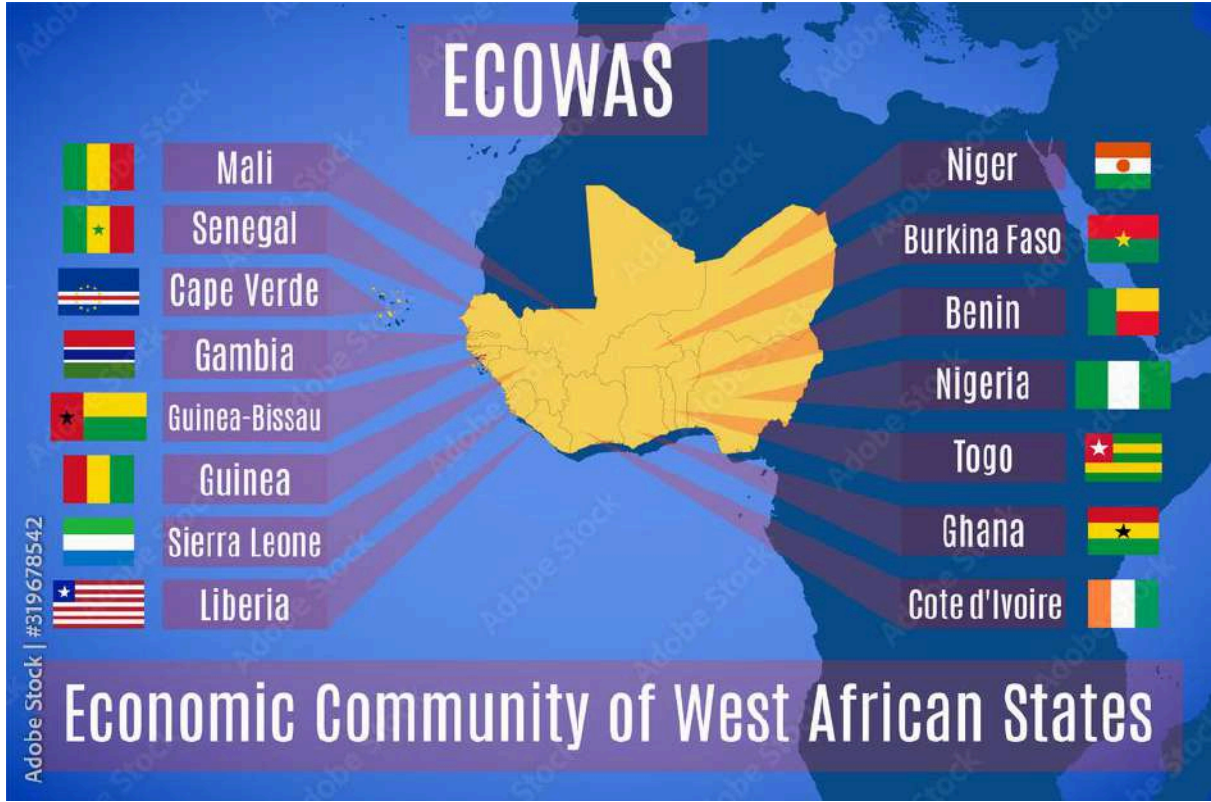
Konut, ticari ve endüstriyel alanlarda kullanılan aydınlatma armatürlerini kapsamaktadır. Nihai ürün niteliğiyle, elektrik malzemeleri sektörünün son kullanıcıya en yakın segmentini temsil etmektedir.

3. BATI AFRİKA'DA EKONOMİK VE SEKTÖREL ÇERÇEVE

Batı Afrika bölgesi, son yıllarda sergilediği demografik ve ekonomik dinamikler nedeniyle altyapı ve temel hizmet yatırımları açısından öncelikli bölgeler arasında yer almaktadır. Bölge ülkeleri, büyük ölçüde gelişmekte olan ekonomi statüsünde olup; nüfus artışı, kentleşme ve tüketim talebindeki yükseliş, kamu ve özel sektör yatırımlarını hızlandıran temel unsurlar olarak öne çıkmaktadır. Bölgenin önemli bir kısmı **ECOWAS (Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu)** çatısı altında yer almakta olup, bu durum Batı Afrika'yı parçalı pazarlardan oluşan bir coğrafya olmaktan çıkarak, ihracatçılar açısından bölgesel ölçekte değerlendirilebilecek bir pazar alanı hâline getirmektedir.

Batı Afrika'nın toplam nüfusu 400 milyonun üzerindedir ve bölge, dünyanın en hızlı nüfus artışı gösteren coğrafyalarından biridir. Nüfusun önemli bir bölümünün genç yaş grubunda yer alması, orta ve uzun vadede konut, ticari alanlar, sanayi tesisleri ve kamu altyapısına

yönelik talebin artarak devam edeceğine işaret etmektedir. Kentleşme oranı bölge genelinde yükselme eğilimindedir ve özellikle büyük metropollerde elektrik, su ve ulaşım altyapısı yatırımlarına duyulan ihtiyaç belirginleşmektedir.

Ekonomik yapı incelendiğinde; Batı Afrika ülkelerinde kamu yatırımlarının, uluslararası finans kuruluşlarının ve çok taraflı kalkınma bankalarının önemli bir rol oynadığı görülmektedir. Altyapı, enerji ve inşaat projeleri, hem ekonomik büyümeyi destekleyen hem de ithalata dayalı mal talebini artıran başlıca alanlar arasında yer almaktadır. Bölge genelinde sanayi üretimi sınırlı olmakla birlikte, temel tüketim ve altyapı girdilerinde ithalatın ağırlığı yüksektir. Bu durum, elektrik malzemeleri gibi teknik ürün grupları açısından dış tedarikçilere açık bir pazar yapısı ortaya koymaktadır.

3.2. Ülkeler Bazında Öne Çıkan Ekonomik ve Sektörel Hususlar

Batı Afrika ülkeleri ekonomik büyüklük, nüfus, yatırım kapasitesi ve altyapı seviyesi bakımından homojen bir yapı sergilememektedir. Bölge içinde bazı ülkeler pazar büyüklüğü ve talep hacmiyle öne çıkarken, bazı ülkeler ise lojistik ve bölgesel dağıtım açısından stratejik bir rol üstlenmektedir.

Bölgenin en büyük ekonomisi konumundaki Nijerya, yüksek nüfusu ve geniş iç pazarı nedeniyle elektrik, inşaat ve altyapı yatırımlarında belirleyici bir konumdadır. Hızlı kentleşme, konut ihtiyacı ve sanayi yatırımları, elektrik malzemelerine yönelik sürekli ve yüksek hacimli bir talep oluşturmaktadır. Buna karşılık, altyapı eksiklikleri ve şebeke kayıpları, yenileme ve modernizasyon ihtiyacını da beraberinde getirmektedir.

Gana ve Fildişi Sahili gibi ülkeler, görece daha istikrarlı ekonomik yapıları ve bölgesel ticarete üstlendikleri rol sayesinde Batı Afrika’da ticari merkez niteliği taşımaktadır. Bu ülkeler, yalnızca kendi iç pazarları için değil, çevre ülkelere yönelik yeniden ihracat ve dağıtım faaliyetleri açısından da önem arz etmektedir. Liman altyapılarının görece gelişmiş olması, elektrik malzemeleri gibi hacimli ve proje bazlı ürün grupları için lojistik avantaj sağlamaktadır.

Senegal, Batı Afrika’nın batı ucunda yer alması ve kamu altyapı yatırımlarına verdiği önem nedeniyle son yıllarda dikkat çeken pazarlardan biri haline gelmiştir. Enerji, ulaşım ve kentsel dönüşüm projeleri, elektrik ekipmanlarına yönelik talebi destekleyen temel faktörler arasında yer almaktadır. **Benin ve Togo gibi ülkeler** ise daha sınırlı iç pazar büyüklüklerine sahip olmakla birlikte, bölgesel transit ticaret ve dağıtım fonksiyonları nedeniyle stratejik bir konuma sahiptir.

Bu çerçevede Batı Afrika pazarı; büyük ve talep hacmi yüksek ülkeler ile lojistik ve bölgesel ticaret açısından kritik ülkelerin bir arada değerlendirildiği, çok katmanlı bir yapı sergilemektedir. Bu durum, pazara giriş stratejilerinin ülke bazlı farklılaştırılmasını ve aşamalı bir yaklaşım benimsenmesini gerekli kılmaktadır.

3.3. Batı Afrika’da Elektrik Altyapısı ve Talep Dinamikleri

Batı Afrika’da elektrik altyapısı, bölgenin demografik yapısı, hızlanan kentleşme süreci ve coğrafi koşullarıyla doğrudan ilişkili olarak şekillenmektedir. Nüfus artışı ve kentsel alanların genişlemesi, konut, ticari yapılar ve sanayi tesislerinde elektrik talebini sürekli olarak artırmakta; mevcut altyapı ise birçok ülkede bu talebi karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Bu durum, yalnızca yeni elektrik üretim yatırımlarını değil, aynı zamanda mevcut iletim ve dağıtım altyapısının kapsamlı biçimde modernize edilmesini zorunlu hâle getirmektedir.

Bölge genelinde elektriğe erişim oranları ülkeden ülkeye farklılık göstermekle birlikte, özellikle kırsal alanlarda erişim seviyesi düşük kalmaktadır. Kentsel alanlarda erişim oranları görece daha yüksek olsa da, şebeke kayıpları, kapasite yetersizlikleri ve sık yaşanan kesintiler, altyapının yapısal sorunları arasında yer almaktadır. Bu tablo, elektrik altyapısındaki ihtiyacın yalnızca üretim tarafıyla sınırlı olmadığını; dağıtım şebekelerinin güçlendirilmesi, trafo merkezlerinin yenilenmesi, alçak ve orta gerilim hatlarının yaygınlaştırılması ve bina içi tesisat altyapısının geliştirilmesini de kapsadığını göstermektedir.

Batı Afrika’nın coğrafi ve iklimsel özellikleri, elektrik altyapısı ve elektrik malzemelerine yönelik talebi doğrudan etkileyen bir diğer önemli faktördür. Sahra, Sahel ve Gine kuşaklarını içeren bölgesel yapı; yüksek sıcaklıklar, tozlu ortamlar, yoğun nem ve mevsimsel yağış farklılıkları gibi zorlu çevresel koşulları beraberinde getirmektedir. Bu koşullar, elektrik ekipmanlarında dayanıklılık, dış ortam koşullarına uygunluk ve bakım ihtiyacını artırmakta; özellikle açık alanda kullanılan şalt ekipmanları, panolar, trafolar ve aydınlatma sistemleri açısından ürün seçimini belirleyici hâle getirmektedir.

Talep dinamikleri incelendiğinde, Batı Afrika’da elektrik malzemelerine olan ihtiyacın ülke geneline homojen biçimde yayılmış bir yapı sergilemediği görülmektedir. Talep, büyük ölçüde ekonomik faaliyetlerin yoğunlaştığı kentsel merkezlerde ve kamu ile özel sektör tarafından yürütülen proje bazlı yatırımlar etrafında şekillenmektedir. Lagos, Abidjan, Accra, Dakar ve Kano gibi büyük şehirler; konut, ticari alan, sanayi tesisi ve altyapı yatırımlarının merkezinde yer almakta ve elektrik malzemeleri talebinin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu durum, elektrik malzemeleri ihracatı açısından ülke bazlı yaklaşımdan ziyade şehir ve proje odaklı bir pazar stratejisinin önemini artırmaktadır.

Bölgede yürütülen **elektrik altyapı yatırımları**, büyük ölçüde kamu projeleri, uluslararası finans kuruluşları ve çok taraflı kalkınma bankaları tarafından desteklenmektedir. Bununla birlikte, konut, ticari yapılar ve küçük ölçekli sanayi tesislerinde özel sektör yatırımlarının da giderek arttığı gözlemlenmektedir. Bu ikili yapı, elektrik malzemeleri talebinin hem büyük ölçekli, proje bazlı alımlardan hem de yaygın ve süreklilik arz eden ticari satışlardan oluşmasına neden olmaktadır.

Sonuç olarak Batı Afrika’da elektrik altyapısı; mevcut yetersizlikler, hızla artan talep ve zorlu çevresel koşullar nedeniyle orta ve uzun vadede sürekli yatırım gerektiren bir alan olarak öne çıkmaktadır. Bu durum, elektrik malzemeleri sektöründe faaliyet gösteren ihracatçılar açısından bölgeyi geçici bir fırsat pazarı değil, sürdürülebilir ve yapısal talep potansiyeline sahip stratejik bir hedef pazar konumuna taşımaktadır.

4. SEÇİLMİŞ ÜLKELER ÖZELİNDE PAZAR DİNAMİKLERİ (Nijerya-Gana-Fildişi Sahili-Senegal)

Batı Afrika elektrik malzemeleri pazarı, bölge genelinde ortak yapısal sorunlar barındırmakla birlikte, ülke bazında pazar büyüklüğü, yatırım ölçeği, finansman yapısı ve talep profili açısından önemli farklılıklar göstermektedir. Bu çerçevede **Nijerya, Gana, Fildişi Sahili ve Senegal**, hem talep hacmi hem de bölgesel etki alanları nedeniyle Batı Afrika elektrik malzemeleri ihracatı açısından öne çıkan çekirdek pazarlar arasında yer almaktadır.

Bu dört ülke, ECOWAS toplam nominal GSYH’sinin yaklaşık %80’ini temsil ederek bölgesel ekonomik ağırlığın büyük kısmını oluşturmaktadır. Özellikle bölge ithalatının yarısından fazlasını çeken Nijerya, ticarete baskın bir konuma sahiptir.

4.1. Nijerya

Resmi Adı	Nijerya Federal Cumhuriyeti
Başkent	Abuja
Başlıca Şehirler	Lagos, Ibadan, Benin
Yüzölçümü	923.770 km ²
Nüfus (2025 tah.)	237,5 milyon
Kişi Başı Gelir (2025 tah.)	1.200 \$
GSYİH (2024)	252,11 milyar \$
Büyüme (2024)	%4,1
Enflasyon (2024)	%31,4
Sektörel Dağılım (2023)	Tarım %23 • Sanayi %33 • Hizmetler %43
2024 İhracat (Trademap yansımaya veri)	62,4 milyar \$
2024 İthalat (Trademap yansımaya veri)	49,4 milyar \$
Üyelikler	BM, DTÖ, OPEC, Afrika Birliği, ECOWAS

Nijerya, nüfus büyüklüğü ve elektrik erişim açığının boyutu itibarıyla Batı Afrika'nın en büyük elektrik malzemeleri pazarı konumundadır. Ülkede elektrige erişimi olmayan nüfusun büyüklüğü, altyapı yatırımlarını uzun vadeli ve sürekli bir ihtiyaç hâline getirmektedir. Şebeke genişletmenin ekonomik ve coğrafi açıdan sınırlı olduğu bölgelerde mini şebekeler ve bağımsız güneş enerjisi sistemleri hızla yaygınlaşmakta; bu durum talebi klasik üretim ekipmanlarından ziyade alçak ve orta gerilim dağıtım malzemeleri, kablolar ve iletkenler, dağıtım panoları, şalt ve koruma ekipmanları ile akıllı sayaç ve izleme sistemlerine yöneltmektedir.

Nijerya pazarında elektrik malzemeleri talebi büyük ölçüde uluslararası finans kuruluşları tarafından desteklenen ihale ve proje bazlı yatırımlar üzerinden şekillenmekte; teknik yeterlilik, sertifikasyon ve proje deneyimi rekabet açısından belirleyici olmaktadır.

Bu kapsamda DARES (Nijerya Yenilenebilir Enerji Yoluyla Dağıtık Erişimi Artırma Projesi) projesi, mini şebekeler ve bağımsız güneş enerjisi sistemleri yoluyla elektrik erişiminin artırılmasını hedefleyen, çok yıllık ve uluslararası finansman destekli bir program niteliği taşımaktadır. Proje, ülkedeki elektrik malzemeleri pazarını hem hacim hem de çeşitlilik açısından kökten değiştirecek bir etkiye sahiptir.

4.2. Gana

Resmi Adı	Gana Cumhuriyeti
Başkent	Akra
Başlıca Şehirler	Akra, Kumasi, Sekondi-Takoradi, Tamale
Yüzölçümü	238.537 km ²
Nüfus (2025 tah.)	35,1 milyon
Kişi Başı Gelir (2025 tah.)	3.193 \$
GSYİH (2024)	82,83 milyar \$
Büyüme (2024)	%5,7
Enflasyon (2024)	%22,9
Sektörel Dağılım (2024)	Tarım ~%20 • Sanayi ~%25 • Hizmetler ~%55
2024 İhracat (Trademap yansıma veri)	22,7 milyar \$
2024 İthalat (Trademap yansıma veri)	22 milyar \$

Üyelikler	ECOWAS, AfDB, IMF, Dünya Bankası, UN, WIPO, WTO
-----------	---

Gana, Batı Afrika’da elektrik altyapısı görece daha gelişmiş ve kurumsal yapısı daha istikrarlı ülkeler arasında yer almaktadır. Elektriğe erişim oranlarının bölge ortalamasının üzerinde olması, pazardaki talebin ağırlıklı olarak yeni bağlantılardan ziyade kapasite artırımı, yenileme ve modernizasyon yatırımlarından kaynaklanmasına neden olmaktadır. **Mevcut şebekenin güçlendirilmesi, trafo merkezlerinin yenilenmesi, sanayi bölgeleri ve ticari yapılar için dağıtım altyapısının geliştirilmesi Gana pazarında öne çıkan başlıca talep alanlarıdır.** Liman altyapısı ve ticari düzenlemelerin görece öngörülebilir olması, Gana’yı yalnızca iç pazara yönelik değil, aynı zamanda çevre ülkelere yönelik bölgesel dağıtım ve yeniden ihracat merkezi hâline getirmektedir.

4.3. Fildişi Sahili

Resmi Adı	Fildişi Sahili Cumhuriyeti
Başkent	Yamoussoukro
Başlıca Şehirler	Abidjan, Bouaké, Daloa, Korhogo
Yüzölçümü	322.463 km ²
Nüfus (2025 tah.)	32,9 milyon
Kişi Başı Gelir (2025 tah.)	3.016 \$
GSYİH (2024)	87,1 milyar \$
Büyüme (2024)	%6,0
Enflasyon (2024)	%3,4
2024 İhracat (Trademap yansımaya veri)	22,1 milyar \$

2024 İthalat (<i>Trademap yansına veri</i>)	17,4 milyar \$
Üyelikler	ECOWAS, UEMOA/WAEMU

Fildişi Sahili, son yıllarda artan kamu altyapı yatırımları ve ekonomik toparlanma süreciyle Batı Afrika'nın dikkat çeken pazarlarından biri hâline gelmiştir. **Ülkede elektrik malzemelerine yönelik talep; kentsel dönüşüm projeleri, sanayi ve lojistik altyapısı ile kamu destekli enerji yatırımları etrafında yoğunlaşmaktadır.** Bu yapı, özellikle kablo ve iletkenler, alçak ve orta gerilim şalt ekipmanları, dağıtım panoları ve aydınlatma sistemlerine yönelik talebi artırmaktadır. Abidjan limanının sağladığı lojistik avantaj, Fildişi Sahili'ni yalnızca iç pazar açısından değil, Batı Afrika'nın orta kesimlerine yönelik bölgesel tedarik ve dağıtım üssü olarak da öne çıkarmaktadır.

4.4. Senegal

Resmi Adı	Senegal Cumhuriyeti
Başkent	Dakar
Başlıca Şehirler	Thies, Mbour, Saint-Louis, Kaolack, Ziguinchor
Yüzölçümü	196.161 km ²
Nüfus (2025 tah.)	19,1 milyon
Kişi Başı Gelir (2025 tah.)	1.921 \$
GSYİH (2024)	32,82 milyar \$
Enflasyon (2024)	%0,8
Sektörel Dağılım (2023)	Tarım %17 • Sanayi %24 • Hizmetler %49
2024 İhracat (<i>Trademap yansına veri</i>)	5,2 milyar \$

2024 İthalat (<i>Trademap yansına veri</i>)	15,3 milyar \$
Üyelikler	DTÖ, WAEMU/UEMOA, ECOWAS (CEDEAO)

Senegal, görece istikrarlı siyasi ve ekonomik yapısı, düzenli kamu altyapı yatırımları ve uluslararası finans kuruluşlarıyla yürütülen projeleri sayesinde elektrik malzemeleri pazarı açısından öngörülebilir bir pazar profili sunmaktadır. **Elektrik ürünleri talebi ağırlıklı olarak kamu projeleri, kentsel dönüşüm ve ticari yapı yatırımları üzerinden şekillenmekte; alçak ve orta gerilim şalt ekipmanları, dağıtım panoları, kablolar ve aydınlatma sistemleri ön plana çıkmaktadır.** Kamu ihalelerinde teknik standartlara ve sertifikasyona verilen önem, kalite ve proje deneyimi bulunan tedarikçiler açısından pazara girişte avantaj yaratmaktadır. Dakar'ın bölgesel ticaret ve lojistik merkezi konumu, Senegal'i Batı Afrika'nın batı kesimine yönelik proje ve dağıtım odaklı bir merkez hâline getirmektedir.

5. NİJERYA, GANA, FİLDİŞİ SAHİLİ VE SENEGAL'İN ELEKTRİK MALZEMELERİ İTHALATININ ÜRÜN BAZINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

BATI AFRIKA SEÇİLMİŞ ÜLKELER ELEKTRİK MALZEMELERİ İTHALATI (2024, bin USD)

8504	432.884	113.704	77.214	97.772
8535	19.219	9.431	11.132	16.219
8536	125.382	64.079	62.252	58.831
8537	167.284	62.892	39.287	66.228
8538	38.727	12.174	14.452	22.779
8539	31.551	17.420	12.098	11.728
8544	289.838	240.916	95.922	156.875
9028	41.849	98.556	32.278	13.802
9405	411.063	180.219	65.829	104.370
TOPLAM	1.557.797	799.391	410.464	548.604

Yukarıdaki tablo Batı Afrika'da seçilmiş dört ülkenin (Nijerya, Gana, Fildişi Sahili ve Senegal) 2024 yılı elektrik malzemeleri ithalatını GTİP bazında ortaya koymakta ve bölgedeki pazar yapısının nicel çerçevesini çizmektedir.

Nijerya'nın ithalat rakamları, incelenen tüm GTİP kalemlerinde en yüksek değerleri göstermektedir. Transformator ve güç kaynaklarını kapsayan GTİP 8504'te Nijerya'nın ithalatı **432,9 milyon USD** olarak kaydedilirken, aynı kalemde Gana **113,7 milyon USD**, Senegal **97,8 milyon USD** ve Fildişi Sahili **77,2 milyon USD** seviyelerinde yer almaktadır. Benzer bir tablo aydınlatma ekipmanlarını içeren GTİP 9405'te de görülmekte; Nijerya **411,1 milyon USD**, Gana **180,2 milyon USD**, Senegal **104,4 milyon USD** ve Fildişi Sahili **65,8**

milyon USD ithalat gerçekleştirmiştir. Bu rakamlar, ülke bazında pazar büyüklüklerinin nasıl farklılaştığını nicel olarak ortaya koymaktadır.

Gana, toplam hacim bakımından Nijerya'nın ardından gelen ülkedir ve özellikle bazı ürün gruplarında daha belirgin bir paya sahiptir. Kabloları kapsayan GTİP 8544'te Gana'nın ithalatı **240,9 milyon USD** düzeyindedir. Aynı GTİP'te Nijerya **289,8 milyon USD**, Senegal **156,9 milyon USD** ve Fildişi Sahili **95,9 milyon USD** ithalat yapmıştır. Bu dağılım, kablo ürünlerinin ülkeler arasında nasıl paylaşıldığını ve her bir pazarın göreceli büyüklüğünü göstermektedir. Diğer taraftan GTİP 8536 ve 8537 gibi anahtarlar, devre elemanları ve kontrol panolarını kapsayan ürün gruplarında da Gana'nın ithalat değerleri Senegal ve Fildişi Sahili ile birlikte orta bantta kümelenmektedir.

Senegal ve Fildişi Sahili, toplam hacim açısından daha düşük rakamlarla temsil edilmektedir; ancak bazı GTİP kalemlerinde birbirlerine göre farklılaşan değerler görülmektedir. Örneğin GTİP 8537'de Senegal **66,2 milyon USD**, Fildişi Sahili ise **39,3 milyon USD** ithalat gerçekleştirmiştir. GTİP 8538'de Senegal **22,8 milyon USD**, Fildişi Sahili **14,5 milyon USD** seviyesindedir. Buna karşılık GTİP 8535'te Fildişi Sahili **11,1 milyon USD**, Senegal **16,2 milyon USD** ithalat yapmıştır. Bu tür karşılaştırmalar, iki ülkenin ürün bazında farklı büyüklüklerde pazarlara sahip olduğunu göstermektedir.

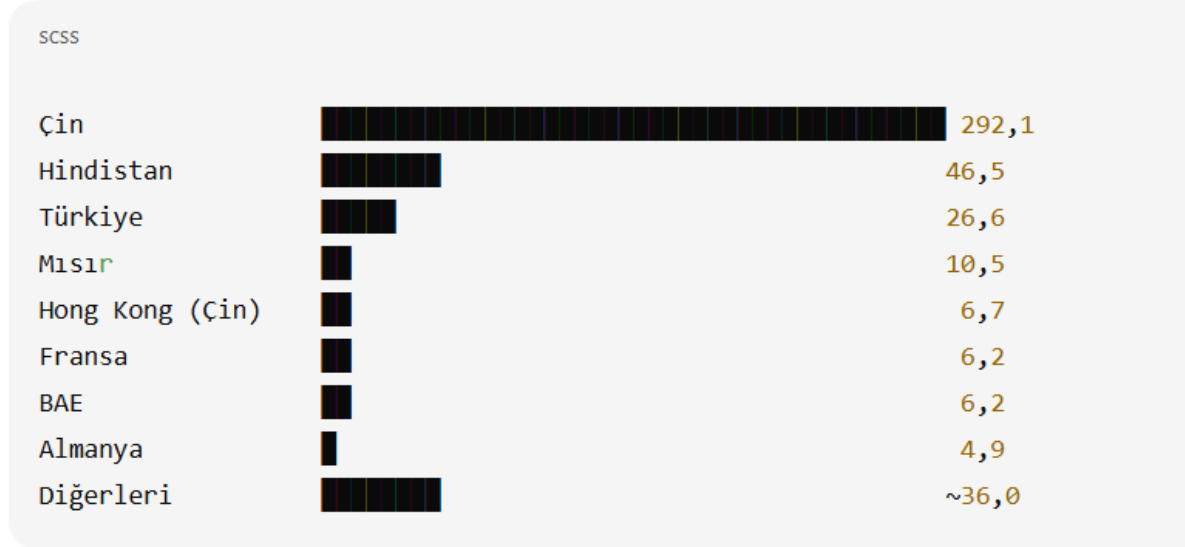
5.1. Trafolar, Statik Konvertörler ve İndüktörler (GTİP 8504):

5.1.1. Nijerya

2024 yılında Nijerya'nın GTİP 8504 kapsamındaki ithalatı **432,8 milyon USD** düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu tutar, Nijerya'yı söz konusu ürün grubunda dünya ithalatçıları arasında **61. sıraya** yerleştirmekte ve ülkenin küresel ithalattaki payının yaklaşık **%0,2** seviyesinde olduğunu göstermektedir. İthalatın ülke bazında dağılımı incelendiğinde, tedarik yapısının belirli ülkelerde yoğunlaştığı ve geri kalan kısmın çok sayıda ülkeye yayıldığı bir kompozisyon ortaya çıkmaktadır.

Nijerya – GTİP 8504

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Çin, **292,1 milyon USD** ile Nijerya'nın GTİP 8504 ithalatında en büyük tedarikçi konumundadır. Bu tutar, toplam ithalatın yaklaşık **%67'sine** karşılık gelmektedir. Çin'den yapılan ithalat miktarı **28.052 ton**, birim değer ise yaklaşık **10.411 USD/ton** seviyesindedir. 2020–2024 döneminde Çin kaynaklı ithalatın yıllık ortalama değer artışı **%30**, miktar artışı ise **%17** olarak kaydedilmiştir. Bu veriler, Çin'in bu ürün grubunda hem değer hem de hacim açısından istikrarlı bir tedarikçi konumunu sürdürdüğünü göstermektedir. Çin'in küresel ihracatta **1. sırada** yer alması, Nijerya ithalatındaki bu ağırlığın dünya ticaretindeki genel üretim ve ihracat yapısıyla uyumlu olduğunu ortaya koymaktadır.

Hindistan, **46,5 milyon USD** ithalat değeriyle ikinci sırada yer almakta ve toplam ithalat içinde yaklaşık **%11** paya sahip bulunmaktadır. Hindistan kaynaklı ithalatın 2020–2024 dönemindeki yıllık ortalama değer artışı **%12** olarak görülmektedir. Birim değer verisi bulunmamasıyla birlikte, Hindistan'ın küresel ihracatta **13. sırada** yer alması, Nijerya'nın bu ülkeden yaptığı ithalatın daha çok belirli alt ürünlerde yoğunlaştığını düşündürmektedir.

Türkiye, **26,6 milyon USD** ithalat değeriyle Nijerya'nın üçüncü büyük tedarikçisidir ve toplam ithalatın yaklaşık **%6'sını** oluşturmaktadır. Türkiye'den yapılan ithalat miktarı **4.625 ton**, ortalama birim değer ise **5.742 USD/ton** seviyesindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde yıllık ortalama **%11** artış görülürken, 2023–2024 döneminde değer bazında **-%55**'lik bir gerileme kaydedilmiştir. Bu durum, uzun vadeli eğilim ile son yıl performansı arasında bir ayrışma olduğunu göstermektedir. Türkiye'nin küresel ihracatta **16. sırada** yer alması, Nijerya ithalatındaki payın dünya ticaretindeki genel konumla uyumlu bir düzeyde olduğunu ortaya koymaktadır.

Türkiye'yi **Mısır (10,5 milyon USD)**, **Hong Kong (6,7 milyon USD)**, **Fransa (6,2 milyon USD)** ve **Birleşik Arap Emirlikleri (6,2 milyon USD)** izlemektedir. Bu ülkelerin her birinin

toplam ithalat içindeki payı **%1–2** bandında seyretmektedir. Fransa'dan yapılan ithalatın birim değeri **37.125 USD/ton**, Birleşik Arap Emirlikleri'nden yapılan ithalatın birim değeri ise **23.045 USD/ton** seviyesindedir. Bu görece yüksek birim değerler, bu ülkelerden yapılan ithalatın daha çok belirli teknik özelliklere sahip ürünleri kapsadığını düşündürmektedir.

Almanya, **4,9 milyon USD** ithalat değeriyle tedarikçiler arasında yer almakta; ancak 2020–2024 döneminde ithalat değerinde yıllık ortalama **-%2**, miktarda ise **-%7**'lik bir gerileme görülmektedir. Buna karşılık Almanya'nın küresel ihracatta **2. sırada** bulunması, Nijerya pazarındaki payının dünya genelindeki ihracat gücüne kıyasla daha sınırlı kaldığını göstermektedir.

Listenin geri kalan kısmında Slovakya, Hollanda, ABD, Birleşik Krallık, İtalya, Malezya, Finlandiya, İspanya, İsviçre, Polonya, Güney Kore ve Japonya gibi ülkeler yer almakta; bu ülkelerin her biri için ithalat değerleri **0,4–4,8 milyon USD** aralığında değişmektedir. Bu dağılım, GTİP 8504 ithalatında Nijerya'nın geniş bir tedarikçi yelpazesıyla çalıştığını, ancak toplam değer büyük bölümünün sınırlı sayıda ülke tarafından karşılandığını göstermektedir.

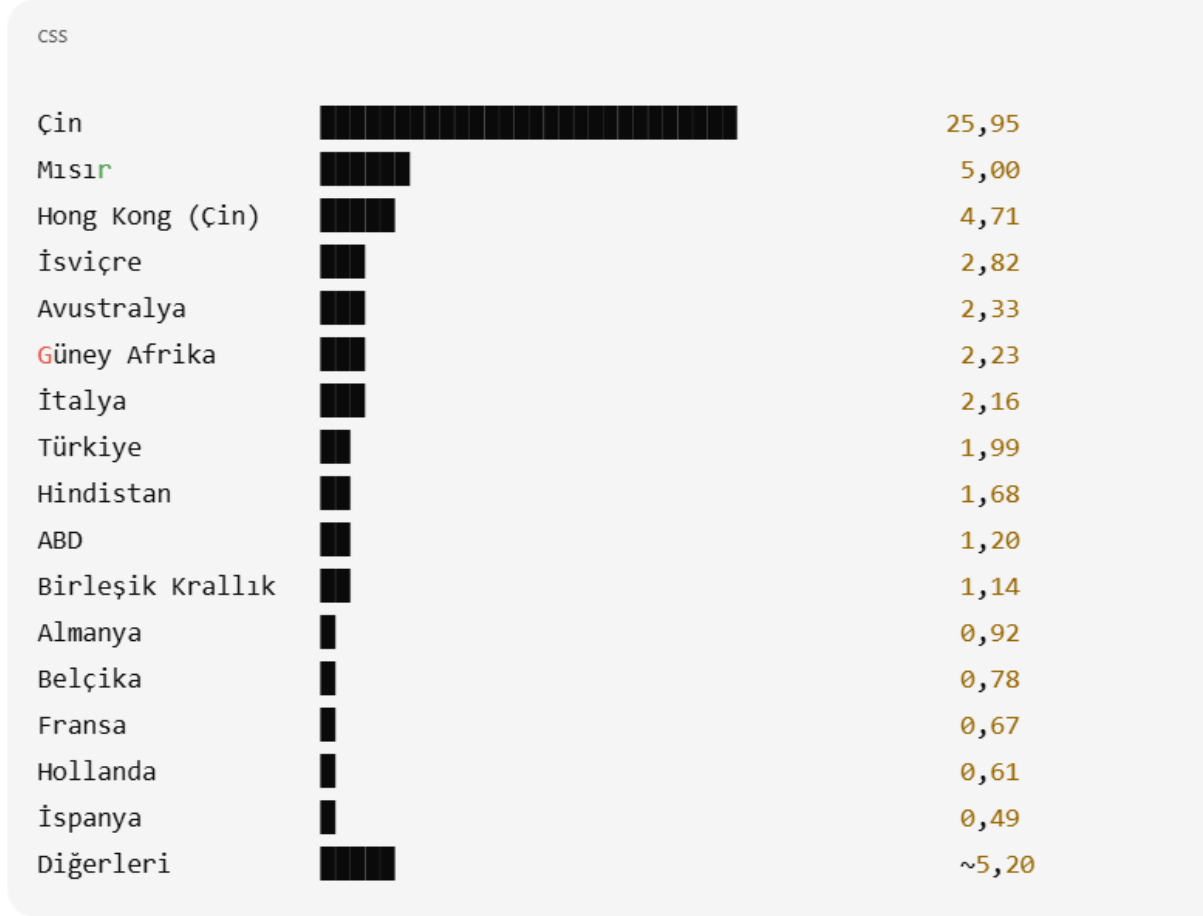
Genel olarak Nijerya'nın GTİP 8504 ithalat yapısı, toplam **432,8 milyon USD**'lik hacmin büyük kısmının birkaç ana tedarikçi etrafında toplandığını, kalan kısmın ise çok sayıda ülkeye yayıldığını ortaya koymaktadır. Değer, miktar ve birim fiyat verileri birlikte ele alındığında, tedarikçi ülkeler arasında ürün niteliği ve sevkiyat kompozisyonu bakımından belirgin farklılıklar bulunduğu anlaşılmaktadır.

5.1.2. Gana

2024 yılında Gana'nın GTİP 8504 kapsamındaki ithalatı 58,1 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Bu tutar, Gana'yı söz konusu ürün grubunda dünya ithalatçıları arasında 102. sıraya yerleştirmekte; küresel ithalattaki payın **%1**'in altında olduğunu göstermektedir. İthalat kompozisyonu incelendiğinde, tedarikin belirli ülkelerde yoğunlaştığı ve geri kalan kısmın çok sayıda ülkeye dağıldığı bir yapı görülmektedir.

Gana – GTİP 8504

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Çin, 25,95 milyon USD ile Gana'nın en büyük tedarikçisidir ve toplam ithalatın yaklaşık %45'ini oluşturmaktadır. Çin'den yapılan ithalat miktarı 8.886 ton, ortalama birim değer 2.921 USD/ton düzeyindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerindeki yıllık ortalama değişim -%3 olarak kaydedilirken, miktar artışı %17'dir. Değer ve miktar eğilimlerinin birlikte okunması, birim değerlerde sınırlı bir aşağı yönlü hareketle eş zamanlı olarak hacmin arttığını göstermektedir. Çin'in küresel ihracatta 1. sırada yer alması, Gana ithalatındaki ağırlığın dünya ticaretindeki genel üretim ve tedarik yapısıyla uyumlu olduğunu ortaya koymaktadır.

Mısır, 5,00 milyon USD ithalat değeri ve 756 ton miktar ile ikinci sırada yer almaktadır. Ortalama birim değer 6.616 USD/ton'dur. 2020–2024 döneminde ithalat değerindeki yıllık ortalama artış %454 olarak kaydedilmiştir. Bu güçlü artış, başlangıç seviyesinin düşük olduğu bir bazdan gerçekleşen genişlemeye işaret etmektedir. Mısır'ın küresel ihracatta 54. sırada bulunması, Gana ithalatındaki payın belirli alt ürünlerde yoğunlaşmış olabileceğini düşündürmektedir.

Hong Kong (Çin), 4,71 milyon USD ithalat değeriyle üçüncü sıradadır. 423 tonluk miktar ve 11.139 USD/ton birim değer, bu kaynaktan yapılan ithalatın daha yüksek fiyatlı ürünleri içerdiğini göstermektedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde %119, miktarda %51 yıllık ortalama artış kaydedilmiştir. Bu eş zamanlı artış, hacim ve değer genişlemesinin birlikte gerçekleştiğine işaret etmektedir.

Avrupa ve diğer gelişmiş pazarlardan yapılan ithalat daha sınırlı hacimlerle temsil edilmektedir. İsviçre’den 2,82 milyon USD (birim değer 85.303 USD/ton), Avustralya’dan 2,33 milyon USD (birim değer 23.250 USD/ton) ve Güney Afrika’dan 2,23 milyon USD (birim değer 16.043 USD/ton) tutarında ithalat yapılmıştır. Bu ülkelerden gelen ürünlerde görece yüksek birim değerler, tedarikin belirli teknik özelliklere sahip alt kalemlerde yoğunlaştığını düşündürmektedir.

İtalya (2,16 milyon USD) ve Türkiye (1,99 milyon USD) orta bant tedarikçiler arasında yer almaktadır. Türkiye’den yapılan ithalat 465 ton olup ortalama birim değer 4.277 USD/ton’dur. 2020–2024 döneminde Türkiye kaynaklı ithalat değerinde -%30, miktarda -%31 yıllık ortalama değişim görülmüştür. Bu veriler, son dönemde hem değer hem de hacim tarafında bir daralmaya işaret etmektedir. Türkiye’nin küresel ihracatta 16. sırada yer alması, Gana pazarındaki payın dünya genelindeki konumuna kıyasla sınırlı kaldığını göstermektedir.

ABD (1,20 milyon USD), Birleşik Krallık (1,14 milyon USD), Almanya (0,92 milyon USD), Belçika (0,78 milyon USD), Fransa (0,67 milyon USD), Hollanda (0,61 milyon USD) ve İspanya (0,49 milyon USD) gibi ülkelerden yapılan ithalatın her biri toplamın %1–3 bandında paylara karşılık gelmektedir. Bu ülkelerden gelen ürünlerde birim değerlerin 20.000–40.000 USD/ton aralığında yoğunlaşması, tedarikin daha çok spesifik ve teknik ürünleri kapsadığını göstermektedir.

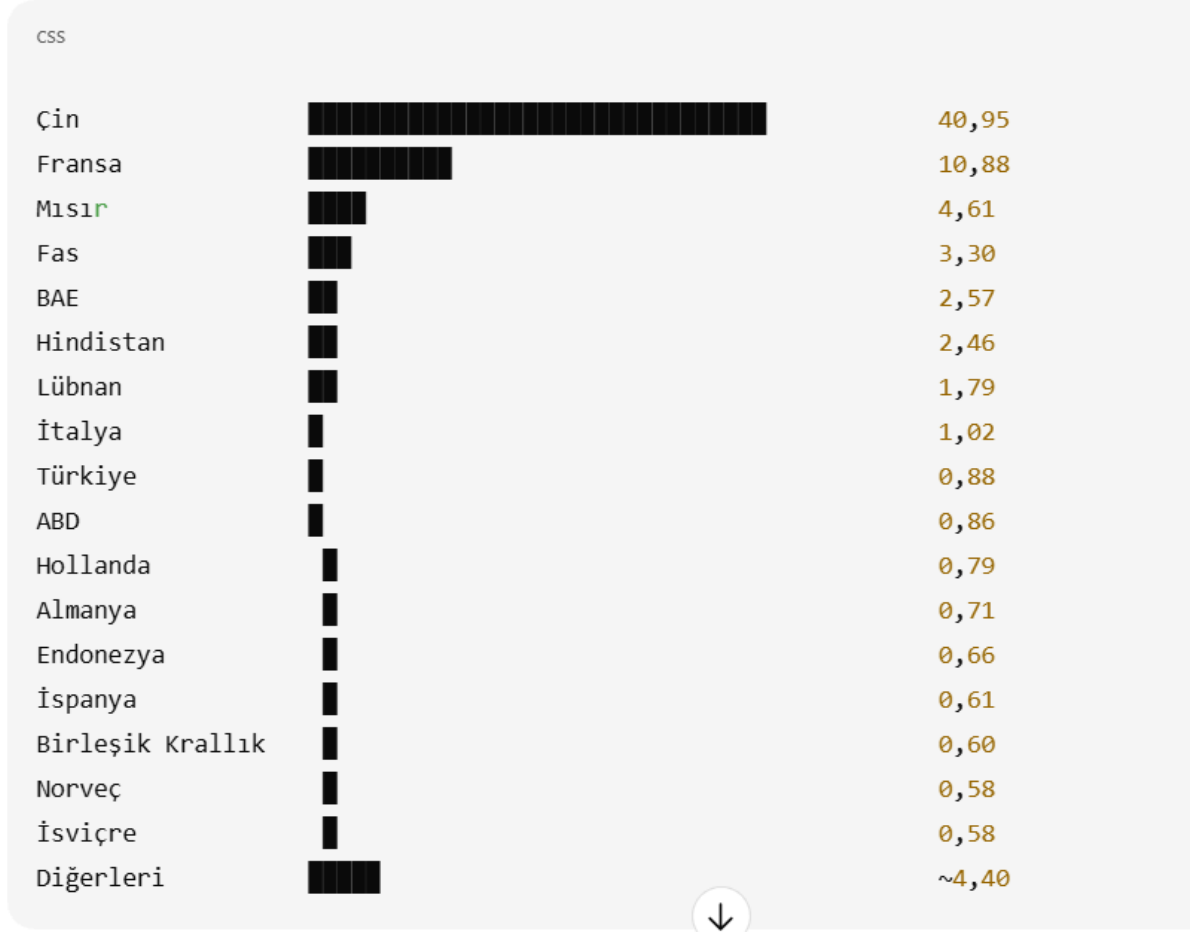
Genel olarak Gana’nın GTİP 8504 ithalat yapısı, toplam 58,1 milyon USD’lik hacmin önemli bir bölümünün Çin ve birkaç ana tedarikçi tarafından karşılandığını, geri kalan kısmın ise çok sayıda ülkeye dağıldığını ortaya koymaktadır. Değer, miktar ve birim fiyat verilerinin birlikte değerlendirilmesi, tedarikçi ülkeler arasında ürün türü ve sevkiyat kompozisyonu bakımından farklılaşmalar bulunduğunu göstermektedir.

5.1.3. Fildişi Sahili

2024 yılında Fildişi Sahili’nin GTİP 8504 kapsamındaki ithalatı **77,2 milyon USD** olarak gerçekleşmiştir. Bu büyüklük, ülkeyi söz konusu ürün grubunda dünya ithalatçıları arasında **98. sıraya** yerleştirmekte; küresel ithalattaki payın **%1’in altında** kaldığını göstermektedir. İthalatın tedarikçi ülke dağılımı incelendiğinde, toplam değer belirlenen ülkelerde yoğunlaştığı ve geri kalan kısmın çok sayıda ülkeye yayıldığı bir yapı görülmektedir.

Fildişi Sahili – GTİP 8504

Başlıca Tedarikçi Ükelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Çin, **40,95 milyon USD** ile Fildişi Sahili'nin en büyük tedarikçisidir ve toplam ithalatın yaklaşık **%53**'ünü oluşturmaktadır. Çin'den yapılan ithalat miktarı **5.075 ton**, ortalama birim değer **8.069 USD/ton** düzeyindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde yıllık ortalama **%29**, miktarda **%22** artış kaydedilmiştir. Değer ve miktar artışlarının birlikte gerçekleşmesi, hacim genişlemesiyle uyumlu bir ithalat yapısına işaret etmektedir. Çin'in küresel ihracatta **1. sırada** yer alması, bu ağırlığın dünya ticaretindeki genel tedarik yapısıyla uyumlu olduğunu göstermektedir.

Fransa, **10,88 milyon USD** ile ikinci sırada yer almakta ve toplam ithalatın yaklaşık **%14**'ünü oluşturmaktadır. **391 tonluk** miktar ve **27.834 USD/ton** birim değer, Fransa'dan yapılan ithalatın daha yüksek fiyatlı ve belirli teknik özelliklere sahip ürünleri içerdiğini düşündürmektedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerindeki yıllık ortalama artış **%16** olarak kaydedilmiştir.

Mısır (**4,61 milyon USD**) ve Fas (**3,30 milyon USD**) orta bant tedarikçiler arasında yer almaktadır. Mısır'dan yapılan ithalatta **535 ton** miktar ve **8.624 USD/ton** birim değer

görülürken, 2020–2024 döneminde değer bazında **%670**, miktar bazında **%499** yıllık ortalama artış kaydedilmiştir. Bu oranlar, düşük bir başlangıç seviyesinden gerçekleşen hızlı bir genişlemeye işaret etmektedir. Fas'tan yapılan ithalat ise **695 ton** ve **4.747 USD/ton** birim değerle temsil edilmekte; aynı dönemde değer ve miktarda gerileme görülmektedir.

Birleşik Arap Emirlikleri (**2,57 milyon USD**) ve Hindistan (**2,46 milyon USD**) takip eden tedarikçiler arasındadır. BAE'den yapılan ithalatta **307 ton** ve **8.368 USD/ton** birim değer görülürken, Hindistan kaynaklı ithalatın miktar verisi karışık (mixed) olarak kaydedilmiştir. Hindistan'ın küresel ihracatta **13. sırada** yer almasına karşın Fildişi Sahili ithalatındaki payı sınırlı kalmaktadır.

Lübnan (**1,79 milyon USD**), İtalya (**1,02 milyon USD**) ve Türkiye (**0,88 milyon USD**) daha düşük hacimli tedarikçiler olarak yer almaktadır. Türkiye'den yapılan ithalat **155 ton** ve **5.684 USD/ton** birim değerle temsil edilmekte; 2020–2024 döneminde değer ve miktarda sırasıyla **-%38** ve **-%37** yıllık ortalama değişim görülmektedir. Bu durum, son dönemde hacim ve değer tarafında daralmaya işaret etmektedir.

ABD (**0,86 milyon USD**), Hollanda (**0,79 milyon USD**), Almanya (**0,71 milyon USD**), Endonezya (**0,66 milyon USD**), İspanya (**0,61 milyon USD**), Birleşik Krallık (**0,60 milyon USD**), Norveç (**0,58 milyon USD**) ve İsviçre (**0,58 milyon USD**) gibi ülkelerden yapılan ithalatın her biri toplamın **%1'in altında** paylara karşılık gelmektedir. Bu ülkelerden gelen ürünlerde birim değerlerin **14.000–95.000 USD/ton** aralığında değişmesi, ithalatın belirli alt ürünlerde ve teknik özelliklerde çeşitlendiğini göstermektedir.

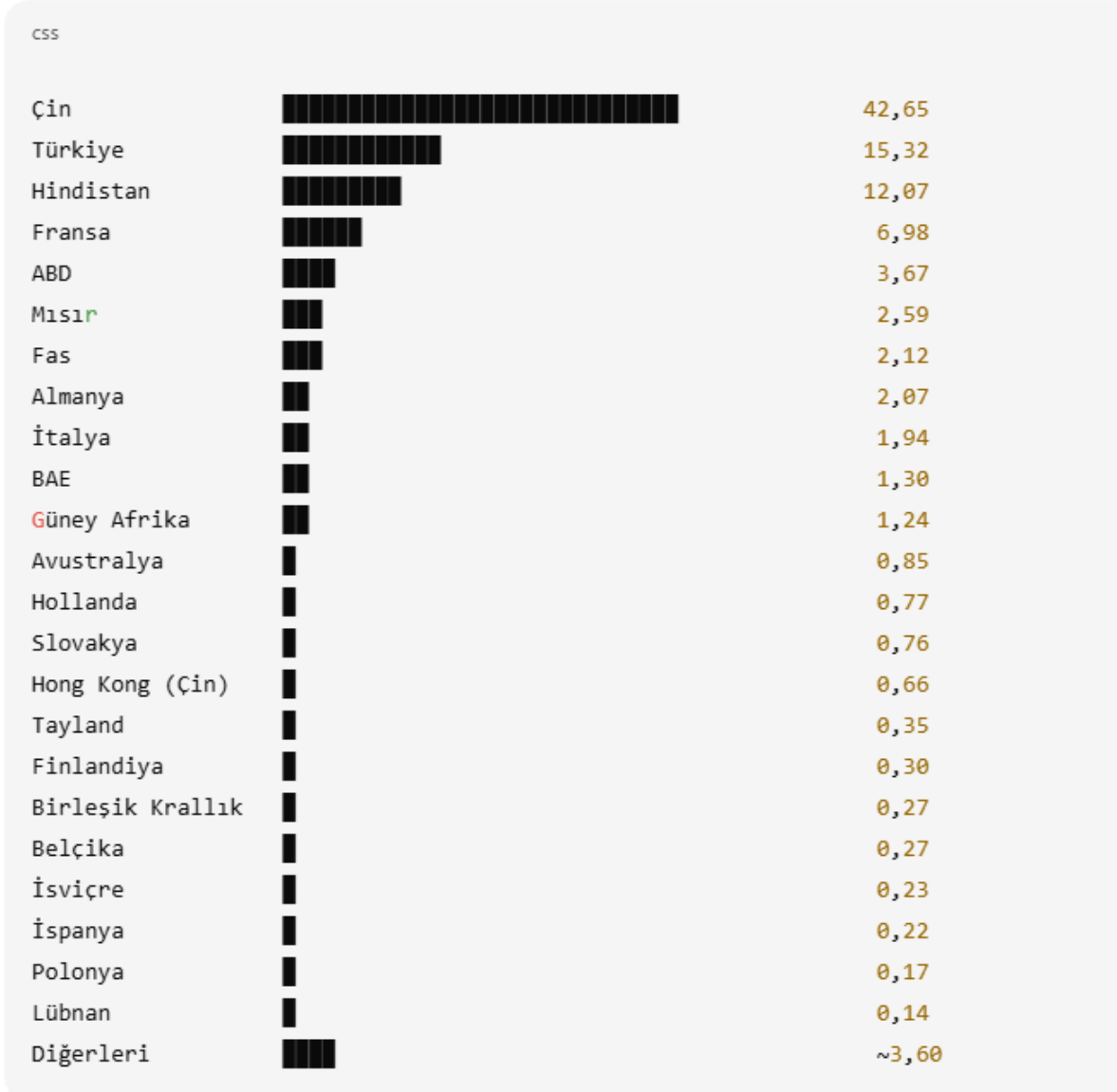
Genel olarak Fildişi Sahili'nin GTİP 8504 ithalat yapısı, toplam **77,2 milyon USD**'lik hacmin yarısından fazlasının Çin tarafından karşılandığını, ikinci sıradaki Fransa ile birlikte ana tedarikçilerin belirgin bir paya sahip olduğunu, geri kalan kısmın ise çok sayıda ülkeye yayıldığını ortaya koymaktadır. Değer, miktar ve birim fiyat verileri birlikte ele alındığında, tedarikçi ülkeler arasında ürün türü ve sevkiyat kompozisyonu bakımından farklılaşmalar bulunduğu görülmektedir.

5.1.4. Senegal

2024 yılında Senegal'in GTİP 8504 kapsamındaki ithalatı **97,8 milyon USD** olarak gerçekleşmiştir. Bu tutar, Senegal'i söz konusu ürün grubunda dünya ithalatçıları arasında **106. sıraya** yerleştirmekte ve küresel ithalattaki payının **%1'in altında** olduğunu göstermektedir. Tedarikçi ülke dağılımı incelendiğinde, toplam ithalat değerinin belirli ülkelerde yoğunlaştığı, bununla birlikte orta ve düşük hacimli çok sayıda tedarikçinin yapıda yer aldığı görülmektedir.

Senegal – GTİP 8504

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Çin, **42,65 milyon USD** ile Senegal'in en büyük tedarikçisi konumundadır ve toplam ithalatın yaklaşık **%44**'ünü oluşturmaktadır. Çin'den yapılan ithalat miktarı **5.051 ton**, ortalama birim değer ise **8.444 USD/ton** düzeyindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde yıllık ortalama **%38**, miktarda ise **%29** artış kaydedilmiştir. Değer ve miktar artışlarının birlikte gerçekleşmesi, Çin kaynaklı ithalatın hacim genişlemesiyle paralel seyrettiğini göstermektedir. Çin'in küresel ihracatta **1. sırada** yer alması, Senegal ithalatındaki ağırlığın dünya ticaretindeki genel üretim ve tedarik yapısıyla uyumlu olduğunu ortaya koymaktadır.

Türkiye, **15,32 milyon USD** ithalat değeriyle ikinci sırada yer almakta ve toplam ithalatın yaklaşık **%16**'sını oluşturmaktadır. Türkiye'den yapılan ithalat **2.296 ton** olup ortalama birim değer **6.672 USD/ton** seviyesindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde yıllık ortalama **%11** artış görülürken, miktar tarafında **-%3**'lük sınırlı bir gerileme kaydedilmiştir. Bu

görünüm, değer artışının ağırlıklı olarak birim değer değişimlerinden kaynaklandığını düşündürmektedir. Türkiye'nin küresel ihracatta **16. sırada** bulunması, Senegal pazarındaki payının dünya ticaretindeki konumuyla tutarlı bir düzeyde olduğunu göstermektedir.

Hindistan, **12,07 milyon USD** ile üçüncü büyük tedarikçi konumundadır ve toplam ithalatın yaklaşık **%12'sini** temsil etmektedir. Miktar verisi karışık (mixed) olarak kaydedilmekle birlikte, 2020–2024 döneminde ithalat değerinde yıllık ortalama **%49** artış görülmüştür. Bu artış, Senegal'in belirli alt ürünlerde Hindistan kaynaklı tedariki artırdığına işaret etmektedir.

Fransa (**6,98 milyon USD**) ve ABD (**3,67 milyon USD**) izleyen tedarikçiler arasındadır. Fransa'dan yapılan ithalat **283 ton** ve **24.654 USD/ton** birim değerle temsil edilirken, ABD kaynaklı ithalat **21.205 adet (units)** ve oldukça düşük birim değer (**173 USD/unit**) ile dikkat çekmektedir. Bu farklılık, ABD'den yapılan ithalatın daha çok düşük değerli veya standartlaştırılmış alt ürünleri kapsadığını göstermektedir.

Mısır (**2,59 milyon USD**) ve Fas (**2,12 milyon USD**) bölgesel tedarikçiler olarak öne çıkmaktadır. Mısır'dan yapılan ithalat **308 ton** ve **8.419 USD/ton** birim değerle temsil edilirken, 2020–2024 döneminde ithalat değerinde yıllık ortalama **%169**, miktarda ise **%160** artış kaydedilmiştir. Bu yüksek oranlar, düşük bir başlangıç seviyesinden gerçekleşen hızlı bir genişlemeye işaret etmektedir. Fas'tan yapılan ithalatta ise **448 ton** ve **4.725 USD/ton** birim değer görülmekte, değer ve miktar artışları daha sınırlı kalmaktadır.

Almanya (**2,07 milyon USD**), İtalya (**1,94 milyon USD**) ve Birleşik Arap Emirlikleri (**1,30 milyon USD**) orta bant tedarikçiler arasında yer almaktadır. Almanya'dan yapılan ithalatın birim değeri **45.956 USD/ton**, İtalya'nın **17.600 USD/ton** ve BAE'nin **6.920 USD/ton** düzeyindedir. Bu farklılaşma, tedarik edilen ürünlerin teknik özellikleri ve alt segmentleri açısından çeşitlilik bulunduğunu göstermektedir.

Listenin geri kalanında Hollanda, Slovakya, Hong Kong (Çin), Tayland, Finlandiya, Birleşik Krallık, Belçika, İsviçre, İspanya, Polonya ve Lübnan gibi ülkeler yer almakta; bu ülkelerin her biri için ithalat değerleri **0,14–0,77 milyon USD** aralığında değişmektedir. Bu yapı, Senegal'in GTİP 8504 ithalatında geniş bir tedarikçi tabanına sahip olduğunu, ancak toplam değer büyük bölümünün sınırlı sayıdaki ana tedarikçi tarafından karşılandığını ortaya koymaktadır.

Genel olarak Senegal'in GTİP 8504 ithalat yapısı, toplam **97,8 milyon USD**'lik hacmin yaklaşık yarısının Çin tarafından sağlandığı, Çin'i Türkiye ve Hindistan'ın izlediği, geri kalan kısmın ise Avrupa, Asya ve bölge içi ülkeler arasında dağıldığı bir kompozisyon sergilemektedir. Değer, miktar ve birim fiyat verileri birlikte değerlendirildiğinde, tedarikçi ülkeler arasında ürün türü ve sevkiyat yapısı bakımından belirgin farklılaşmalar bulunduğu görülmektedir.

5.2. Orta ve yüksek gerilim şalt ve koruma ekipmanları (GTİP 8535):

5.2.1. Nijerya

2024 yılında Nijerya'nın GTİP 8535 kapsamındaki ithalatı **19,2 milyon USD** olarak gerçekleşmiştir. Bu büyüklük, Nijerya'yı söz konusu ürün grubunda dünya ithalatçıları arasında **40. sıraya** yerleştirmekte; küresel ithalattaki payının yaklaşık **%0,6** seviyesinde olduğunu göstermektedir. Tedarikçi dağılımı incelendiğinde, ithalatın birkaç ana ülkede yoğunlaştığı, kalan kısmın ise çok sayıda ülkeye düşük tutarlarla yayıldığı bir yapı görülmektedir.

Nijerya – GTİP 8535

Başlıca Tedarikçi Ünelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Hindistan, **6,03 milyon USD** ile en büyük tedarikçi konumundadır ve toplam ithalatın yaklaşık **%31**'ini oluşturmaktadır. İthalat miktarı **35.841 adet (units)** olup ortalama birim değer **168 USD/unit** seviyesindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde yıllık ortalama **-%2**'lik sınırlı bir gerileme kaydedilmiştir. Bu görünüm, hacmin korunmasına karşın birim değerlerin baskılandığı bir yapıya işaret etmektedir.

Çin, **5,30 milyon USD** ile ikinci sırada yer almakta ve toplam ithalatın yaklaşık **%28**'ini temsil etmektedir. Çin'den yapılan ithalat **811 ton**, ortalama birim değer **6.530 USD/ton** düzeyindedir. 2020–2024 döneminde değer bazında **%3** artış görülürken, miktar tarafında **-%6**'lık bir gerileme kaydedilmiştir. Değer–miktar ayrışması, ürün karmasında değişime işaret etmektedir.

Birleşik Krallık, **4,83 milyon USD** ile üçüncü büyük tedarikçidir. **130 tonluk** miktar ve **37.115 USD/ton** birim değer, bu kaynaktan yapılan ithalatın daha yüksek teknik özelliklere sahip ürünleri içerdiğini göstermektedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde yıllık ortalama **%30** artış kaydedilmiştir.

İsviçre (**0,57 milyon USD**) ve Almanya (**0,39 milyon USD**) daha düşük hacimlerle yer almakta; buna karşın birim değerleri sırasıyla **15.351 USD/ton** ve **129.667 USD/ton** düzeyindedir. Bu yüksek birim değerler, söz konusu ülkelerden tedarik edilen ürünlerin teknik niteliğinin farklılaştığını göstermektedir.

Türkiye, **0,29 milyon USD** ithalat değeriyle orta-alt bantta yer almaktadır. **14 tonluk** miktar ve **21.000 USD/ton** birim değer kaydedilmiştir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%42** artış görülmesine karşın, 2023–2024 döneminde değer bazında **-%80**'lik bir düşüş kaydedilmiştir; bu durum son yıl performansında belirgin bir daralmaya işaret etmektedir.

ABD (**0,28 milyon USD**), BAE (**0,21 milyon USD**) ve Güney Afrika (**0,10 milyon USD**) gibi ülkeler daha sınırlı paylarla tedarikçi yapıda yer almaktadır. Listenin geri kalanında Avrupa ve Asya'dan çok sayıda ülke **0,01–0,10 milyon USD** aralığında ithalat değerleriyle temsil edilmektedir.

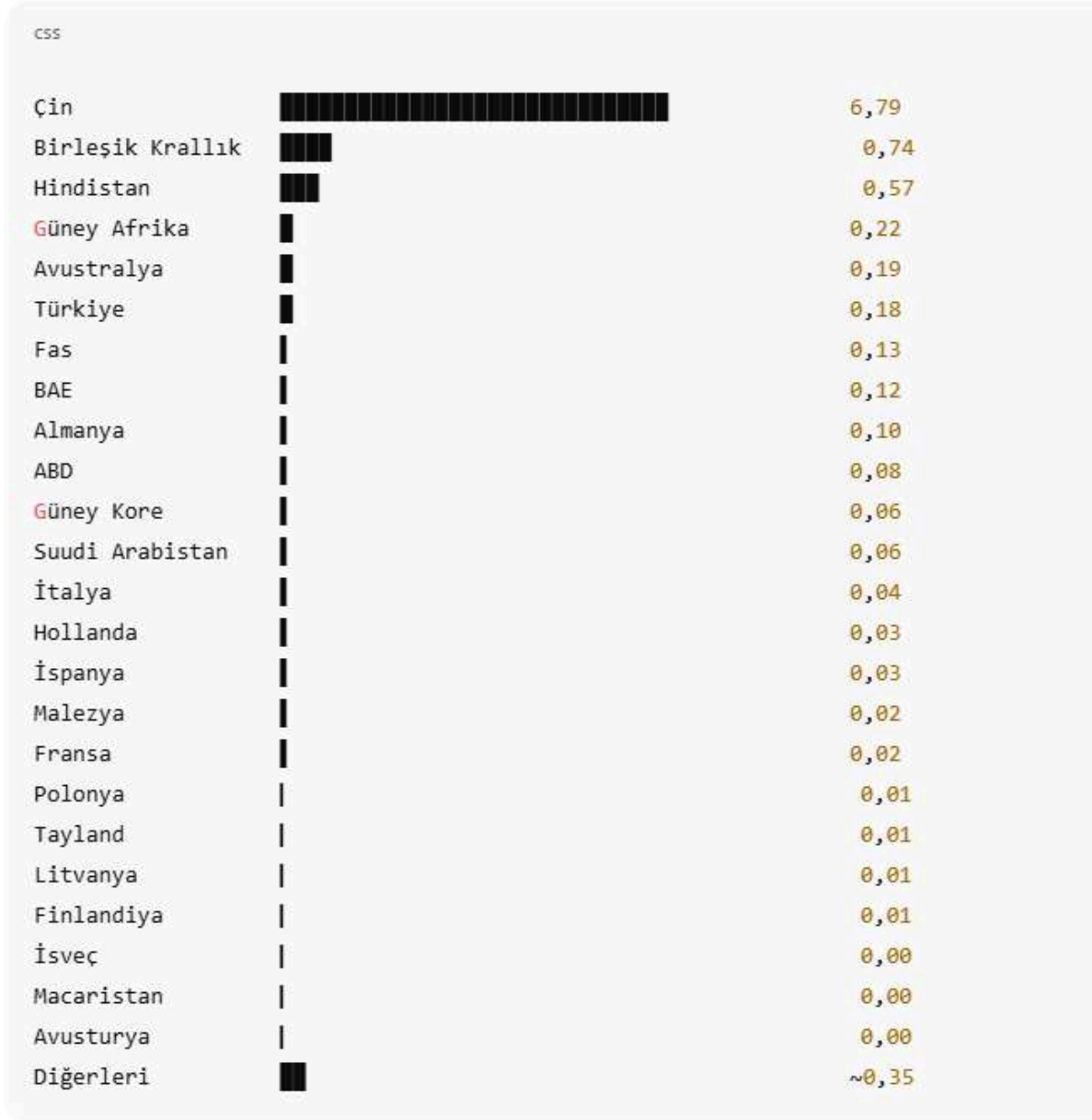
Genel olarak Nijerya'nın GTİP 8535 ithalatı, **19,2 milyon USD**'lik hacmin büyük bölümünün Hindistan, Çin ve Birleşik Krallık tarafından karşılandığı; geri kalan kısmın ise yüksek birim değerli ancak düşük hacimli sevkiyatlara çok sayıda ülkeye dağıldığı bir kompozisyon sergilemektedir.

5.2.2. Gana

2024 yılında Gana'nın GTİP 8535 kapsamındaki ithalatı **9,43 milyon USD** olarak gerçekleşmiştir. Bu tutar, Gana'yı söz konusu ürün grubunda dünya ithalatçıları arasında **90. sıraya** yerleştirmekte; küresel ithalattaki payının yaklaşık **%0,1** düzeyinde olduğunu göstermektedir. İthalat yapısı incelendiğinde, toplam değer belirlenen tedarikçi ülkelerde yoğunlaştığı, geri kalan kısmın ise düşük tutarlarla çok sayıda ülkeye yayıldığı bir dağılım görülmektedir.

Gana – GTİP 8535

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Çin, **6,79 milyon USD** ile Gana'nın GTİP 8535 ithalatında en büyük tedarikçi konumundadır ve toplam ithalatın yaklaşık **%72'sini** oluşturmaktadır. Çin'den yapılan ithalat **808 ton** olup ortalama birim değer **8.402 USD/ton** seviyesindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde yıllık ortalama **%20**, miktarda ise **%11** artış kaydedilmiştir. Değer ve miktar artışlarının birlikte gerçekleşmesi, Çin kaynaklı tedarikte hacim genişlemesine işaret etmektedir. Çin'in küresel ihracatta **2. sırada** yer alması, Gana ithalatındaki ağırlığın dünya ticaretindeki genel tedarik yapısıyla uyumlu olduğunu göstermektedir.

Birleşik Krallık, **0,74 milyon USD** ile ikinci sırada yer almaktadır. **19 tonluk** ithalat miktarı ve **38.684 USD/ton** düzeyindeki birim değer, bu kaynaktan yapılan ithalatın daha yüksek

teknik özelliklere sahip ürünleri içerdiğini göstermektedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde yıllık ortalama **%2** artış kaydedilmiştir.

Hindistan, **0,57 milyon USD** ithalat değeriyle üçüncü sırada yer almakta; ithalat miktarı **11.451 adet (units)** olarak kaydedilmektedir. Ortalama birim değer **50 USD/unit** düzeyindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **-%2**'lik sınırlı bir gerileme görülmektedir. Bu durum, düşük birim değerli ürünlerin ithalatta belirli bir ağırlığa sahip olduğunu göstermektedir.

Güney Afrika (**0,22 milyon USD**), Avustralya (**0,19 milyon USD**) ve Türkiye (**0,18 milyon USD**) orta-alt bant tedarikçiler arasında yer almaktadır. Güney Afrika'dan yapılan ithalat **6 ton** ve **37.000 USD/ton** birim değerle temsil edilirken, Avustralya için miktar verisi bulunmamakta, Türkiye'den yapılan ithalat ise **11 ton** ve **16.091 USD/ton** birim değerle kaydedilmektedir. Türkiye kaynaklı ithalatta 2020–2024 döneminde değer bazında **%18** artış görülmüştür.

Fas (**0,13 milyon USD**) ve Birleşik Arap Emirlikleri (**0,12 milyon USD**) daha düşük hacimli tedarikçiler arasında yer almaktadır. Almanya (**0,10 milyon USD**) ve ABD (**0,08 milyon USD**) ise görece düşük miktarlara rağmen yüksek birim değerli ürünlerle ithalat yapısında yer almaktadır. Almanya'dan yapılan ithalatta birim değer **102.000 USD/ton**, ABD'den yapılan ithalatta ise **85 USD/unit** olarak kaydedilmiştir. Bu farklılık, tedarik edilen ürünlerin alt segmentler bakımından çeşitlendiğini göstermektedir.

Güney Kore (**0,06 milyon USD**) ve Suudi Arabistan (**0,06 milyon USD**) ile birlikte Avrupa ve Asya'dan çok sayıda ülke **0,01–0,05 milyon USD** aralığında ithalat değerleriyle temsil edilmektedir. Bu yapı, Gana'nın GTİP 8535 ithalatında geniş bir tedarikçi tabanına sahip olduğunu, ancak toplam değer büyük bölümünün sınırlı sayıda ana tedarikçi tarafından karşılandığını ortaya koymaktadır.

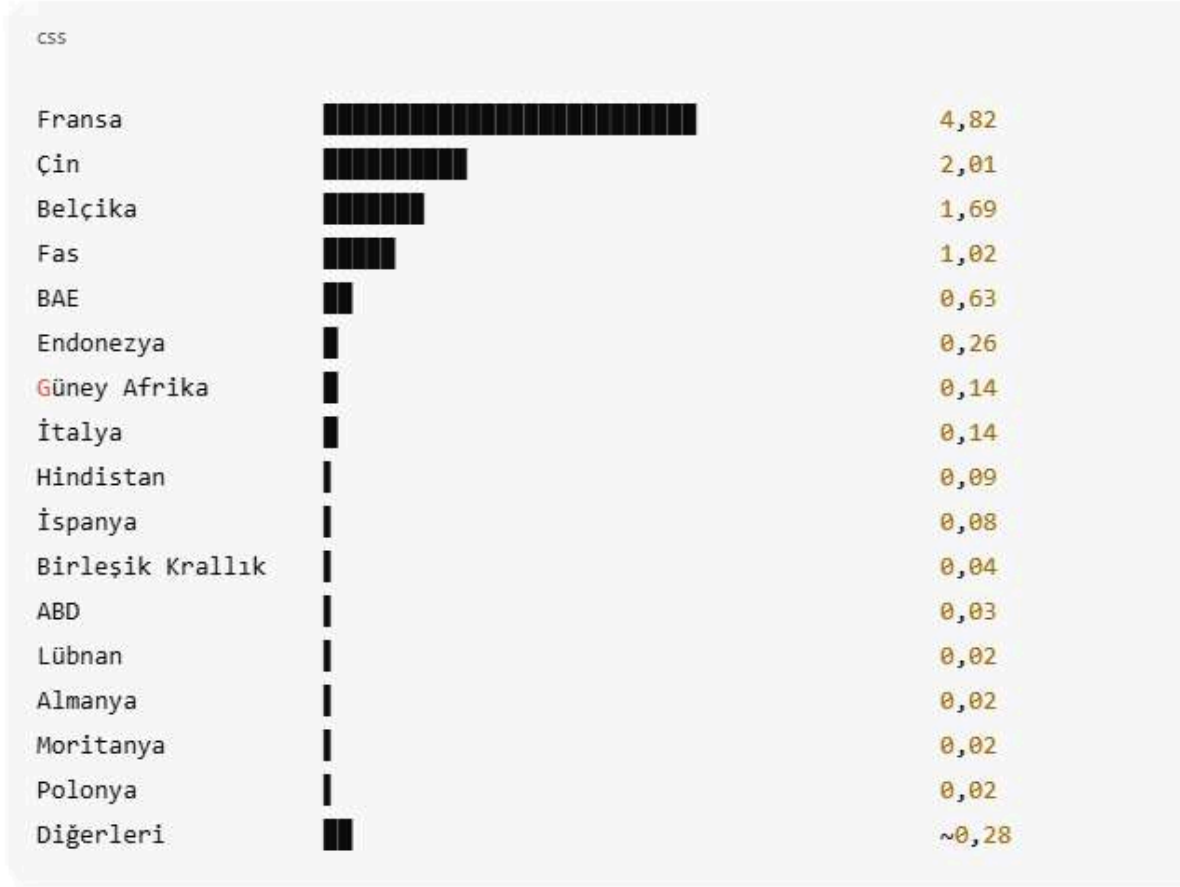
Genel olarak Gana'nın GTİP 8535 ithalatı, **9,43 milyon USD**'lik hacmin önemli bir kısmının Çin tarafından sağlandığı; Çin'i Birleşik Krallık ve Hindistan'ın izlediği, geri kalan kısmın ise düşük hacimli ve farklı teknik segmentlere sahip ürünlerle çok sayıda ülkeye dağıldığı bir yapı sergilemektedir. Değer, miktar ve birim fiyat verileri birlikte ele alındığında, tedarikçi ülkeler arasında ürün türü ve sevkiyat yapısı bakımından belirgin farklılaşmalar bulunduğu görülmektedir.

5.2.3. Fildişi Sahili

2024 yılında Fildişi Sahili'nin GTİP 8535 kapsamındaki ithalatı **11,13 milyon USD** olarak gerçekleşmiştir. Bu büyüklük, ülkeyi söz konusu ürün grubunda dünya ithalatçıları arasında **101. sıraya** yerleştirmekte; küresel ithalattaki payının yaklaşık **%0,1** düzeyinde olduğunu göstermektedir. İthalatın tedarikçi ülke dağılımı incelendiğinde, toplam değer birkaç ana ülkede yoğunlaştığı, geri kalan kısmın ise düşük tutarlarla çok sayıda ülkeye yayıldığı bir yapı görülmektedir.

Fildişi Sahili – GTİP 8535

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Fransa, **4,82 milyon USD** ile Fildişi Sahili'nin GTİP 8535 ithalatında en büyük tedarikçi konumundadır ve toplam ithalatın yaklaşık **%43**'ünü oluşturmaktadır. Fransa'dan yapılan ithalat **309 ton** olup ortalama birim değer **15.605 USD/ton** seviyesindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde yıllık ortalama **%3**, miktarda ise **%4** artış kaydedilmiştir. Bu görünüm, Fransa kaynaklı tedarikin görece istikrarlı bir seyir izlediğini göstermektedir.

Çin, **2,01 milyon USD** ile ikinci sırada yer almakta ve toplam ithalatın yaklaşık **%18**'ini temsil etmektedir. Çin'den yapılan ithalat **252 ton**, ortalama birim değer **7.980 USD/ton** düzeyindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **-%20**, miktarda ise **-%16**'lık gerileme kaydedilmiştir. Değer ve miktardaki eş yönlü düşüş, Çin kaynaklı tedarikte hacim daralmasına işaret etmektedir.

Belçika (**1,69 milyon USD**) ve Fas (**1,02 milyon USD**) izleyen tedarikçiler arasındadır. Belçika'dan yapılan ithalat **39 ton** ve **43.205 USD/ton** gibi yüksek birim değerle temsil edilmekte; bu durum, ithalatın daha teknik veya spesifik alt ürünleri kapsadığını düşündürmektedir. Fas'tan yapılan ithalat ise **112 ton** ve **9.125 USD/ton** birim değerle kaydedilmiş olup 2020–2024 döneminde değer ve miktar tarafında gerileme görülmektedir.

Birleşik Arap Emirlikleri, **0,63 milyon USD** ithalat değeriyle orta-alt bant tedarikçiler arasında yer almaktadır. **30 tonluk** miktar ve **21.067 USD/ton** birim değer kaydedilmiştir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%180** artış görülmesi, düşük bir başlangıç seviyesinden gerçekleşen hızlı bir artışa işaret etmektedir.

Endonezya (**0,26 milyon USD**) ve Güney Afrika (**0,14 milyon USD**) daha düşük hacimli tedarikçiler arasında yer almaktadır. Güney Afrika'dan yapılan ithalatta **36.000 USD/ton** gibi yüksek birim değer kaydedilmiş olması, tedarik edilen ürünlerin teknik niteliğinin farklılaştığını göstermektedir.

İtalya (**0,14 milyon USD**), Hindistan (**0,09 milyon USD**) ve İspanya (**0,08 milyon USD**) gibi ülkeler daha sınırlı paylarla ithalat yapısında yer almaktadır. Hindistan'dan yapılan ithalat miktarı **11.931 adet (units)** olup ortalama birim değer **7,21 USD/unit** seviyesindedir. Bu düşük birim değer, ürün karmasının standart ve düşük fiyatlı alt kalemlere dayandığını göstermektedir.

Birleşik Krallık (**0,04 milyon USD**), ABD (**0,03 milyon USD**), Lübnan (**0,02 milyon USD**), Almanya (**0,02 milyon USD**), Moritanya (**0,02 milyon USD**) ve Polonya (**0,02 milyon USD**) gibi ülkelerden yapılan ithalatın her biri toplamın **%1'in altında** paylara karşılık gelmektedir. Bu ülkelerden gelen sevkiyatlar, düşük hacimli ancak çeşitlilik sağlayan bir tedarik yapısına işaret etmektedir.

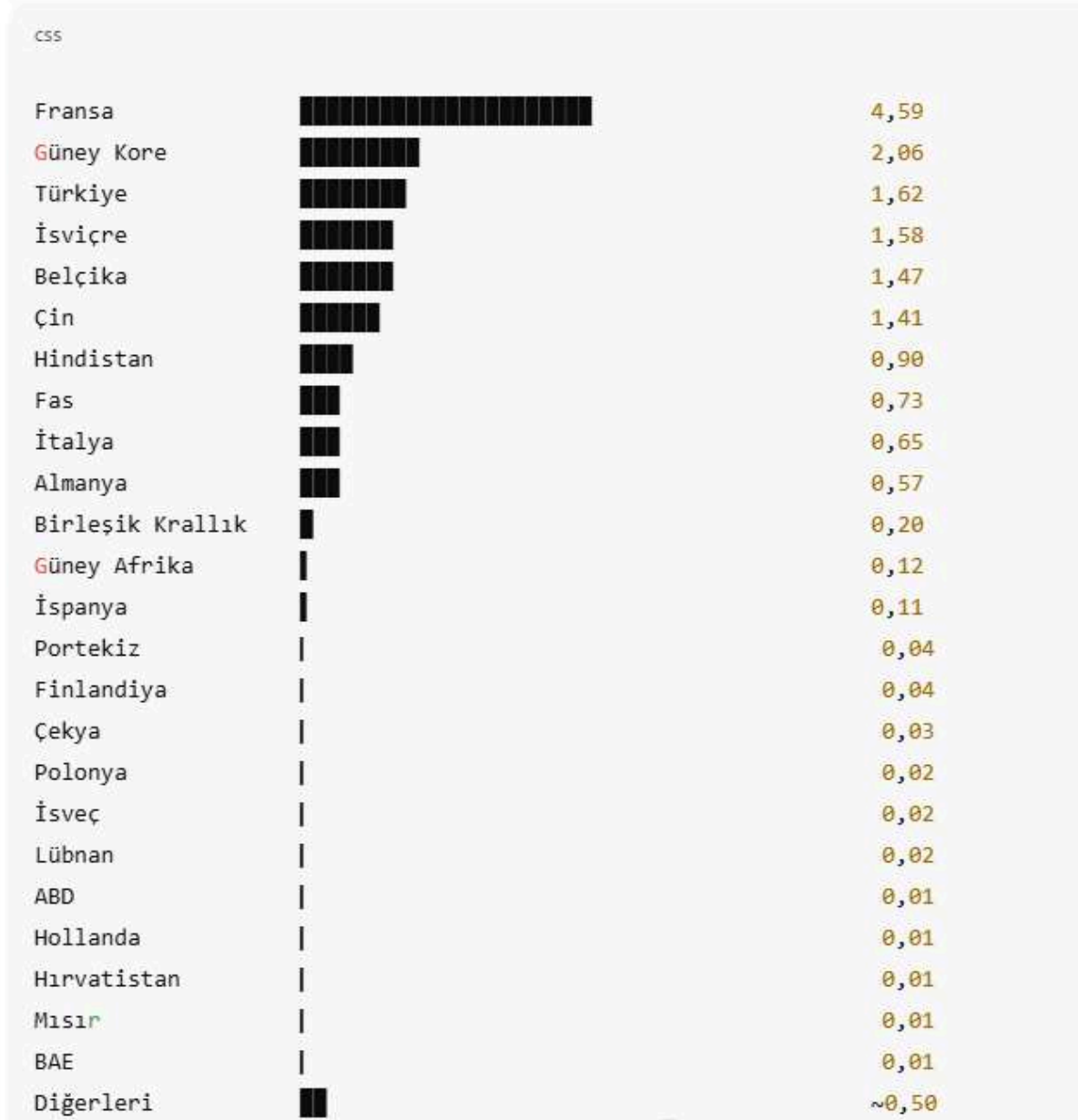
Genel olarak Fildişi Sahili'nin GTİP 8535 ithalatı, **11,13 milyon USD**'lik toplam hacmin önemli bir bölümünün Fransa tarafından karşılandığı, Fransa'yı Çin ve Belçika'nın izlediği; geri kalan kısmın ise Avrupa, Asya ve bölge ülkeleri arasında düşük tutarlı sevkiyatlara dağıldığı bir kompozisyon sergilemektedir. Değer, miktar ve birim fiyat verileri birlikte değerlendirildiğinde, tedarikçi ülkeler arasında ürün segmenti ve teknik özellikler bakımından belirgin farklılaşmalar bulunduğu görülmektedir.

5.2.4. Senegal

2024 yılında Senegal'in GTİP 8535 kapsamındaki ithalatı **16,22 milyon USD** olarak gerçekleşmiştir. Senegal söz konusu ürün grubunda dünya ithalatçıları arasında **66. sırada** yer almakta ve küresel ithalattaki payı yaklaşık **%0,2** düzeyinde bulunmaktadır. İthalatın tedarikçi dağılımı incelendiğinde, toplam değerlerin birkaç ana ülkede yoğunlaştığı, geri kalan kısmın ise çok sayıda ülkeye daha düşük tutarlarla yayıldığı bir yapı görülmektedir.

Senegal – GTİP 8535

Başlıca Tedarikçi Ünelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Fransa, **4,59 milyon USD** ile Senegal'in GTİP 8535 ithalatında en büyük tedarikçi konumundadır ve toplam ithalatın yaklaşık **%28**'ini oluşturmaktadır. Fransa'dan yapılan ithalat **266 ton**, ortalama birim değer **17.267 USD/ton** seviyesindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde yıllık ortalama **%15**, miktarda ise **%35** artış kaydedilmiştir. Değer ve miktardaki eş yönlü artış, Fransa kaynaklı tedarikte hacim genişlemesine işaret etmektedir.

Güney Kore, **2,06 milyon USD** ile ikinci sırada yer almakta ve toplam ithalatın yaklaşık **%13**'ünü temsil etmektedir. **81 tonluk** miktar ve **25.370 USD/ton** birim değer kaydedilmiştir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%1.175** gibi yüksek bir artış görülmesi, düşük bir başlangıç seviyesinden gerçekleşen hızlı bir genişlemeyi göstermektedir.

Türkiye, **1,62 milyon USD** ithalat değeriyle üçüncü sırada yer almaktadır. **99 tonluk** ithalat miktarı ve **16.343 USD/ton** birim değer kaydedilmiştir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%28**, miktarda ise **%10** artış görülmektedir. Bu görünüm, Türkiye kaynaklı tedarikte istikrarlı bir genişlemeye işaret etmektedir.

İsviçre (**1,58 milyon USD**) ve Belçika (**1,47 milyon USD**) izleyen tedarikçiler arasındadır. İsviçre’den yapılan ithalat **28 ton** ve **56.500 USD/ton** gibi yüksek birim değerle temsil edilirken, Belçika’dan yapılan ithalat **44 ton** ve **33.432 USD/ton** birim değerle kaydedilmiştir. Bu yüksek birim değerler, söz konusu ülkelerden tedarik edilen ürünlerin daha teknik veya spesifik alt segmentlere ait olduğunu göstermektedir.

Çin, **1,41 milyon USD** ithalat değeriyle orta bant tedarikçiler arasında yer almaktadır. **134 tonluk** miktar ve **10.485 USD/ton** birim değer kaydedilmiştir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%11**, miktarda ise **%20** artış görülmüştür. Çin’in küresel ihracatta **2. sırada** yer almasına karşın Senegal ithalatındaki payının daha sınırlı kalması, ülke bazlı tedarik yapısının farklılaştığını göstermektedir.

Hindistan (**0,90 milyon USD**) ve Fas (**0,73 milyon USD**) daha düşük hacimli ancak düzenli tedarikçiler arasında yer almaktadır. Hindistan’dan yapılan ithalat miktarı **13.951 adet (units)** olup ortalama birim değer **64 USD/unit** seviyesindedir. Bu düşük birim değer, ithalatın standart ve düşük fiyatlı ürünleri içerdiğine işaret etmektedir. Fas’tan yapılan ithalat ise **48 ton** ve **15.292 USD/ton** birim değerle temsil edilmektedir.

İtalya (**0,65 milyon USD**), Almanya (**0,57 milyon USD**) ve Birleşik Krallık (**0,20 milyon USD**) gibi Avrupa ülkeleri daha sınırlı paylarla ithalat yapısında yer almaktadır. Almanya’dan yapılan ithalatta **71.000 USD/ton** gibi yüksek birim değer kaydedilmesi, teknik ürünlerin ithalatına işaret etmektedir.

Listenin geri kalanında Güney Afrika, İspanya, Portekiz, Finlandiya, Çekya, Polonya, İsveç, Lübnan, ABD, Hollanda, Hırvatistan, Mısır ve BAE gibi ülkeler yer almakta; bu ülkelerin her biri için ithalat değerleri **0,01–0,12 milyon USD** aralığında değişmektedir. Bu dağılım, Senegal’in GTİP 8535 ithalatında geniş bir tedarikçi tabanına sahip olduğunu, ancak toplam değerlerin önemli bir kısmının sınırlı sayıda ana tedarikçi tarafından karşılandığını göstermektedir.

Genel olarak Senegal’in GTİP 8535 ithalatı, **16,22 milyon USD**’lik toplam hacmin başta Fransa olmak üzere Güney Kore ve Türkiye tarafından karşılandığı; geri kalan kısmın ise Avrupa, Asya ve bölge ülkeleri arasında düşük ve orta ölçekli sevkiyatlarla dağıldığı bir kompozisyon sergilemektedir. Değer, miktar ve birim fiyat verileri birlikte ele alındığında, tedarikçi ülkeler arasında ürün segmenti ve teknik özellikler bakımından belirgin farklılaşmalar bulunduğu görülmektedir.

5.3. Alçak gerilim şalt, koruma ve bağlantı elemanları (GTİP 8536):

5.3.1. Nijerya

2024 yılında Nijerya'nın GTİP 8536 kapsamındaki ithalatı **125,38 milyon USD** olarak gerçekleşmiştir. Nijerya söz konusu ürün grubunda dünya ithalatçıları arasında 81. sıradadır. Tedarikçi ülke dağılımını incelendiğinde, toplam ithalat değerinin büyük ölçüde birkaç ana ülke üzerinde yoğunlaştığı, geri kalan kısmın ise çok sayıda ülkeye daha sınırlı tutarlarla yayıldığı bir yapı görülmektedir.

Nijerya – GTİP 8536

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Çin, **88,21 milyon USD** ile Nijerya'nın GTİP 8536 ithalatında en büyük tedarikçi konumundadır ve toplam ithalatın yaklaşık **%70**'ini oluşturmaktadır. Çin'den yapılan ithalat **17.501 ton** olup ortalama birim değer **5.040 USD/ton** seviyesindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde yıllık ortalama **-%3**, miktarda ise **-%4** değişim kaydedilmiştir. Değer ve

miktardaki sınırlı gerileme, yüksek hacimli tedarikin büyük ölçüde korunmakla birlikte hafif bir daralma yaşadığını göstermektedir. Çin'in küresel ihracatta **1. sırada** yer alması, Nijerya ithalatındaki ağırlığın dünya ticaretindeki genel üretim yapısıyla uyumlu olduğunu ortaya koymaktadır.

Hindistan, **10,24 milyon USD** ile ikinci büyük tedarikçi konumundadır ve toplam ithalatın yaklaşık **%8**'ini temsil etmektedir. İthalat miktarı **3.398.946 adet (units)** olarak kaydedilmiş olup ortalama birim değer **3,01 USD/unit** düzeyindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%4**'lük sınırlı bir artış görülmüştür. Düşük birim değer ve yüksek adet, Hindistan kaynaklı ithalatın daha çok standart ve düşük fiyatlı ürünlerden oluştuğunu göstermektedir.

Birleşik Krallık, **3,26 milyon USD** ithalat değeriyle üçüncü sırada yer almaktadır. **138 tonluk** ithalat miktarı ve **23.609 USD/ton** birim değer kaydedilmiştir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **-%1**, miktarda ise **-%5** değişim görülmüş; bu durum, görece istikrarlı ancak sınırlı bir hacme işaret etmektedir.

Almanya (**3,09 milyon USD**) ve İtalya (**2,79 milyon USD**) izleyen tedarikçiler arasındadır. Almanya'dan yapılan ithalatta miktar bilgisi bulunmamasıyla birlikte, Almanya'nın küresel ihracatta **2. sırada** yer alması, Nijerya pazarındaki payının dünya genelindeki konumuna kıyasla sınırlı kaldığını göstermektedir. İtalya'dan yapılan ithalat **56 ton** ve **49.732 USD/ton** gibi yüksek birim değerle temsil edilmekte; bu durum, daha teknik ve yüksek katma değerli ürünlere işaret etmektedir.

Birleşik Arap Emirlikleri (**2,59 milyon USD**) ve ABD (**2,48 milyon USD**) orta bant tedarikçiler arasında yer almaktadır. BAE'den yapılan ithalat **260 ton** ve **9.973 USD/ton** birim değerle temsil edilirken, ABD kaynaklı ithalatta miktar bilgisi bulunmamasıyla; ancak ABD'nin küresel ihracatta **3. sırada** yer alması, ürünlerin teknik niteliğine işaret etmektedir.

Fransa (**1,83 milyon USD**), Hollanda (**1,75 milyon USD**) ve Norveç (**1,33 milyon USD**) takip eden tedarikçiler arasındadır. Norveç'ten yapılan ithalatta **7 ton** gibi düşük bir miktara karşılık **190.286 USD/ton** gibi çok yüksek birim değer kaydedilmiştir. Bu durum, son derece spesifik ve teknik ürünlerin ithalatına işaret etmektedir.

Türkiye, **1,30 milyon USD** ithalat değeriyle Nijerya'nın GTİP 8536 ithalatında orta ölçekli tedarikçiler arasında yer almaktadır. **112 tonluk** ithalat miktarı ve **11.625 USD/ton** birim değer kaydedilmiştir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%40**, miktarda ise **%36** artış görülmesi, Türkiye kaynaklı tedarikte belirgin bir genişlemeye işaret etmektedir.

Listenin geri kalanında Güney Afrika, Singapur, Belçika, Lübnan, İspanya, Malezya, İsviçre, Avusturya, Güney Kore, Kanada, Polonya, Lüksemburg ve Çekya gibi ülkeler yer almakta; bu ülkelerin her biri için ithalat değerleri **0,15–0,80 milyon USD** aralığında değişmektedir. Bu yapı, Nijerya'nın GTİP 8536 ithalatında geniş bir tedarikçi tabanına sahip olduğunu, ancak toplam değerinin büyük bölümünün sınırlı sayıdaki ana tedarikçi tarafından karşılandığını göstermektedir.

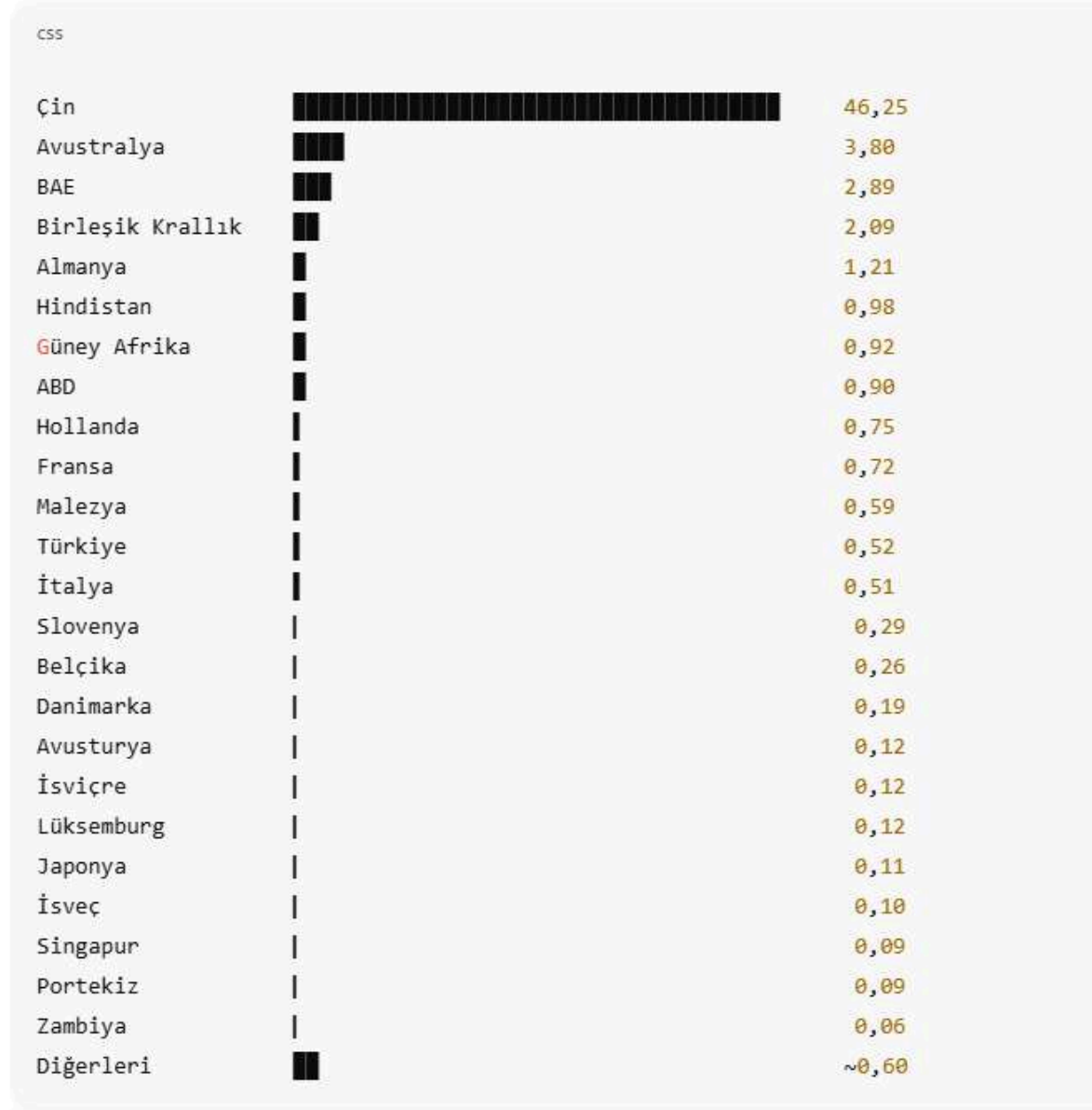
Genel olarak Nijerya'nın GTİP 8536 ithalatı, **125,38 milyon USD**'lik toplam hacmin büyük ölçüde Çin ve Hindistan tarafından karşılandığı; bu iki ülkeyi Birleşik Krallık, Almanya, İtalya ve Türkiye gibi ülkelerin izlediği bir kompozisyon sergilemektedir. Değer, miktar ve birim fiyat verileri birlikte değerlendirildiğinde, tedarikçi ülkeler arasında ürün segmenti ve teknik özellikler bakımından belirgin farklılaşmalar bulunduğu görülmektedir.

5.3.2. Gana

2024 yılında Gana'nın GTİP 8536 kapsamındaki ithalatı **64,08 milyon USD** olarak gerçekleşmiştir. Bu tutar, Gana'yı söz konusu ürün grubunda dünya ithalatçıları arasında **99. sıraya** yerleştirmekte; küresel ithalattaki payının **%0,1'in altında** olduğunu göstermektedir. Tedarikçi dağılımı incelendiğinde, toplam ithalat değerinin belirli ülkelerde yoğunlaştığı, kalan kısmın ise çok sayıda ülkeye daha sınırlı tutarlarla yayıldığı bir yapı görülmektedir.

Gana – GTİP 8536

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Çin, **46,25 milyon USD** ile Gana'nın GTİP 8536 ithalatında en büyük tedarikçi konumundadır ve toplam ithalatın yaklaşık **%72**'sini oluşturmaktadır. Çin'den yapılan ithalat **8.070 ton** olup ortalama birim değer **5.731 USD/ton** seviyesindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde ve miktarında yıllık ortalama **%3** artış kaydedilmiştir. Bu görünüm, Çin kaynaklı tedarikin hem değer hem hacim açısından istikrarlı biçimde sürdüğünü göstermektedir.

Avustralya, **3,80 milyon USD** ile ikinci sırada yer almakta, ancak miktar bilgisi bulunmamaktadır. Avustralya'nın küresel ihracattaki payının **%0,2** seviyesinde olması, Gana

ithalatındaki bu konumun sınırlı sayıda fakat görece yüksek değerli sevkiyatlarla oluştuğunu düşündürmektedir.

Birleşik Arap Emirlikleri (**2,89 milyon USD**) üçüncü büyük tedarikçidir. **401 tonluk** ithalat miktarı ve **7.214 USD/ton** birim değer kaydedilmiştir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%16**, miktarda **%10** artış görülürken; 2023–2024 döneminde değer bazında **-%37** değişim izlenmiştir. Bu durum, orta vadede artışla birlikte kısa vadede dalgalı bir seyri işaret etmektedir.

Birleşik Krallık, **2,09 milyon USD** ithalat değeriyle dördüncü sırada yer almaktadır. **54 tonluk** ithalat miktarı ve **38.778 USD/ton** gibi yüksek birim değer kaydedilmiştir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **-%19**, miktarda ise **-%38** değişim görülmektedir. Bu veriler, hacimde daralma yaşanırken birim değerlerin yüksek seyrettiğini göstermektedir.

Almanya (**1,21 milyon USD**) ve Hindistan (**0,98 milyon USD**) izleyen tedarikçiler arasındadır. Almanya'dan yapılan ithalatta miktar bilgisi bulunmamakta; buna karşılık Almanya'nın küresel ihracatta **2. sırada** yer alması, teknik ürünlerin ithalatına işaret etmektedir. Hindistan'dan yapılan ithalat **201.308 adet (units)** olup ortalama birim değer **4,86 USD/unit** seviyesindedir. Bu yapı, düşük birim değerli ve yüksek adetli ürünlerin ithalatını göstermektedir.

Güney Afrika (**0,92 milyon USD**) ve ABD (**0,90 milyon USD**) orta ölçekli tedarikçiler arasında yer almaktadır. Güney Afrika'dan yapılan ithalat **26 ton** ve **35.269 USD/ton** birim değerle; ABD'den yapılan ithalat ise **34.747 adet** ve **26 USD/unit** birim değerle kaydedilmiştir. Bu iki ülke arasındaki fark, tedarik edilen ürünlerin ölçü birimi ve teknik niteliğindeki farklılığa işaret etmektedir.

Hollanda (**0,75 milyon USD**), Fransa (**0,72 milyon USD**), Malezya (**0,59 milyon USD**), Türkiye (**0,52 milyon USD**) ve İtalya (**0,51 milyon USD**) takip eden tedarikçiler arasındadır. Türkiye'den yapılan ithalat **45 ton** ve **11.533 USD/ton** birim değerle temsil edilmektedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%4**, miktarda **%1** artış kaydedilmiştir.

Listenin devamında Slovenya, Belçika, Danimarka, Avusturya, İsviçre, Lüksemburg, Japonya, İsveç, Singapur, Portekiz ve Zambiya gibi ülkeler yer almakta; bu ülkelerin her biri için ithalat değerleri **0,06–0,29 milyon USD** aralığında değişmektedir. Bu yapı, Gana'nın GTİP 8536 ithalatında geniş bir tedarikçi tabanına sahip olduğunu, ancak toplam değerinin büyük bölümünün sınırlı sayıdaki ana tedarikçi tarafından karşılandığını göstermektedir.

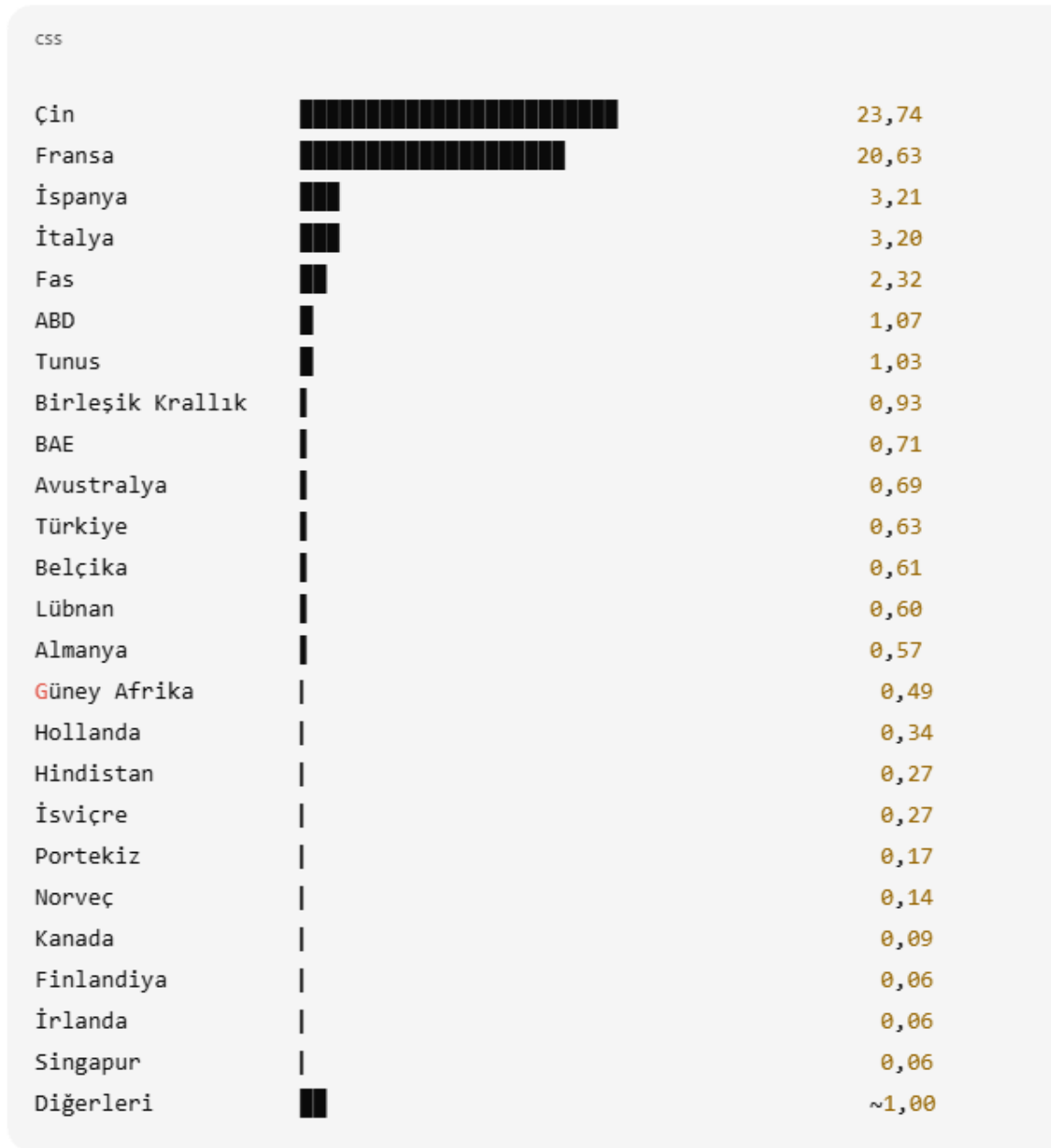
Genel olarak Gana'nın GTİP 8536 ithalatı, **64,08 milyon USD**'lik toplam hacmin büyük ölçüde Çin tarafından karşılandığı; bunu Avustralya, Birleşik Arap Emirlikleri ve Birleşik Krallık gibi ülkelerin izlediği bir kompozisyon sergilemektedir. Değer, miktar ve birim fiyat verileri birlikte değerlendirildiğinde, tedarikçi ülkeler arasında ürün segmenti ve teknik özellikler bakımından belirgin farklılaşmalar bulunduğu görülmektedir.

5.3.3. Fildişi Sahili

Fildişi Sahili'nin GTİP 8536 kapsamındaki ithalatı 2024 yılında **62,25 milyon USD** düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu tutar, ülkenin söz konusu ürün grubunda dünya ithalatçıları arasındaki konumunun **93. sıra** civarında olduğunu ve küresel ithalat içindeki payının **düşük bir seviyede** seyrettiğini göstermektedir. Tedarikçi ülke dağılımı incelendiğinde, toplam ithalat değerinin belirli birkaç ülkede yoğunlaştığı; buna karşılık kalan kısmın daha geniş bir ülke grubuna sınırlı tutarlarla yayıldığı bir yapı öne çıkmaktadır.

Fildişi Sahili – GTİP 8536

Başlıca Tedarikçi Ünelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Çin, **23,74 milyon USD** ile Fildişi Sahili'nin GTİP 8536 ithalatında en büyük tedarikçi konumundadır ve toplam ithalatın yaklaşık **%38**'ini oluşturmaktadır. Çin'den yapılan ithalat **3.666 ton** olup ortalama birim değer **6.477 USD/ton** seviyesindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%16**, miktarda ise **%19** artış kaydedilmiştir. Bu görünüm, Çin kaynaklı tedarikin hem hacim hem değer bakımından genişlediğine işaret etmektedir.

Fransa, **20,63 milyon USD** ile ikinci sırada yer almakta ve toplam ithalatın yaklaşık **%33**'ünü temsil etmektedir. **705 tonluk** ithalat miktarı ve **29.261 USD/ton** birim değer kaydedilmiştir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%2**, miktarda ise **-%8** değişim görülmesi, değer bazında yatay bir seyirle birlikte hacimde sınırlı bir gerilemeye işaret etmektedir.

İspanya (**3,21 milyon USD**) ve İtalya (**3,20 milyon USD**) birbirine yakın ithalat değerleriyle izleyen tedarikçiler arasındadır. İspanya'dan yapılan ithalat **101 ton** ve **31.822 USD/ton** birim değerle temsil edilirken, İtalya'dan yapılan ithalat **132 ton** ve **24.265 USD/ton** birim değerle kaydedilmiştir. İtalya kaynaklı ithalatta 2020–2024 döneminde değer bazında **%67**, miktar bazında **%22** artış görülmektedir.

Fas (**2,32 milyon USD**) orta bant tedarikçiler arasında yer almakta; **226 tonluk** miktar ve **10.257 USD/ton** birim değerle temsil edilmektedir. ABD (**1,07 milyon USD**) ise **18.993 adet (units)** ve **56 USD/unit** gibi düşük birim değerli, yüksek adetli sevkiyatlarla ithalat yapmaktadır. Bu durum, ölçü birimi ve ürün segmenti açısından farklılaşmayı göstermektedir.

Tunus (**1,03 milyon USD**) ve Birleşik Krallık (**0,93 milyon USD**) izleyen tedarikçiler arasındadır. Birleşik Krallık'tan yapılan ithalatta **9 ton** gibi düşük bir miktara karşılık **103.444 USD/ton** gibi yüksek birim değer kaydedilmiştir; bu da daha teknik veya spesifik ürünlerin ithalatına işaret etmektedir.

Birleşik Arap Emirlikleri (**0,71 milyon USD**) ve Avustralya (**0,69 milyon USD**) daha sınırlı paylarla yer almaktadır. Türkiye, **0,63 milyon USD** ithalat değeriyle **115 ton** ve **5.452 USD/ton** birim değerle temsil edilmiştir. 2020–2024 döneminde Türkiye'den yapılan ithalat değerinde **%4**, miktarda **%21** artış kaydedilmiştir.

Belçika (**0,61 milyon USD**) ve Lübnan (**0,60 milyon USD**) izleyen ülkeler arasındadır. Lübnan'dan yapılan ithalatta **12 ton** ve **50.167 USD/ton** birim değer dikkat çekmektedir. Almanya (**0,57 milyon USD**) ise miktar bilgisi olmaksızın ithalat yapılan ülkeler arasındadır.

Listenin geri kalanında Güney Afrika, Hollanda, Hindistan, İsviçre, Portekiz, Norveç, Kanada, Finlandiya, İrlanda ve Singapur gibi ülkeler yer almakta; bu ülkelerin her biri için ithalat değerleri **0,05–0,49 milyon USD** aralığında değişmektedir. Bu dağılım, Fildişi Sahili'nin GTİP 8536 ithalatında geniş bir tedarikçi tabanına sahip olduğunu, ancak toplam değer büyük bölümünün sınırlı sayıdaki ana tedarikçi tarafından karşılandığını göstermektedir.

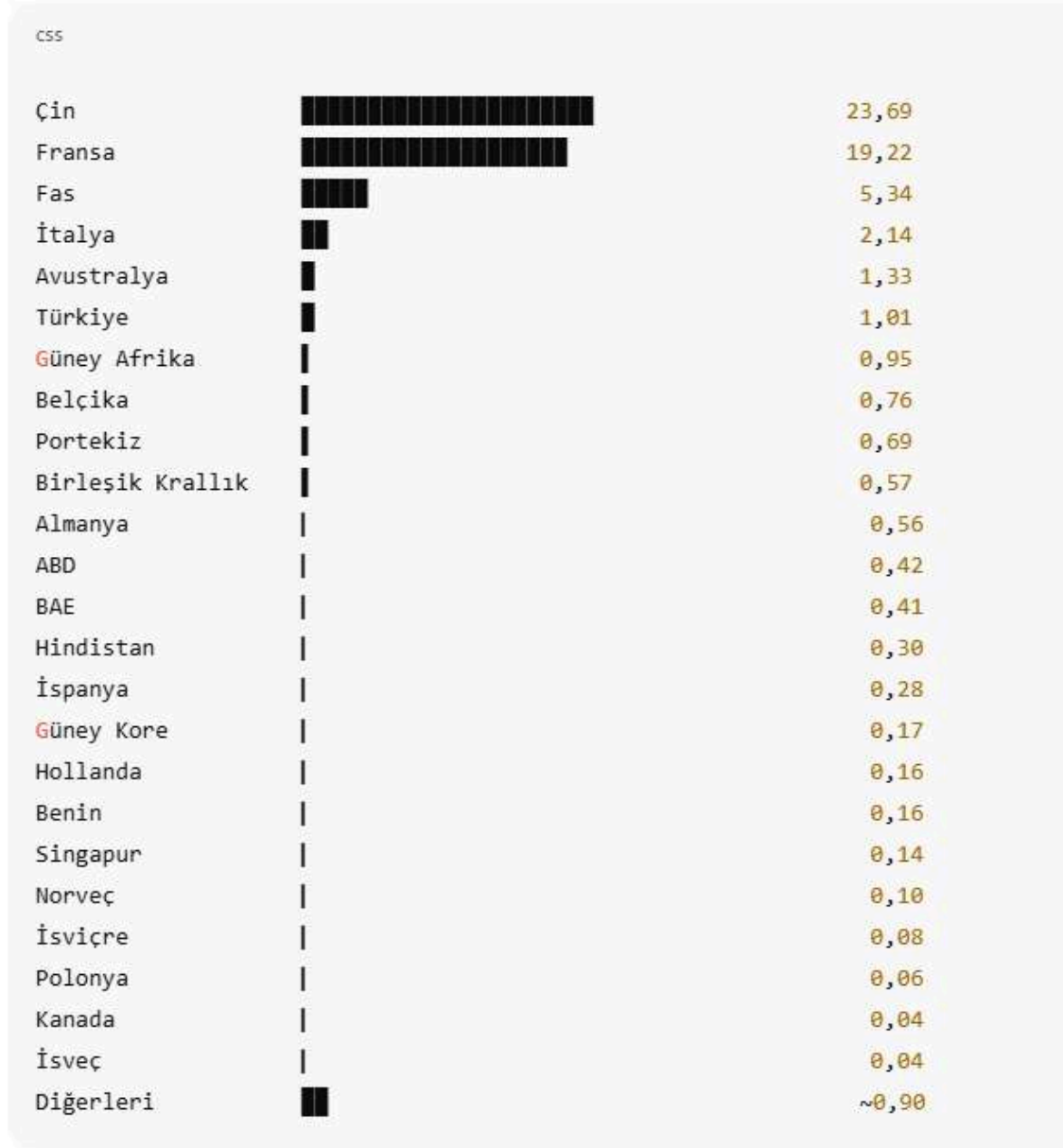
Genel olarak Fildişi Sahili'nin GTİP 8536 ithalatı, **62,25 milyon USD**'lik toplam hacmin ağırlıklı olarak Çin ve Fransa tarafından karşılandığı; bu iki ülkeyi İspanya, İtalya ve Fas gibi ülkelerin izlediği bir kompozisyon sergilemektedir. Değer, miktar ve birim fiyat verileri birlikte değerlendirildiğinde, tedarikçi ülkeler arasında ürün segmenti ve teknik özellikler bakımından belirgin farklılaşmalar bulunduğu görülmektedir.

5.3.4. Senegal

GTİP 8536 kapsamında Senegal'in 2024 yılı ithalatı **58,83 milyon USD** seviyesinde kaydedilmiştir. Bu tutar, ülkenin söz konusu ürün grubunda dünya ithalatçıları sıralamasında **110. sırada** yer aldığını ve küresel toplam içindeki payının **çok sınırlı** olduğunu göstermektedir. Tedarikçi dağılımı, ithalat değerinin belirli ülkelerde yoğunlaştığı; kalan kısmın ise daha geniş bir ülke grubuna düşük hacimlerle yayıldığı bir görünüm sergilemektedir.

Senegal – GTİP 8536

Başlıca Tedarikçi Ünelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Çin, **23,69 milyon USD** ile Senegal'in GTİP 8536 ithalatında en büyük tedarikçi konumundadır ve toplam ithalatın yaklaşık **%40**'ını oluşturmaktadır. Çin'den yapılan ithalat **3.895 ton** olup ortalama birim değer **6.083 USD/ton** seviyesindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%15**, miktarda ise **%20** artış görülürken, 2023–2024 döneminde değer bazında **-%4** değişim kaydedilmiştir.

Fransa, **19,22 milyon USD** ile ikinci sırada yer almakta ve toplam ithalatın yaklaşık **%33**'ünü temsil etmektedir. **527 tonluk** ithalat miktarı ve **36.472 USD/ton** birim değer kaydedilmiştir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%21**, miktarda **%15** artış görülmüş; 2023–2024 döneminde ise değer bazında **%54** artış kaydedilmiştir.

Fas (**5,34 milyon USD**) üçüncü büyük tedarikçi konumundadır. **667 tonluk** ithalat miktarı ve **8.010 USD/ton** birim değer kaydedilmiştir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **-%5**, miktarda **-%6** değişim görülmektedir.

İtalya (**2,14 milyon USD**) ve Avustralya (**1,33 milyon USD**) izleyen tedarikçiler arasındadır. İtalya'dan yapılan ithalat **97 ton** ve **22.082 USD/ton** birim değerle temsil edilirken, Avustralya için miktar bilgisi bulunmamaktadır. Avustralya kaynaklı ithalatta 2020–2024 döneminde değer bazında **%57** artış kaydedilmiştir.

Türkiye, **1,01 milyon USD** ithalat değeriyle orta ölçekli tedarikçiler arasında yer almaktadır. **94 tonluk** ithalat miktarı ve **10.787 USD/ton** birim değer kaydedilmiştir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%9**, miktarda **%8** artış görülmüştür.

Güney Afrika (**0,95 milyon USD**) ve Belçika (**0,76 milyon USD**) izleyen ülkeler arasındadır. Güney Afrika'dan yapılan ithalat **60 ton** ve **15.833 USD/ton** birim değerle; Belçika'dan yapılan ithalat ise **26 ton** ve **29.346 USD/ton** birim değerle temsil edilmektedir.

Portekiz (**0,69 milyon USD**) ve Birleşik Krallık (**0,57 milyon USD**) daha sınırlı paylarla yer almaktadır. Birleşik Krallık'tan yapılan ithalatta **16 tonluk** miktara karşılık **35.500 USD/ton** gibi yüksek birim değer kaydedilmiştir.

Almanya (**0,56 milyon USD**) ve ABD (**0,42 milyon USD**) izleyen tedarikçiler arasındadır. ABD'den yapılan ithalat **197.252 adet (units)** ve **2,14 USD/unit** gibi düşük birim değerle temsil edilmekte; bu durum yüksek adetli standart ürün ithalatına işaret etmektedir.

Listenin devamında BAE, Hindistan, İspanya, Güney Kore, Hollanda, Benin, Singapur, Norveç, İsviçre, Polonya, Kanada ve İsveç yer almakta; bu ülkelerin her biri için ithalat değerleri **0,04–0,41 milyon USD** aralığında değişmektedir. Bu dağılım, Senegal'in GTİP 8536 ithalatında geniş bir tedarikçi tabanına sahip olduğunu, ancak toplam değer önemli bir kısmının sınırlı sayıda ülke tarafından karşılandığını göstermektedir.

Genel olarak Senegal'in GTİP 8536 ithalatı, **58,83 milyon USD**'lik toplam hacmin ağırlıklı olarak Çin ve Fransa tarafından karşılandığı; bu iki ülkeyi Fas, İtalya ve Avustralya gibi ülkelerin izlediği bir yapı sergilemektedir. Değer, miktar ve birim fiyat göstergeleri birlikte değerlendirildiğinde, tedarikçi ülkeler arasında ürün segmenti ve teknik özellikler bakımından belirgin farklılaşmalar olduğu görülmektedir.

5.4. Kontrol ve dağıtım panoları (GTİP 8537):

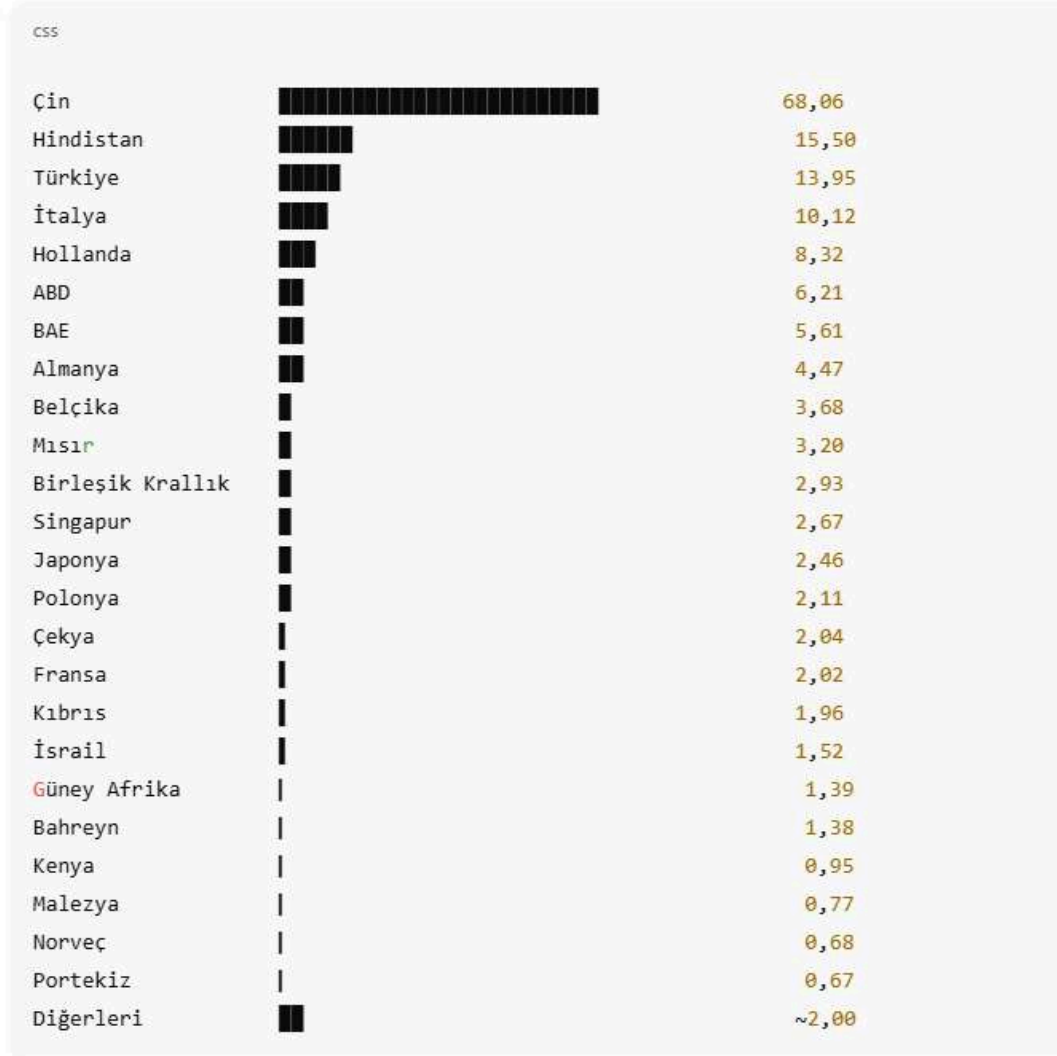
5.4.1. Nijerya

GTİP 8537 kapsamındaki panolar, kontrol tabloları ve benzeri donanımlı üniteler, Nijerya'nın 2024 yılı ithalatında **çok sayıda tedarikçi ülkenin yer aldığı**, ancak toplam değer sınırlı sayıda ülke üzerinde yoğunlaştığı bir ürün grubu görünümü sergilemektedir. Bu ürün grubunda ithalat değeri **167,3 milyon USD** düzeyinde gerçekleşmiş; Nijerya bu hacimle

dünya genelinde **65. sırada** konumlanmıştır. Küresel ithalat içindeki payın **%0,1 civarında** kalması, söz konusu ürün grubunun Nijerya açısından orta ölçekli ancak teknik çeşitliliği yüksek bir ithalat alanı olduğunu göstermektedir.

Nijerya – GTİP 8537

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Çin, **68,06 milyon USD** ile Nijerya'nın GTİP 8537 ithalatında en büyük tedarikçi konumundadır ve toplam ithalatın yaklaşık **%41**'ini oluşturmaktadır. Çin'den yapılan ithalat **7.916 ton** olup ortalama birim değer **8.598 USD/ton** seviyesindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%10**, miktarda ise **%5** artış görülürken, 2023–2024 döneminde değer bazında **-%5** değişim kaydedilmiştir.

Hindistan, **15,50 milyon USD** ile ikinci sırada yer almakta ve toplam ithalatın yaklaşık **%9**'unu temsil etmektedir. **1.065 tonluk** ithalat miktarı ve **14.558 USD/ton** birim değer kaydedilmiştir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **-%12**, miktarda **-%2** değişim görülmesi, hacimde görece yatay ancak değer bazında sınırlı bir daralmaya işaret etmektedir.

Türkiye, **13,95 milyon USD** ithalat değeriyle üçüncü büyük tedarikçi konumundadır. **385 tonluk** ithalat miktarı ve **36.234 USD/ton** birim değer kaydedilmiştir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%59**, miktarda ise **%27** artış görülmesi, Türkiye kaynaklı tedarikte belirgin bir genişlemeyi göstermektedir.

İtalya (**10,12 milyon USD**) ve Hollanda (**8,32 milyon USD**) izleyen tedarikçiler arasındadır. İtalya'dan yapılan ithalat **61 ton** ve **165.820 USD/ton** gibi yüksek birim değerle temsil edilmekte; bu durum daha teknik ve yüksek katma değerli ürünlerin ithalatına işaret etmektedir. Hollanda'dan yapılan ithalatta ise **39 ton** ve **213.256 USD/ton** gibi daha da yüksek birim değer kaydedilmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri, **6,21 milyon USD** ithalat değeriyle orta bant tedarikçiler arasında yer almaktadır. **4.393 adet (units)** ve **1.414 USD/unit** birim değer kaydedilmesi, ölçü birimi bazında farklı bir ürün segmentine işaret etmektedir.

Birleşik Arap Emirlikleri (**5,61 milyon USD**) ve Almanya (**4,47 milyon USD**) takip eden tedarikçiler arasındadır. Almanya'dan yapılan ithalatta **13 ton** gibi düşük bir miktara karşılık **343.923 USD/ton** gibi çok yüksek birim değer kaydedilmiştir; bu durum son derece teknik veya özel nitelikli ürünlerin ithalatına işaret etmektedir.

Belçika (**3,68 milyon USD**) ve Mısır (**3,20 milyon USD**) izleyen ülkeler arasındadır. Mısır'dan yapılan ithalatta **66 ton** ve **48.485 USD/ton** birim değer dikkat çekmektedir. Birleşik Krallık (**2,93 milyon USD**) ve Singapur (**2,67 milyon USD**) daha sınırlı paylarla yer almaktadır.

Japonya (**2,46 milyon USD**) ve Polonya (**2,11 milyon USD**) yüksek birim değerli sevkiyatların görüldüğü ülkeler arasında yer almaktadır. Japonya'dan yapılan ithalatta **351.000 USD/ton**, Belçika'dan yapılan ithalatta ise **526.143 USD/ton** gibi yüksek birim değerler kaydedilmiştir.

Listenin geri kalanında Çekya, Fransa, Kıbrıs, İsrail, Güney Afrika, Bahreyn, Kenya, Malezya, Norveç ve Portekiz gibi ülkeler yer almakta; bu ülkelerin her biri için ithalat değerleri **0,67–2,04 milyon USD** aralığında değişmektedir. Bu dağılım, Nijerya'nın GTİP 8537 ithalatında geniş bir tedarikçi tabanına sahip olduğunu, ancak toplam değer önemli bir bölümünün sınırlı sayıda ana tedarikçi tarafından karşılandığını göstermektedir.

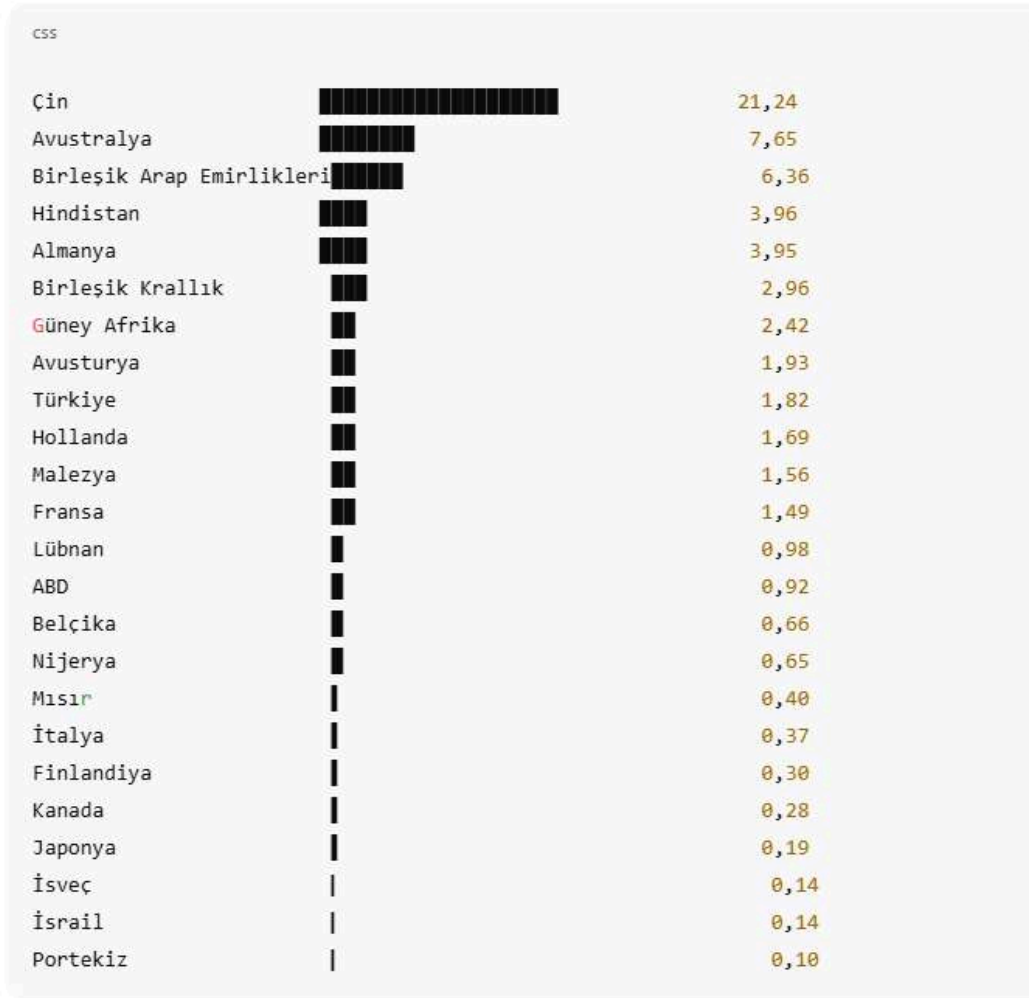
Genel olarak Nijerya'nın GTİP 8537 ithalatı, **167,29 milyon USD**'lik toplam hacmin ağırlıklı olarak Çin tarafından karşılandığı; bunu Hindistan, Türkiye, İtalya ve Hollanda gibi ülkelerin izlediği bir yapı sergilemektedir. Değer, miktar ve birim fiyat göstergeleri birlikte ele alındığında, tedarikçi ülkeler arasında ürün segmenti ve teknik özellikler bakımından belirgin farklılaşmalar bulunduğu görülmektedir.

5.4.2. Gana

Gana'nın GTİP 8537 kapsamındaki ithalatı, 2024 yılında **geniş bir tedarikçi yelpazesine yayılmış**, ancak toplam değerin belirli ülkelerde yoğunlaştığı bir yapı sergilemektedir. Bu ürün grubunda ithalat değeri **62,9 milyon USD** seviyesinde gerçekleşmiş olup, ülkenin küresel ithalat sıralamasındaki yeri **96. sıra** olarak kaydedilmiştir. Dünya ithalatı içindeki payın **ihmal edilebilir düzeyde** kalması, Gana'nın bu ürün grubunda küresel ölçekte sınırlı fakat bölgesel ölçekte anlamlı bir ithalatçı konumunda olduğunu göstermektedir.

Gana – GTİP 8537

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Tedarikçi ülkeler arasında Çin, **21,24 milyon USD** ile ilk sırada yer almakta ve toplam ithalatın yaklaşık **%34'ünü** oluşturmaktadır. Çin'den yapılan ithalat **1.817 ton** olup ortalama birim değer **11.690 USD/ton** seviyesindedir. 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%21**, miktarda ise **%11** artış kaydedilmesi, Çin kaynaklı tedarikte istikrarlı bir genişlemeye işaret etmektedir.

Avustralya, **7,65 milyon USD** ile ikinci sırada yer almakta; ancak bu ithalatın **adet (units)** bazında ölçülmesi (**5.685 adet**) ve birim değer **1.345 USD/unit** seviyesinde olması, ürün kompozisyonunun Çin'den yapılan ithalattan farklılaştığını göstermektedir. Aynı dönemde ithalat değerinde **%31**, miktarda ise **%83** artış kaydedilmiştir.

Birleşik Arap Emirlikleri, **6,36 milyon USD** ithalat değeriyle üçüncü büyük tedarikçi konumundadır. **1.518 ton** ve **4.186 USD/ton** birim değer kaydedilmiş; 2020–2024 döneminde değer bazında **%12**, miktar bazında **%17** artış görülmüştür. Bu göstergeler, BAE kaynaklı tedarikin daha çok orta fiyat segmentinde yoğunlaştığını ortaya koymaktadır.

Hindistan (**3,96 milyon USD**) ve Almanya (**3,95 milyon USD**) benzer büyüklükte ithalat değerleriyle izleyen tedarikçiler arasındadır. Hindistan'dan yapılan ithalatta **392 ton** ve **10.094 USD/ton** birim değer kaydedilirken, Almanya'dan yapılan ithalat **50 ton** ile sınırlı kalmış; buna karşılık **79.000 USD/ton** gibi yüksek birim değer görülmüştür. Bu durum, Almanya kaynaklı ithalatın daha teknik ve yüksek katma değerli ürünlerden oluştuğunu göstermektedir.

Birleşik Krallık (**2,96 milyon USD**) ve Güney Afrika (**2,42 milyon USD**) orta ölçekli tedarikçiler arasında yer almaktadır. Güney Afrika'dan yapılan ithalatta **69 ton** ve **35.043 USD/ton** birim değer kaydedilmesi, bölgesel tedarik içinde görece yüksek fiyatlı ürünlerin varlığına işaret etmektedir.

Avusturya (**1,93 milyon USD**) ve Türkiye (**1,82 milyon USD**) benzer büyüklükte ithalat değerleriyle takip etmektedir. Türkiye'den yapılan ithalatta **95 ton** ve **19.200 USD/ton** birim değer kaydedilmiş; 2020–2024 döneminde ithalat değerinde **%17** artış görülmüştür.

Hollanda (**1,69 milyon USD**), Malezya (**1,56 milyon USD**) ve Fransa (**1,49 milyon USD**) daha sınırlı paylara sahip tedarikçiler arasındadır. Hollanda'dan yapılan ithalatta **153.818 USD/ton** gibi oldukça yüksek birim değer dikkat çekmekte; bu durum ürünlerin teknik niteliğinin yüksek olabileceğini düşündürmektedir.

Listenin geri kalanında Lübnan, ABD, Belçika, Nijerya, Mısır, İtalya, Finlandiya, Kanada, Japonya, İsveç, İsrail ve Portekiz gibi ülkeler yer almakta; bu ülkelerin her biri için ithalat değerleri **0,1–1,0 milyon USD** aralığında değişmektedir. Bu dağılım, Gana'nın GTİP 8537 ithalatında **çok sayıda ülkeye yayılan**, ancak toplam değer büyük bölümünün ilk birkaç tedarikçi tarafından karşılandığı bir yapı sergilediğini ortaya koymaktadır.

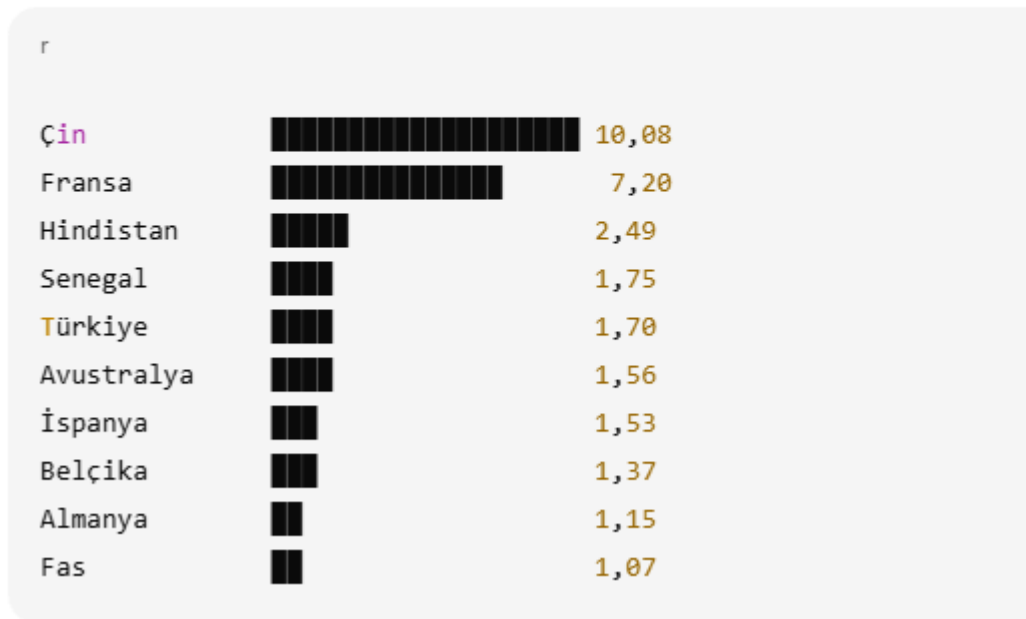
Genel çerçevede Gana'nın GTİP 8537 ithalatı, **62,9 milyon USD**'lik toplam hacim içinde Çin, Avustralya ve Birleşik Arap Emirlikleri ağırlıklı bir tedarik yapısına sahiptir. Miktar, değer ve birim fiyat göstergeleri birlikte değerlendirildiğinde, tedarikçi ülkeler arasında ürün türü ve teknik özellikler bakımından belirgin farklılaşmalar bulunduğu görülmektedir.

5.4.3. Fildişi Sahili

Fildişi Sahili'nin 2024 yılı GTİP 8537 kapsamındaki ithalatı, tedarikçi ülkeler bazında incelendiğinde, pazarın sınırlı sayıda ülke etrafında yoğunlaştığı ve ithalat değerinin bu ülkeler arasında belirgin şekilde dağıldığı görülmektedir. Toplam ithalat tutarı yaklaşık **39,3 milyon ABD doları** seviyesindedir. Veriler, ithalatın hem miktar hem birim değer açısından farklı segmentlere ayrıldığını ve tedarikçi ülkelerin pazara farklı ölçeklerde katılım sağladığını göstermektedir.

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri

Fildişi Sahili – GTİP 8537 (2024, milyon USD)

İthalatta **Çin**, yaklaşık **10,1 milyon USD** ile ilk sırada yer almakta ve toplam ithalatın yaklaşık **%26'sını** oluşturmaktadır. Çin'i **Fransa (7,2 milyon USD)** ve **Hindistan (2,5 milyon USD)** takip etmektedir. Bu üç ülke birlikte toplam ithalat değerinin yarısından fazlasını karşılamaktadır. **Senegal (1,75 milyon USD)** ve **Türkiye (1,70 milyon USD)** gibi ülkeler ise orta ölçekli tedarikçi konumunda yer almakta, daha düşük değerlerle fakat görece anlamlı hacimlerle pazara katılmaktadır.

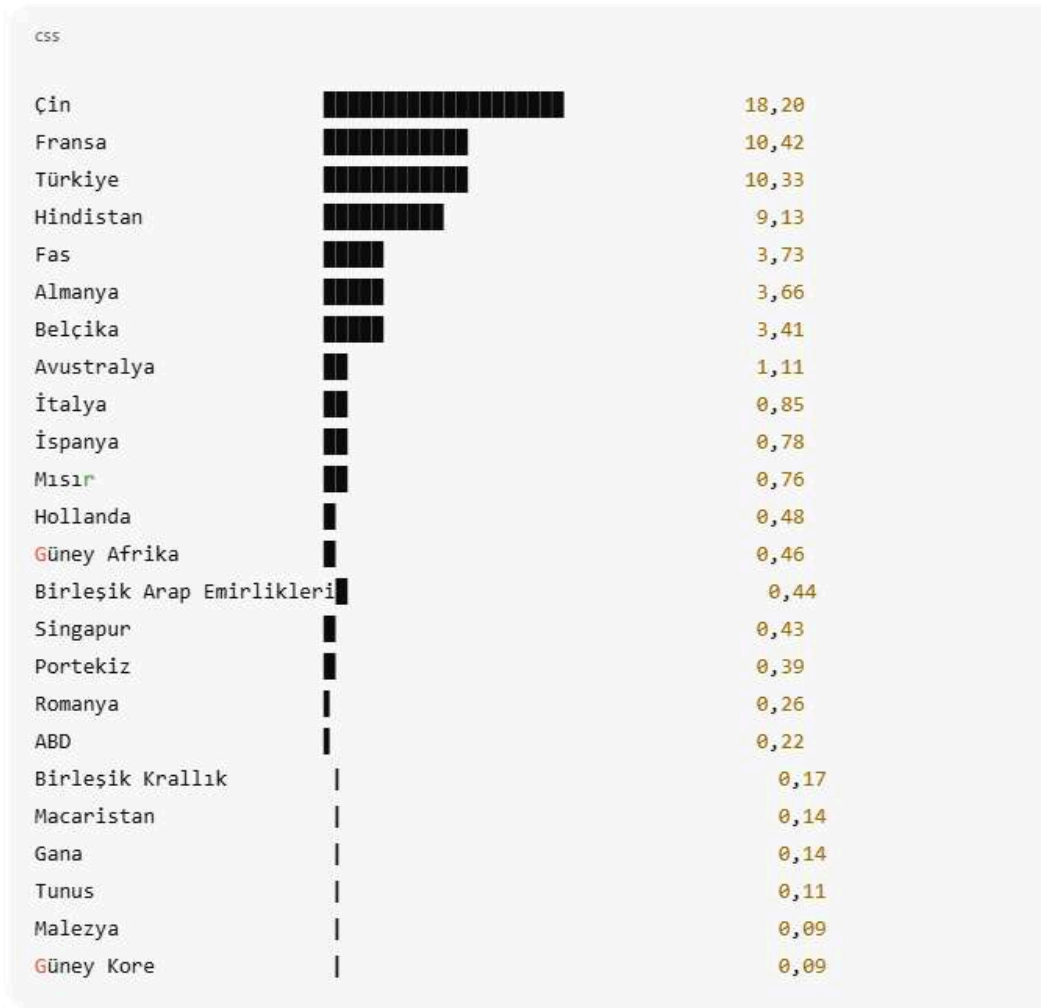
Birim değerler incelendiğinde, tedarikçi ülkeler arasında belirgin farklılıklar göze çarpmaktadır. Örneğin Almanya ve İsviçre gibi ülkelerde birim ithalat değerleri yüksek seviyelerde gerçekleşirken, Çin ve Türkiye kaynaklı ithalatın birim değerleri daha düşük bantlarda toplanmaktadır. Bu durum, ürünlerin teknik özellikleri, sistem karmaşıklığı ve kullanım alanlarına göre farklılaşan alt segmentlere işaret etmektedir. Miktar bazında ise bazı ülkelerin sınırlı tonajla yüksek değer ürettiği, bazılarının ise daha yüksek miktarlarla pazarda yer aldığı görülmektedir.

5.4.4. Senegal

2024 yılı itibarıyla Senegal'in GTİP 8537 kapsamındaki ithalatı yaklaşık **66,2 milyon USD** düzeyindedir. İthalatın tedarikçi ülkelere göre dağılımı incelendiğinde, belirli ülkelerin toplam değer içinde daha yüksek paylara sahip olduğu, buna karşılık çok sayıda ülkenin daha sınırlı tutarlarda ihracat gerçekleştirdiği görülmektedir. Bu yapı, Senegal pazarında hem yoğunlaşmanın hem de çok sayıda alternatif tedarikçinin eş zamanlı varlığını ortaya koymaktadır.

Senegal – GTİP 8537

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Çin, **18,2 milyon USD** ile Senegal'in bu ürün grubundaki en büyük tedarikçisi konumundadır. Çin'i **Fransa (10,4 milyon USD)** ve **Türkiye (10,3 milyon USD)** izlemekte; bu üç ülke birlikte toplam ithalatın yaklaşık yarısını oluşturmaktadır. Hindistan'ın **9,1 milyon USD**'lik ihracatı ise üst sıralardaki ülkelerle yakın bir bantta yer almakta ve ilk dört tedarikçi grubunun ithalat değerleri açısından görece dengeli bir dağılım sergilediğini göstermektedir.

Orta ölçekli tedarikçi grubunda **Fas, Almanya ve Belçika** yer almakta olup, bu ülkelerin her biri **3–4 milyon USD** aralığında ihracat gerçekleştirmiştir. Bu segment, toplam ithalat içinde daha sınırlı bir paya sahip olmakla birlikte, pazarın sadece birkaç ülkeye bağlı olmadığını ve belirli bir çeşitlilik barındırdığını göstermektedir. Bu ülkeleri izleyen Avustralya, İtalya, İspanya ve Mısır gibi tedarikçiler ise **1 milyon USD'nin altında** kalan tutarlarla pazarda yer almaktadır.

Tablonun alt sıralarında konumlanan ülkeler incelendiğinde, çok sayıda ülkenin **0,1–0,5 milyon USD** bandında ihracat yaptığı görülmektedir. Bu dağılım, GTİP 8537 ürün grubunda Senegal'in ithalat yapısının yalnızca yüksek hacimli tedarikçilerden değil, aynı zamanda düşük hacimli ancak geniş bir ülke yelpazesinden oluştuğunu göstermektedir. İthalatın bu şekilde dağılması, pazarın niceliksel büyüklüğünden ziyade tedarikçi çeşitliliği üzerinden okunmasına imkân vermektedir.

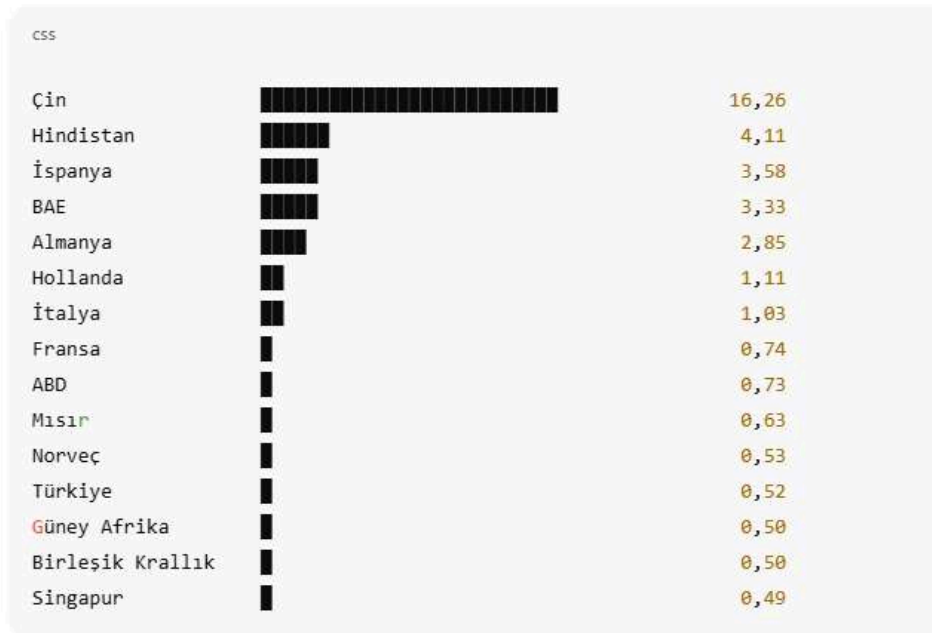
5.5. Şalt ve pano aksam ve parçaları (GTİP 8538):

5.5.1. Nijerya

2024 yılı itibarıyla Nijerya'nın GTİP 8538 kapsamındaki ithalatı yaklaşık 39,8 milyon ABD dolarıdır. Nijerya, bu tutarla söz konusu üründe dünya ithalatı içinde %0,1'in altında bir paya sahiptir ve küresel ithalatçı ülkeler sıralamasında 101. sırada yer almaktadır. Bu görünüm, ülkenin küresel ölçekte sınırlı bir ithalat hacmine sahip olduğunu göstermektedir. İthalatın ülke bazındaki dağılımı, tedarikin belirli ülkeler üzerinde yoğunlaştığına işaret etmektedir.

Nijerya – GTİP 8538

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Çin, **16,3 milyon ABD doları** ile Nijerya'nın bu ürünlerdeki en büyük tedarikçisi konumundadır. Toplam ithalat değeri içinde yaklaşık **%41** paya sahip olan Çin, aynı zamanda ton bazında da en yüksek miktarı sağlayan ülkedir (**4.313 ton**). Bu görünüm, hem birim fiyat düzeyinin görece düşük olması hem de geniş ürün yelpazesinin bulunmasıyla ilişkilendirilebilir. Çin'den yapılan ithalatın 2020–2024 döneminde yıllık ortalama **%11** artış göstermesi, bu tedarik ilişkisinin zaman içinde güçlendiğine işaret etmektedir.

Hindistan, **4,1 milyon ABD doları** ile ikinci sırada yer almakta; ancak bu ülke için kaydedilen ithalatın miktar bazında “no quantity” olarak raporlanması, daha çok parça bazlı veya düşük ağırlıklı ürün girişlerinin öne çıktığını düşündürmektedir. Hindistan kaynaklı ithalatın değer bazında artış eğilimi (**%12, yıllık ortalama**) göstermesi, Nijerya pazarında bu ülkenin payını istikrarlı biçimde artırdığını ortaya koymaktadır.

İspanya (**3,6 milyon ABD doları**) ve Birleşik Arap Emirlikleri (**3,3 milyon ABD doları**) orta ölçekli tedarikçiler arasında yer almaktadır. İspanya'dan yapılan ithalatın miktar bazında **195 ton** ile somut bir hacme ulaşması, daha standartlaştırılmış parça gruplarının öne çıktığını düşündürmektedir. Buna karşılık BAE için oldukça yüksek birim değer (**118.857 USD/ton**) dikkat çekmekte; bu durum, daha spesifik veya teknik niteliği yüksek ürünlerin ithalatına işaret edebilir.

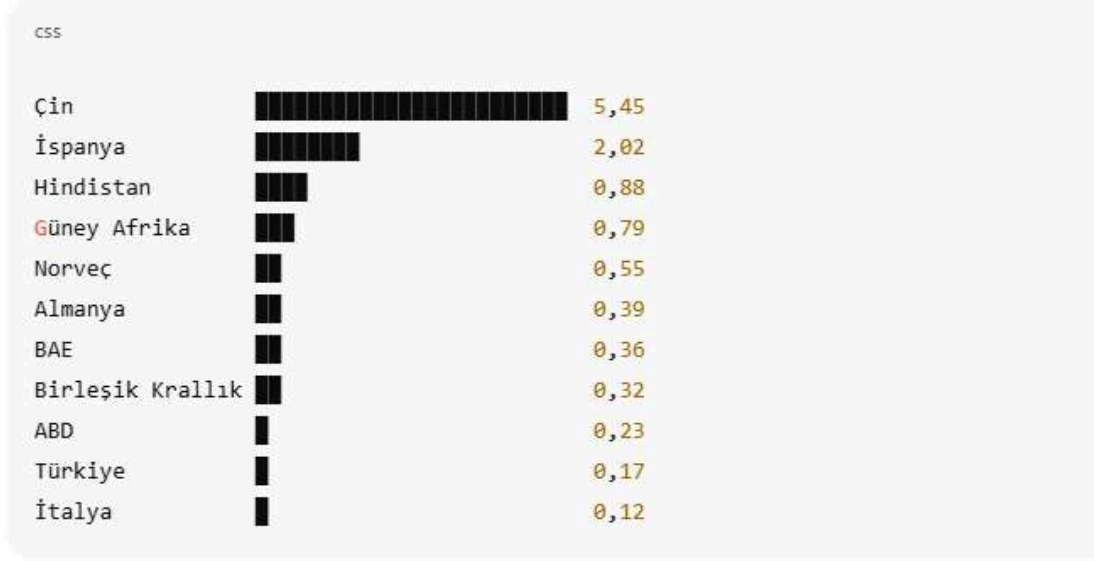
Almanya (**2,8 milyon ABD doları**) ve Hollanda (**1,1 milyon ABD doları**) gibi Avrupa ülkeleri, görece düşük hacimlere rağmen yüksek birim fiyat seviyeleriyle öne çıkmaktadır. Özellikle Almanya için kaydedilen **407.000 USD/ton** düzeyindeki birim değer, teknoloji yoğun ve katma değeri yüksek bileşenlerin ithal edildiğini göstermektedir. Bu ülkelere yapılan ithalatın büyüme oranları, Çin ve Hindistan'a kıyasla daha sınırlı olmakla birlikte, ürün niteliği açısından farklı bir segmenti temsil etmektedir.

5.5.2. Gana

2024 yılı itibarıyla Gana'nın GTİP 8538 kapsamında gerçekleştirdiği ithalat yaklaşık **12,2 milyon ABD doları** düzeyindedir. Bu tutar, Gana'yı söz konusu üründe **küresel ithalatçı ülkeler arasında 105. sıraya** yerleştirmekte ve dünya toplam ithalatı içindeki payının **%0,1'in altında** kaldığını göstermektedir. Küresel ölçekte sınırlı bir hacme işaret eden bu görünüm, buna karşın ülke özelinde belirli bir tedarik yapısının oluştuğunu ortaya koymaktadır.

Gana – GTİP 8538

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalatın ülke bazındaki dağılımı incelendiğinde, Gana'nın tedarikinin belirli ülkelerde yoğunlaştığı görülmektedir. **Çin**, yaklaşık **5,45 milyon ABD doları** ile Gana'nın GTİP 8538 ithalatında ilk sırada yer almakta ve toplam ithalatın yaklaşık **%45'ini** karşılamaktadır. Çin'i, **İspanya** (yaklaşık **2,0 milyon ABD doları**, %16 civarı pay) ve **Hindistan** (yaklaşık **0,9 milyon ABD doları**, %7 civarı pay) izlemektedir. Bu üç ülke birlikte değerlendirildiğinde, Gana'nın toplam ithalatının yarısından fazlasının sınırlı sayıda tedarikçi üzerinden gerçekleştiği anlaşılmaktadır.

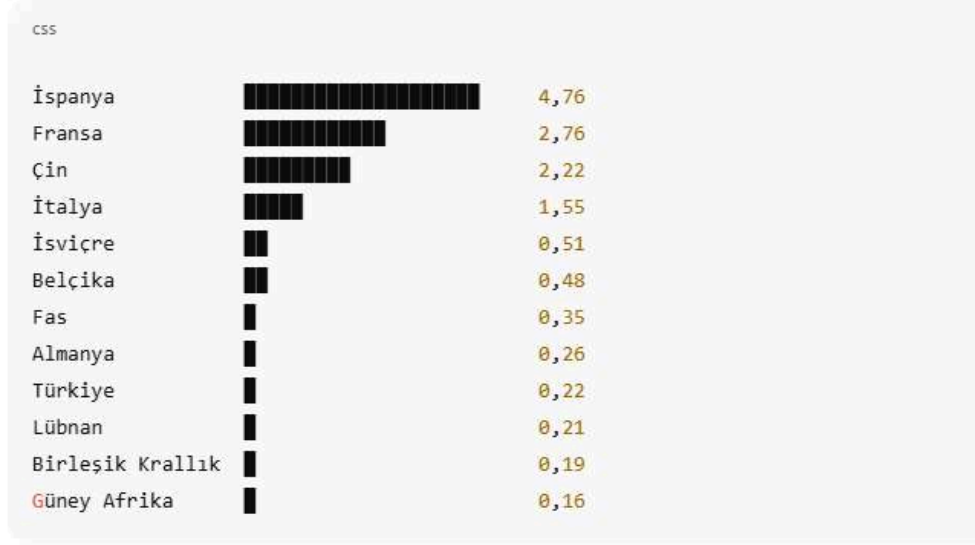
Orta ölçekli tedarikçiler arasında **Güney Afrika**, **Norveç** ve **Almanya** öne çıkmaktadır. Bu ülkelerin her biri 300–800 bin ABD doları aralığında değişen ihracat değerleriyle toplam ithalat içinde daha sınırlı paylara sahiptir. Daha alt sıralarda yer alan ülkelerde ise ithalat tutarlarının belirgin biçimde düştüğü ve tedarikin parçalı bir yapı sergilediği gözlemlenmektedir. Bu dağılım, Gana'nın GTİP 8538 kapsamındaki ithalatında hem **lider tedarikçilere dayalı bir çekirdek yapı** hem de **ikincil ülkelere dayalı bir tamamlayıcı bir tedarik halkası** bulunduğunu göstermektedir.

5.5.3. Fildişi Sahili

2024 yılı itibarıyla Fildişi Sahili'nin GTİP 8538 kapsamındaki ithalatı yaklaşık **14,5 milyon ABD doları** seviyesindedir. Ülke, bu tutarla küresel ithalatçılar arasında **115. sırada** yer almakta ve dünya toplam ithalatı içindeki payı **%0,1'in altında** kalmaktadır. Bu çerçevede, küresel ölçekte sınırlı bir hacme işaret etmekle birlikte, ülke bazında belirli tedarikçiler etrafında şekillenen bir ithalat yapısını göstermektedir.

Fildişi Sahili – GTİP 8538

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Tedarikçi ülke dağılımında **İspanya**, yaklaşık **4,8 milyon ABD doları** ile ilk sırada yer almakta ve toplam ithalatın yaklaşık **üçte birini** tek başına karşılamaktadır. İspanya'yı **Fransa** (2,8 milyon ABD doları) ve **Çin** (2,2 milyon ABD doları) izlemektedir. Bu üç ülkenin toplam ithalat içindeki payı %65'in üzerine çıkmakta; bu durum, Fildişi Sahili'nin GTİP 8538 ithalatında belirgin bir **çekirdek tedarikçi yapısı** bulunduğunu göstermektedir.

Birim fiyatlar açısından ülkeler arasında dikkat çekici bir ayrışma görülmektedir. **Almanya** ve **Birleşik Krallık**, ton başına **190 bin ABD doları** ve üzerindeki birim fiyatlarıyla üst segmentte konumlanmaktadır. Bu ülkelerden yapılan ithalatın miktar olarak sınırlı, ancak değer açısından görece yüksek olduğu görülmektedir. Buna karşılık **Çin**, ton başına yaklaşık **5.700 ABD doları** düzeyindeki birim fiyatıyla daha düşük fiyat segmentinde yer almakta ve maliyet odaklı tedarik ihtiyacını karşılayan bir kaynak olarak öne çıkmaktadır. İspanya ve Fransa ise orta fiyat bandında konumlanarak hem hacim hem değer açısından dengeli bir profil sergilemektedir.

Zaman içindeki değişim incelendiğinde bazı ülkelerde belirgin artışlar dikkat çekmektedir. **İtalya**, 2020–2024 döneminde ithalat değerinde yüksek oranlı bir artış kaydederken, 2023–2024 yılları arasında da güçlü bir yükseliş sergilemiştir. Benzer şekilde **İsviçre** ve **Lübnan** kaynaklı ithalatta da son dönemde dikkat çekici artış oranları gözlemlenmektedir. Bu artışlar, tedarik yapısının tamamen statik olmadığını ve belirli ülkelerin dönemsel olarak daha fazla öne çıkabildiğini göstermektedir.

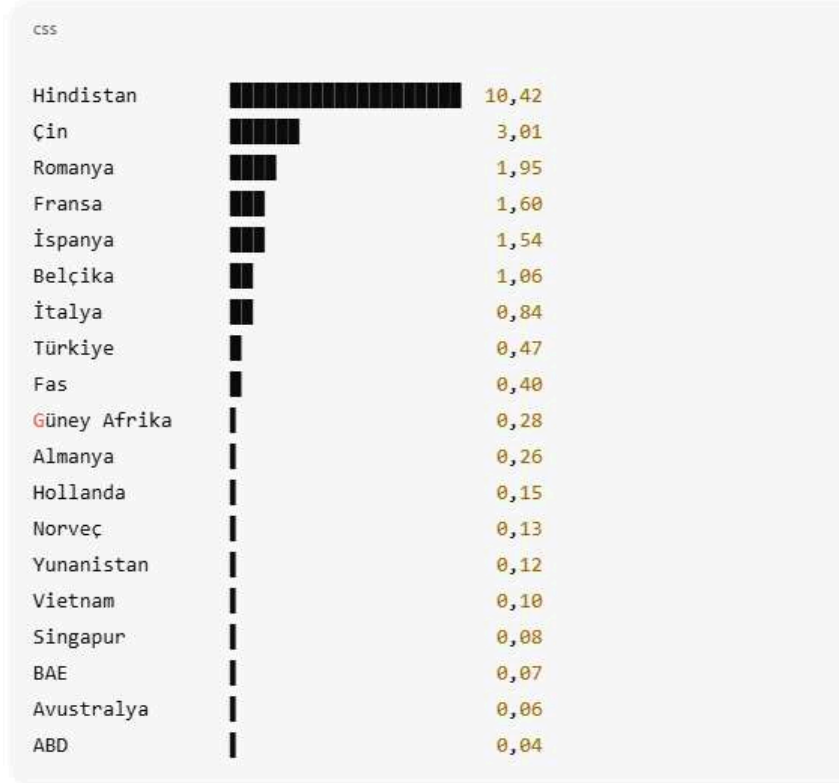
Alt sıralarda yer alan ülkelerde ise ithalat tutarlarının görece düşük seviyelerde kaldığı, ancak birim fiyatların oldukça farklılaşabildiği görülmektedir. Bu durum, GTİP 8538 kapsamındaki ürünlerin standart parçalardan daha teknik veya özelleşmiş bileşenlere kadar geniş bir ürün yelpazesi içerdiğini ve tedarikin kullanım amacına göre çeşitlendiğini düşündürmektedir.

5.5.4. Senegal

2024 yılı itibarıyla Senegal'in GTİP 8538 kapsamındaki ithalatı yaklaşık 22,8 milyon ABD doları düzeyindedir. TradeMap verilerine göre Senegal, bu ürün grubunda küresel ithalatın yüzde 1'in altında bir pay ile dünya ithalatçıları sıralamasında 95'inci sırada yer almaktadır.

Senegal – GTİP 8538

Başlıca Tedarikçi Ükelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalatın ülke bazındaki dağılımı incelendiğinde, tedarikin belirli ülkelerde yoğunlaştığı görülmektedir. **Hindistan**, yaklaşık **10,4 milyon ABD doları** ile Senegal'in GTİP 8538 ithalatında ilk sırada yer almakta ve toplam ithalatın yaklaşık **yüzde 46'sını** oluşturmaktadır. **Çin**, **3,0 milyon ABD doları** ve **yüzde 13–14** bandındaki payıyla ikinci sırada konumlanmaktadır. Bu iki ülke birlikte değerlendirildiğinde, Senegal'in bu ürün grubundaki ithalatının yarısından fazlasının Asya kaynaklı olduğu anlaşılmaktadır.

Avrupa ülkeleri Senegal'in tedarik yapısında önemli bir tamamlayıcı rol üstlenmektedir. **Romanya** (yaklaşık **2,0 milyon ABD doları**), **Fransa** (**1,6 milyon ABD doları**) ve **İspanya** (**1,5 milyon ABD doları**) öne çıkan tedarikçiler arasında yer almaktadır. Bu ülkelerin her biri toplam ithalat içinde **yüzde 7–9** aralığında paylara sahiptir. **Belçika**, **İtalya** ve **Türkiye** ise daha sınırlı tutarlarda olmakla birlikte düzenli tedarik sağlayan ülkeler olarak dikkat çekmektedir.

Birim fiyatlar ülkeler arasında belirgin farklılıklar göstermektedir. Örneğin **Almanya** ve **Hollanda** kaynaklı ithalatta birim değerler **150.000 ABD doları/ton** seviyelerine kadar çıkarken, **Çin**, **Türkiye** ve **Fas** gibi ülkelerde birim fiyatların **10.000 ABD doları/ton** bandında yoğunlaştığı görülmektedir. Bu farklılaşma, ürünlerin teknik özellikleri, parça niteliği ve kullanım alanlarına göre değişen bir ürün kompozisyonuna işaret etmektedir.

Zaman içindeki değişim eğilimleri incelendiğinde, bazı ülkelerde ithalat değerlerinde belirgin artışlar dikkat çekmektedir. **Romanya** ve **Fas** kaynaklı ithalatta 2020–2024 döneminde yüksek oranlı artışlar kaydedilmiş, buna karşılık **Fransa** ve **İspanya** gibi geleneksel tedarikçilerde daha yatay bir seyir izlenmiştir. Bu durum, Senegal'in tedarik yapısının zaman içinde çeşitlenmeye açık bir görünüm sergilediğini göstermektedir.

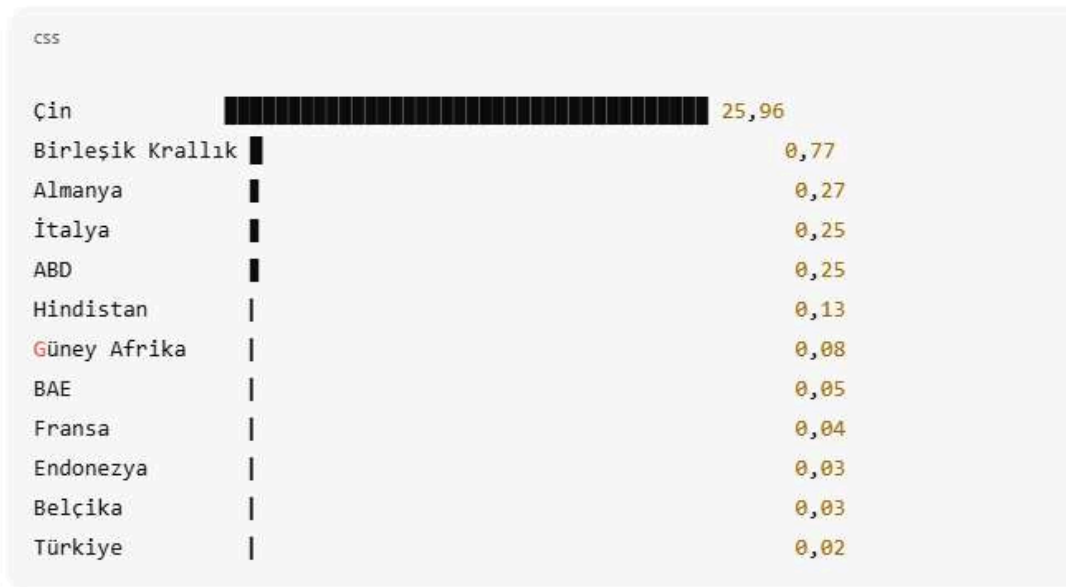
5.6. Aydınlatma – ışık kaynakları (GTİP 8539):

2024 yılı itibarıyla Nijerya'nın GTİP 8539 kapsamındaki ithalatı **yaklaşık 31 milyon ABD doları** düzeyindedir. TradeMap verileri, Nijerya'nın bu üründe **küresel ithalatın yaklaşık %0,2'sini** gerçekleştirdiğini ve dünya ithalat sıralamasında **62. sırada** yer aldığını göstermektedir. Bu çerçevede, Nijerya pazarının küresel ölçekte sınırlı bir paya sahip olduğunu; buna karşılık ülke içinde belirli tedarikçiler etrafında yoğunlaşan bir ithalat yapısının bulunduğunu ortaya koymaktadır.

5.6.1. Nijerya

Nijerya – GTİP 8539

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalatın ülkelere göre dağılımında **Çin** belirgin bir ağırlık taşımaktadır. Çin'den yapılan ithalat **25,96 milyon ABD doları** seviyesinde gerçekleşmiş ve toplam ithalatın **yaklaşık %48,3'ünü** oluşturmuştur. Bu durum, Nijerya'nın GTİP 8539 pazarında Çin menşeli ürünlerin açık bir şekilde baskın konumda bulunduğunu göstermektedir. Çin'i, oldukça geriden gelen **Birleşik Krallık, Almanya, İtalya ve ABD** izlemektedir. Bu ülkelerin her birinin payı tek haneli seviyelerde kalmakta; dolayısıyla pazarın üst segment dışında geniş bir tedarikçi çeşitliliğine sahip olduğu söylenebilir.

Birim fiyatlar incelendiğinde, tedarikçiler arasında belirgin farklılıklar göze çarpmaktadır. **Birleşik Krallık ve İtalya** menşeli ürünlerde birim değerlerin oldukça yüksek seviyelere ulaştığı görülmektedir. Özellikle Birleşik Krallık kaynaklı ithalatta ton başına değer **190 bin ABD dolarının** üzerindedir. Buna karşılık Çin'den yapılan ithalatta birim fiyatlar **8.000–9.000 ABD doları/ton** bandında seyretmekte ve daha çok maliyet odaklı, standart ürün segmentine işaret etmektedir. ABD ve Hindistan menşeli ithalatlarda ise birim değerlerin görece düşük seviyelerde kalması, bu ülkelerden temin edilen ürünlerin farklı kullanım alanlarına veya teknik özelliklere sahip olabileceğini düşündürmektedir.

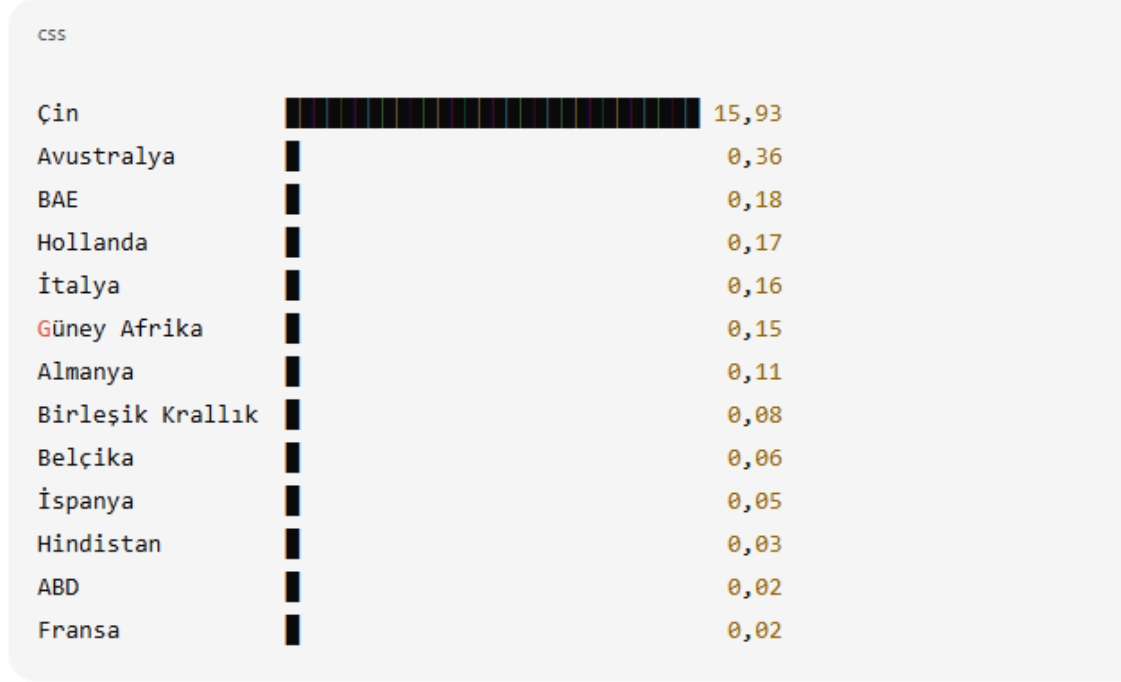
Zaman içindeki eğilimler değerlendirildiğinde, Çin'in hâkim konumunu koruduğu; ancak bazı Avrupa ülkelerinde ithalat değerlerinde dalgalanmalar yaşandığı izlenmektedir. Özellikle son yıllarda belirli tedarikçilerde artışlar görülse de bu artışların toplam ithalat yapısını dönüştürecek ölçekte olmadığı anlaşılmaktadır. Genel olarak Nijerya'nın GTİP 8539 ithalatı, **yüksek oranda tek bir ülkeye dayalı**, fiyat ve ürün segmentleri açısından ise **belirgin bir ayrışma** sergileyen bir yapı göstermektedir.

5.6.2. Gana

2024 yılı itibarıyla Gana'nın GTİP 8539 kapsamındaki ithalatı yaklaşık **17,4 milyon ABD doları** düzeyindedir. TradeMap verilerine göre Gana, bu ürün grubunda küresel ithalatın yaklaşık **%0,1'ini** gerçekleştirmekte ve dünya ithalatçıları arasında **100. sırada** yer almaktadır. Bu görünüm, Gana pazarının küresel ölçekte sınırlı bir büyüklüğe sahip olduğunu, ancak ülke ölçeğinde düzenli ve belirgin bir ithalat talebi oluştuğunu göstermektedir.

Gana – GTİP 8539

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalat yapısı ülke bazında yüksek derecede yoğunlaşmıştır. **Çin**, yaklaşık **15,9 milyon ABD doları** ile toplam ithalatın **yaklaşık %90'ını** tek başına karşılamakta ve açık ara lider konumdadır. Bu durum, Gana pazarında fiyat rekabetinin ve standart ürün talebinin belirleyici olduğunu, Çin menşeli ürünlerin erişilebilirlik ve maliyet avantajı sayesinde baskın bir konum elde ettiğini ortaya koymaktadır.

Çin'i izleyen tedarikçiler oldukça sınırlı paylara sahiptir. **Avustralya, Birleşik Arap Emirlikleri, Hollanda ve İtalya** gibi ülkelerden yapılan ithalatın her biri **0,1–0,4 milyon ABD doları** bandında kalmaktadır. Bu ülkelerin toplam ithalat içindeki payları düşük olmakla birlikte, ürün çeşitliliği ve belirli teknik ihtiyaçlara yönelik tedarik açısından tamamlayıcı bir rol üstlendikleri değerlendirilmektedir.

Birim fiyatlar incelendiğinde, ülkeler arasında belirgin farklılıklar göze çarpmaktadır. Çin'den yapılan ithalat, görece düşük birim fiyatlarla gerçekleşirken; **Hollanda, İtalya ve Almanya** gibi Avrupa ülkelerinden yapılan sınırlı hacimli ithalatlarda birim değerlerin daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum, Avrupa menşeli ürünlerin daha özel amaçlı, nitelikli veya teknik özellikleri yüksek ürünlerden oluştuğuna işaret etmektedir.

Zaman içindeki değişim eğilimleri, tedarik yapısındaki bu ayrımı destekler niteliktedir. Çin kaynaklı ithalat değerinde son yıllarda sınırlı bir gerileme gözlenirken, bazı ikincil tedarikçi ülkelerde dalgalı fakat dikkat çekici oranlarda artışlar kaydedilmiştir. Ancak bu artışlar düşük baz etkisi nedeniyle toplam ithalat yapısını dönüştürecek bir ölçüğe henüz ulaşmamıştır.

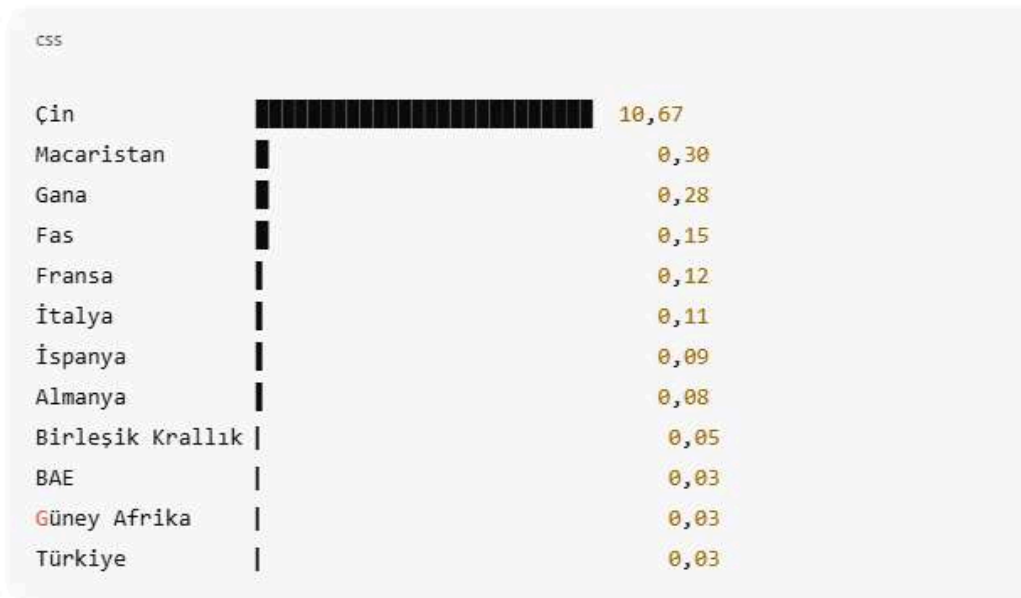
Genel olarak değerlendirildiğinde, Gana'nın GTİP 8539 ithalatı **yüksek yoğunlaşma, düşük tedarikçi çeşitliliği ve fiyat odaklı bir pazar yapısı** sergilemektedir. Bu yapı, pazara giriş açısından maliyet rekabetinin kritik önem taşıdığı; orta ve uzun vadede ise daha kaliteli veya teknik ürün segmentlerinde sınırlı ama seçici fırsatlar bulunduğunu göstermektedir.

5.6.3. Fildişi Sahili

2024 yılı itibarıyla Fildişi Sahili'nin GTİP 8539 kapsamındaki ithalatı **yaklaşık 12,1 milyon ABD doları** seviyesindedir. TradeMap verilerine göre ülkenin bu üründe küresel ithalattaki payı **%0,1'in altındadır** ve dünya ithalat sıralamasında **122. sırada** yer almaktadır. Bu görünüm, pazarın küresel ölçekte sınırlı bir hacme sahip olduğunu, ancak ülke ölçeğinde düzenli bir ithalat akışının bulunduğunu göstermektedir.

Fildişi Sahili – GTİP 8539

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalat yapısı belirgin biçimde **Çin merkezli** bir tedarik desenine işaret etmektedir. Çin'den yapılan ithalat **10,7 milyon ABD doları** ile toplam ithalatın yaklaşık **%88'ini** oluşturmaktadır. Bu yoğunlaşma, düşük birim fiyatlı ve seri üretime dayalı ürünlerin tedarikte ağırlık kazandığını düşündürmektedir. Çin menşeli ürünlerde ortalama birim fiyatın **yaklaşık 7.000 USD/ton** seviyesinde olması da bu tabloyu desteklemektedir.

Çin'i izleyen ülkeler olan **Macaristan (0,30 milyon USD)** ve **Gana (0,28 milyon USD)** daha sınırlı paylara sahiptir. Bu ülkelere yapılan ithalatın toplam içindeki payı tek tek **%2–3 bandında** kalmaktadır. Macaristan kaynaklı ithalatta dikkat çeken unsur, birim fiyatın **300.000 USD/ton** gibi oldukça yüksek bir seviyede gerçekleşmesidir. Bu durum, söz konusu tedarikin daha teknik, özel amaçlı veya düşük hacimli ürünleri kapsadığına işaret etmektedir.

Avrupa Birliği ülkeleri (Fransa, İtalya, İspanya ve Almanya) toplamda **yaklaşık 0,5 milyon ABD doları** civarında bir ithalat hacmi yaratmaktadır. Bu ülkelerde birim fiyatların Çin'e kıyasla belirgin şekilde daha yüksek olduğu, dolayısıyla kalite, teknik standart veya ürün farklılaştırmasının ön plana çıktığı bir tedarik yapısının söz konusu olduğu görülmektedir.

Zaman serisi verileri incelendiğinde, bazı tedarikçi ülkelerde **yüksek oranlı yıllık artışlar** göze çarpmaktadır. Özellikle **İtalya ve Avustralya** gibi ülkelerde ithalat değerindeki artış oranları yüksek olmakla birlikte, bu artışlar düşük baz etkisi nedeniyle toplam hacme sınırlı düzeyde yansımaktadır. Buna karşılık Çin'in payı hem mutlak değer hem de pazar ağırlığı açısından belirleyici konumunu sürdürmektedir.

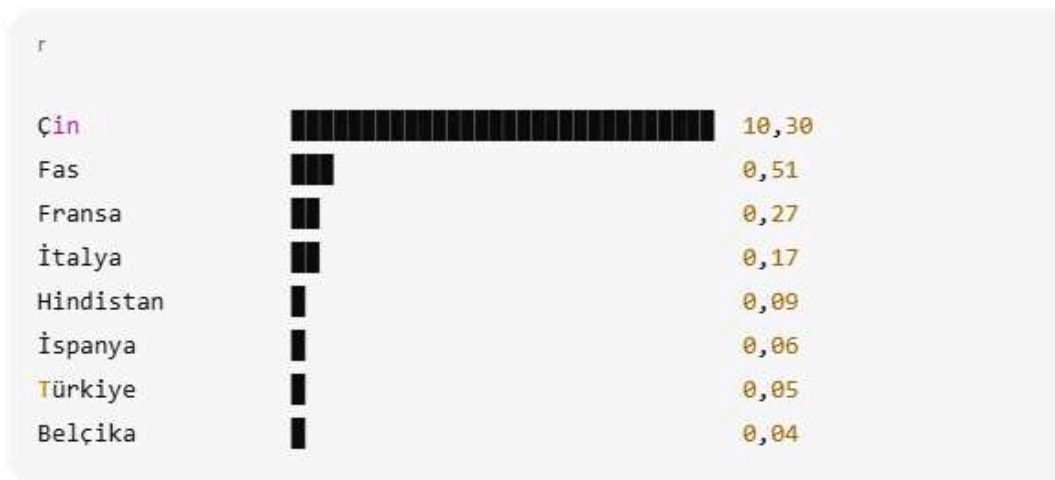
Genel çerçevede Fildişi Sahili'nin GTİP 8539 ithalatında **yüksek tedarikçi yoğunlaşması, fiyat bazlı segmentasyon ve düşük hacimli ancak yüksek birim fiyatlı alternatif tedarik kanalları** birlikte görülmektedir. Bu yapı, pazarın maliyet odaklı ana akım ürünler ile teknik/özel ürünlerin aynı anda yer aldığı ikili bir ithalat profiline sahip olduğunu göstermektedir.

5.6.4. Senegal

2024 yılı itibarıyla Senegal'in GTİP 8539 kapsamındaki ithalatı **yaklaşık 11,7 milyon ABD doları** düzeyindedir. Bu tutar, Senegal'in söz konusu üründe **küresel ithalatın çok sınırlı bir bölümünü** gerçekleştirdiğini göstermektedir. TradeMap verilerine göre Senegal, GTİP 8539 ithalatında dünya sıralamasında **135. sırada** yer almakta ve küresel toplam içindeki payı **%0,1'in altında** kalmaktadır.

Senegal – GTİP 8539

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalat yapısı belirgin biçimde **tek bir tedarikçide yoğunlaşmaktadır**. Çin, yaklaşık **10,3 milyon ABD doları** ile toplam ithalatın **yaklaşık %88'ini** karşılayarak açık ara en büyük tedarikçi konumundadır. Çin'i oldukça geriden **Fas** (514 bin USD) ve **Fransa** (269 bin USD) izlemektedir. Diğer ülkelerin payları düşük seviyelerde kalmakta, tedarikçi çeşitliliği sınırlı bir görünüm sergilemektedir.

Birim fiyatlar incelendiğinde ülkeler arasında **belirgin farklılıklar** dikkat çekmektedir. Çin'den yapılan ithalatta birim fiyat **yaklaşık 6.165 USD/ton** seviyesindedir. Buna karşılık Fransa ve İspanya gibi Avrupa ülkelerinde birim fiyatların daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum, ürün gamı, teknik özellikler ve kalite segmentleri açısından **farklaşmış bir ithalat yapısına** işaret etmektedir.

Zaman serisi verileri, Senegal'in GTİP 8539 ithalatında **istikrarlı bir büyüme eğilimi bulunmadığını**, yıllar itibarıyla dalgalı bir seyir izlendiğini göstermektedir. Bazı tedarikçi ülkelerde yüksek oranlı artışlar dikkat çekse de bu artışlar düşük baz etkisinden kaynaklanmakta ve toplam ithalat yapısını belirleyici ölçekte değildir.

Genel olarak Senegal pazarı, GTİP 8539 ürün grubunda **fiyat odaklı, yoğun biçimde Çin'e bağımlı ve ölçek olarak sınırlı** bir ithalat yapısına sahiptir. Bu görünüm, pazara giriş açısından **yüksek hacimli satıştan ziyade niş ürünler ve proje bazlı taleplerin** daha gerçekçi bir yaklaşım sunduğunu göstermektedir.

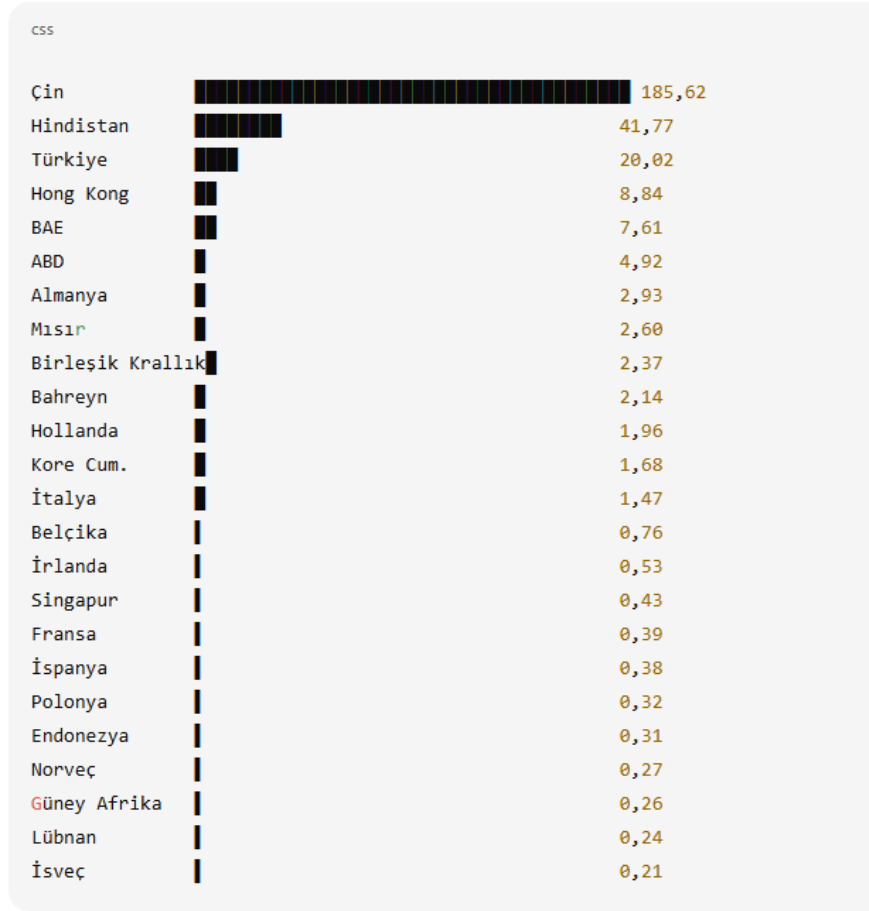
5.7. Kablo ve iletkenler (GTİP 8544):

5.7.1. Nijerya

2024 yılı itibarıyla Nijerya'nın GTİP 8544 kapsamındaki ithalatı yaklaşık **289,8 milyon ABD doları** düzeyindedir. Bu büyüklük, Nijerya'nın söz konusu üründe **küresel ithalattan yaklaşık %0,1 pay aldığı** ve dünya ithalatçıları arasında **93. sırada** yer aldığı göstermektedir. Görece sınırlı küresel paya rağmen, ülke ölçeğinde 8544 ürün grubunun elektrik altyapısı, enerji iletimi ve inşaat faaliyetleri açısından stratejik bir ithalat kalemi olduğu anlaşılmaktadır.

Nijerya – GTİP 8544

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalat yapısı incelendiğinde, tedarikin belirgin biçimde birkaç ülke üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. **Çin**, yaklaşık **185,6 milyon ABD doları** ile toplam ithalatın **%64'ünü** karşılayarak açık ara en büyük tedarikçi konumundadır. Çin'i **Hindistan (41,8 milyon ABD doları; %14)** ve **Türkiye (20,0 milyon ABD doları; %7)** izlemektedir. Bu üç ülke birlikte Nijerya'nın 8544 ithalatının yaklaşık **%85'ini** oluşturmaktadır. Hong Kong (Çin), Birleşik Arap Emirlikleri ve ABD ise daha sınırlı paylarla ikinci kademe tedarikçiler arasında yer almaktadır.

Birim fiyatlar ülkelere göre önemli farklılıklar göstermektedir. Çin menşeli ithalatta ortalama birim fiyat **4.509 ABD doları/ton** seviyesinde bulunurken, **Almanya (15.559 ABD doları/ton)** ve **İtalya (23.302 ABD doları/ton)** gibi Avrupa ülkelerinde birim fiyatların belirgin biçimde daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum, teknik özellikleri daha gelişmiş veya özel amaçlı ürünlerin Avrupa ve ABD kaynaklı tedarik edildiğine işaret etmektedir.

Buna karşılık Çin (4.509 ABD doları/ton) ve Türkiye (6.295 ABD doları/ton) gibi ana tedarikçilerde birim fiyatların görece düşük seyretmesi, bu ülkelerin standart ve seri üretime dayalı ürünlerde rekabetçi olduğunu göstermektedir.

Büyüme oranları açısından **Hong Kong (Çin)** ve **Bahreyn** öne çıkmaktadır. Hong Kong kaynaklı ithalatın 2020–2024 döneminde güçlü bir artış göstermesi, Nijerya pazarında **alternatif tedarik kanallarının** giderek çeşitlendiğini düşündürmektedir. Ancak bu ülkelerin toplam ithalat içindeki payları halen sınırlı düzeydedir.

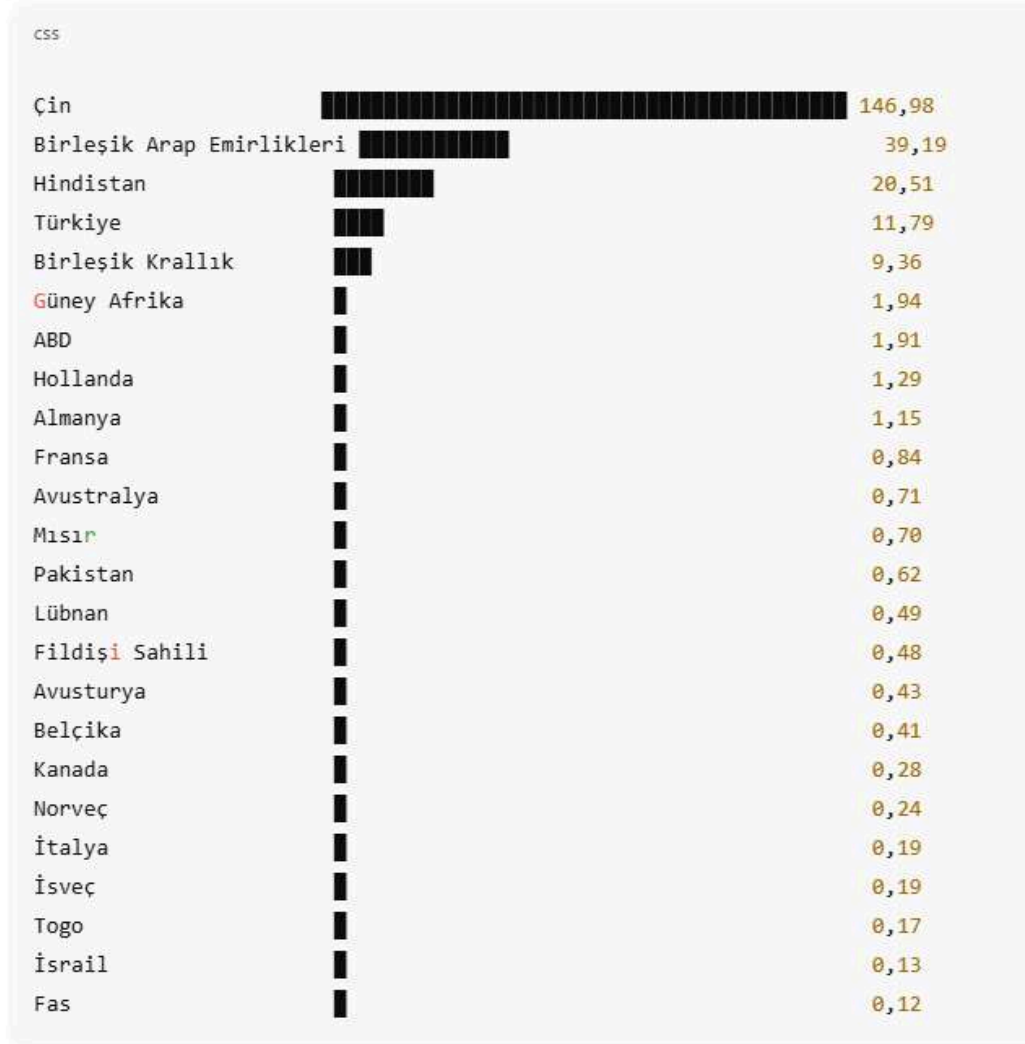
Genel olarak değerlendirildiğinde, Nijerya'nın GTİP 8544 ithalatında **yüksek hacimli, fiyat odaklı bir yapı** hâkimdir. Pazar, büyük ölçüde birkaç ana tedarikçi tarafından kontrol edilirken; teknik özellik, kalite ve proje bazlı taleplerde **ikincil ve niş tedarikçilere** de alan açılmaktadır.

5.7.2. Gana

2024 yılı itibarıyla Gana'nın GTİP 8544 kapsamındaki ithalatı yaklaşık **240,9 milyon ABD doları** düzeyindedir. Bu tutar, Gana'nın söz konusu üründe küresel ithalat içindeki payının sınırlı olduğunu göstermektedir. Nitekim ülke, dünya ithalatı sıralamasında **103. sırada** yer almakta ve küresel ithalatın yaklaşık **%0,1'inden daha azını** gerçekleştirmektedir. Buna karşın, ülke ölçeğinde bakıldığında GTİP 8544 ürün grubunun Gana'nın elektrik ve altyapı yatırımları açısından önemli bir ithalat kalemi olduğu anlaşılmaktadır.

Gana – GTİP 8544

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalatın ülke bazındaki dağılımı, tedarik yapısının belirgin biçimde yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. **Çin, 146,9 milyon ABD doları** ile toplam ithalatın yaklaşık **%61'ini** tek başına karşılamakta ve açık ara en büyük tedarikçi konumunda bulunmaktadır. Çin'i **Birleşik Arap Emirlikleri (39,2 milyon ABD doları)** ve **Hindistan (20,5 milyon ABD doları)** izlemektedir. Bu üç ülke birlikte Gana'nın GTİP 8544 ithalatının yaklaşık **%85'ini** oluşturmaktadır.

Birim fiyatlar incelendiğinde, tedarikçiler arasında belirgin farklılıklar dikkat çekmektedir. Çin menşeli ürünlerde ortalama birim fiyat **3.644 ABD doları/ton** seviyesinde gerçekleşirken, **Birleşik Krallık, Almanya ve Norveç** gibi ülkelere yapılan ithalatta birim fiyatların **12.000–21.000 ABD doları/ton** aralığına kadar yükseldiği görülmektedir. Bu durum, söz konusu ülkelere daha çok teknik özellikleri yüksek, katma değeri daha fazla kablo ve iletkenlerin temin edildiğine işaret etmektedir.

Büyüme göstergeleri, Gana'nın GTİP 8544 ithalatında orta vadede artış eğiliminin sürdüğünü göstermektedir. **Birleşik Arap Emirlikleri, Hindistan, Fransa ve Belçika** gibi ülkelerden yapılan ithalat, 2020–2024 döneminde anlamlı oranlarda artmıştır. Özellikle bazı Afrika ülkeleri ve bölgesel tedarikçilerde görülen yüksek artış oranları, tedarik yapısının kademeli olarak çeşitlenmeye başladığını düşündürmektedir.

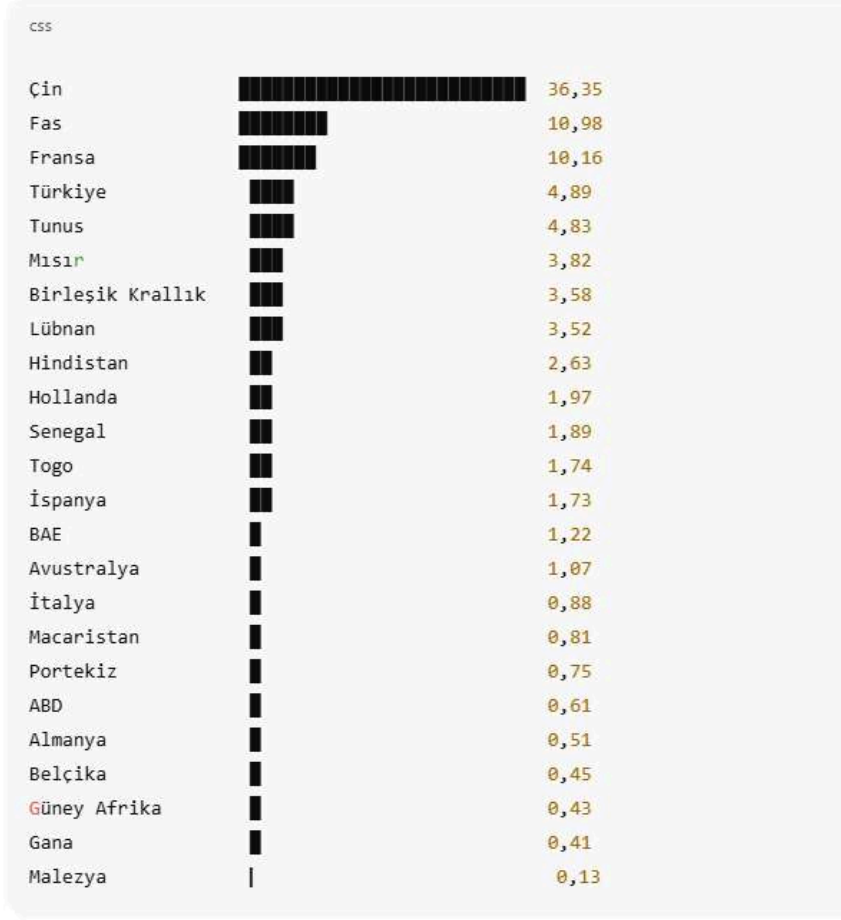
Genel olarak değerlendirildiğinde, Gana'nın GTİP 8544 ithalatı yüksek ölçüde Asya merkezli tedarikçilere dayanmaktadır. Bununla birlikte, Avrupa ülkelerinin birim fiyat ve ürün niteliği açısından farklılaştığı, altyapı ve enerji yatırımlarına paralel olarak bu ürün grubunun ülke ithalatında stratejik önemini koruduğu görülmektedir.

5.7.3. Fildişi Sahili

2024 yılı itibarıyla Fildişi Sahili'nin GTİP 8544 kapsamındaki ithalatı yaklaşık **95,9 milyon ABD doları** düzeyindedir. Bu tutar, ülkenin söz konusu üründe **küresel ithalat içindeki payının %0,1 seviyesinde** kaldığını ve dünya ithalat sıralamasında **94. sırada** yer aldığını göstermektedir. Buna karşın, ülke ölçeğinde bakıldığında 8544 faslının elektrik ve altyapı yatırımları açısından **anlamlı bir ithalat kalemi** olduğu görülmektedir.

Fildişi Sahili – GTİP 8544

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

Tedarikçi ülke dağılımı, ithalatın belirgin biçimde birkaç ülke üzerinde yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. **Çin**, yaklaşık **36,4 milyon ABD doları** ile toplam ithalatın açık ara en büyük bölümünü karşılamakta ve lider konumda bulunmaktadır. Çin'i, **Fas (yaklaşık 11,0 milyon ABD doları)** ve **Fransa (10,2 milyon ABD doları)** izlemektedir. Bu üç ülke birlikte toplam ithalatın önemli bir kısmını oluşturmakta ve pazarın çekirdek tedarik yapısını tanımlamaktadır.

Birim fiyatlar incelendiğinde, ülkeler arasında **belirgin fiyat farklılıkları** dikkat çekmektedir. Çin menşeli ürünlerde birim değer yaklaşık **5.110 USD/ton** seviyesinde gerçekleşirken, Fransa ve Birleşik Krallık gibi Avrupa ülkelerinde birim fiyatların **7.500–10.000 USD/ton** bandına çıktığı görülmektedir. Bu durum, ithalatın yalnızca hacim değil, **ürün niteliği ve teknik özellikler** açısından da farklılaştığını göstermektedir.

Büyüme göstergeleri, bazı tedarikçi ülkelerde dikkat çekici artışlara işaret etmektedir. Özellikle **Birleşik Krallık** ve **Lübnan** kaynaklı ithalatta 2020–2024 döneminde yüksek artış oranları görülmekte, bu da tedarik zincirinde **kısmi çeşitlenme eğilimine** işaret etmektedir.

Buna karşılık, bazı geleneksel Avrupa tedarikçilerinde ithalat değerlerinin daha sınırlı artış gösterdiği ya da yatay seyrettiği izlenmektedir.

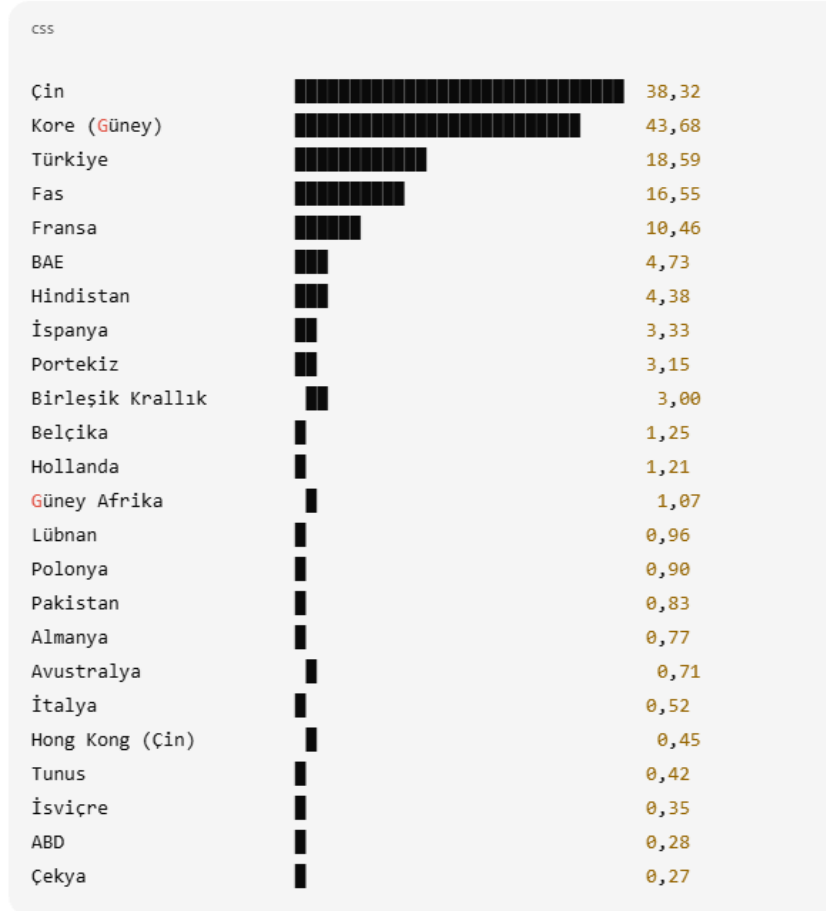
Genel olarak değerlendirildiğinde, Fildişi Sahili'nin 8544 faslındaki ithalat yapısı **Çin ağırlıklı**, ancak **bölgesel ve Avrupa menşeli tedarikçilerle desteklenen** bir görünüm sergilemektedir. Altyapı, enerji ve inşaat yatırımlarının devam etmesi, orta vadede bu ürün grubunda **istikrarlı bir ithalat talebinin** süreceğine işaret etmektedir.

5.7.4. Senegal

2024 yılı itibarıyla Senegal'in GTİP 8544 kapsamındaki ithalatı yaklaşık **156,9 milyon ABD doları** düzeyindedir. Bu tutar, Senegal'in söz konusu üründe **küresel ithalatın yaklaşık %0,1'ini** gerçekleştirdiğini ve dünya ithalat sıralamasında **82. sırada** yer aldığını göstermektedir. Veriler, Senegal pazarının küresel ölçekte sınırlı bir paya sahip olduğunu, ancak ülke içi altyapı ve elektrik yatırımları açısından anlamlı bir talep hacmi sunduğunu ortaya koymaktadır.

Senegal – GTİP 8544

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalat yapısında **Asya ülkelerinin belirgin ağırlığı** dikkat çekmektedir. **Güney Kore**, yaklaşık **43,7 milyon ABD doları** ile toplam ithalatın yaklaşık **%28'ini** karşılayarak ilk sırada yer almaktadır. **Çin**, **38,3 milyon ABD doları** ve **%24 civarındaki payı** ile ikinci büyük tedarikçi konumundadır. **Türkiye**, **18,6 milyon ABD doları** ile üçüncü sırada bulunmakta ve Senegal'in toplam ithalatının yaklaşık **%12'sini** karşılamaktadır. Bu üç ülke birlikte, Senegal'in GTİP 8544 ithalatının üçte ikisinden fazlasını oluşturmaktadır.

Bölgesel tedarikçiler de dikkate değer bir yer tutmaktadır. **Fas (16,5 milyon ABD doları)** ve **Fransa (10,5 milyon ABD doları)** öne çıkan diğer kaynak ülkeler arasında yer almakta, özellikle Fas'ın coğrafi yakınlığının tedarik yapısını desteklediği görülmektedir. Avrupa ülkelerinden yapılan ithalat, toplam içinde daha sınırlı paylara sahip olsa da ürün çeşitliliği ve kalite segmentleri açısından önemini korumaktadır.

Birim fiyatlar incelendiğinde, tedarikçiler arasında belirgin farklar göze çarpmaktadır. **Hong Kong (Çin)** ve **İsviçre** gibi ülkelere yapılan sınırlı hacimli ithalatlarda **yüksek birim fiyatlar** dikkat çekerken, Çin, Türkiye ve Fas gibi ana tedarikçilerde **daha rekabetçi birim fiyat seviyeleri** öne çıkmaktadır. Bu durum, Senegal pazarında hem fiyat odaklı standart ürün talebinin hem de belirli projelere yönelik daha yüksek teknik özellikli ürünlerin bir arada bulunduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak, Senegal'in GTİP 8544 ithalat yapısı; **yüksek oranda Asya menşeli tedarike dayalı**, Türkiye'nin güçlü ve istikrarlı bir tedarikçi olarak konumlandığı, bölgesel ve Avrupa kaynaklarının ise tamamlayıcı rol üstlendiği bir görünüm sergilemektedir. Bu yapı, maliyet avantajı sunan üreticiler için olduğu kadar, teknik nitelikli ürünlerle pazara girmek isteyen firmalar açısından da belirli fırsatlar barındırmaktadır.

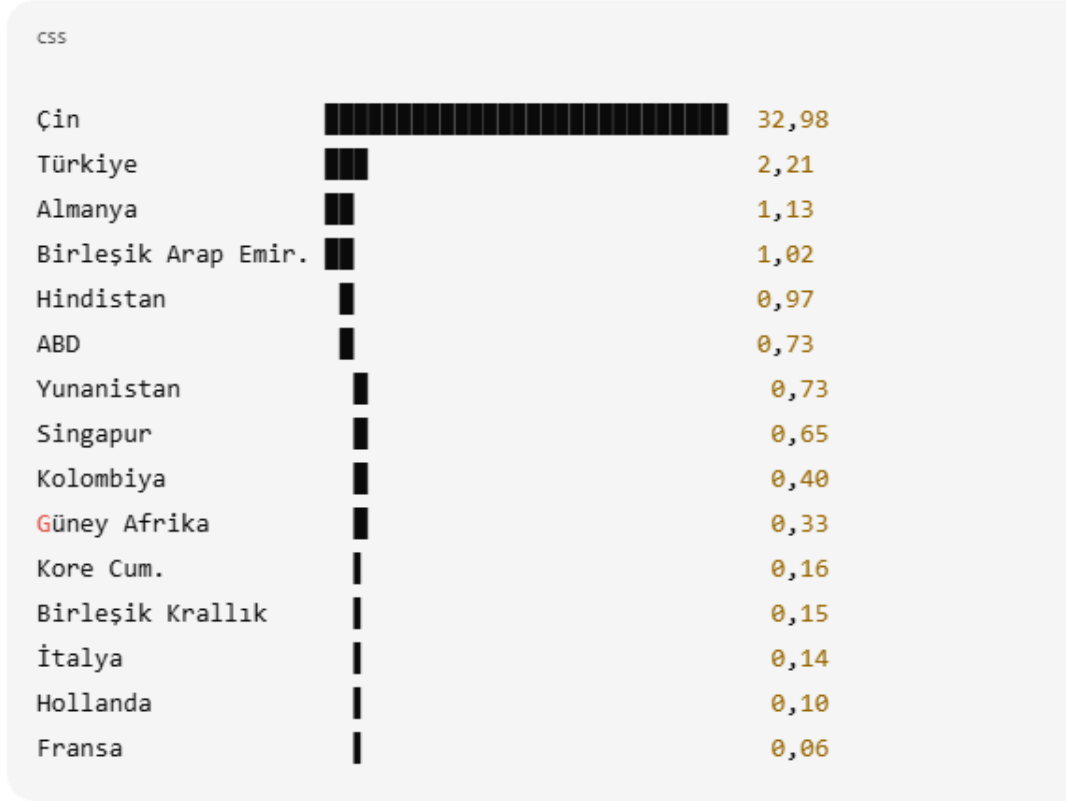
5.8. Elektrik ölçüm ve sayaç sistemleri (GTİP 9028):

5.8.1. Nijerya

2024 yılı itibarıyla Nijerya'nın GTİP 9028 kapsamındaki ithalatı yaklaşık **41,8 milyon ABD doları** düzeyindedir. Bu tutar, Nijerya'nın söz konusu üründe **küresel ithalat içindeki payının yaklaşık %0,1** seviyesinde kaldığını, buna karşılık ülke ölçeğinde belirli bir pazar hacminin oluştuğunu göstermektedir. Nijerya, bu ürün grubunda dünya ithalatçıları arasında **83. sırada** yer almaktadır.

Nijerya – GTİP 9028

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalatın ülke bazındaki dağılımı, tedarik yapısının belirgin biçimde **Çin ağırlıklı** olduğunu ortaya koymaktadır. Çin'den yapılan ithalat **yaklaşık 33,0 milyon ABD doları** ile toplam ithalatın **%27,1'ini** oluşturmakta ve açık ara ilk sırada yer almaktadır. Bu yapı, fiyat rekabeti yüksek ve seri üretime dayalı sayaç ve ölçüm ekipmanlarının Nijerya pazarında belirleyici olduğunu göstermektedir.

Çin'i, daha sınırlı paylarla **Türkiye, Almanya ve Birleşik Arap Emirlikleri** izlemektedir. Türkiye'den yapılan ithalat **2,2 milyon ABD doları** seviyesinde olup toplam içinde **%1 civarında** paya sahiptir. Almanya ve Birleşik Arap Emirlikleri ise daha çok **yüksek birim değerli ve teknik özellikli** ürünlerle öne çıkmaktadır. Özellikle Almanya menşeli ürünlerde birim fiyatların yüksek seyretmesi, bu ülkenin daha çok **endüstriyel ve özel uygulamalara yönelik sayaç ve ölçüm sistemleri** ile pazarda yer aldığını düşündürmektedir.

Birim değerler incelendiğinde, **ABD, Birleşik Krallık ve Almanya** gibi ülkelerden yapılan ithalatın ton başına değerlerinin oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum, söz konusu ülkelerden temin edilen ürünlerin standart sayaçlardan ziyade **kalibrasyon hassasiyeti yüksek, ileri teknoloji içeren veya proje bazlı ekipmanlar** olduğunu göstermektedir. Buna karşılık Çin ve Türkiye menşeli ürünlerde birim değerler görece daha düşük seviyelerde seyretmekte, bu da fiyat odaklı rekabetin bu segmentte yoğunlaştığını ortaya koymaktadır.

Zaman içindeki gelişime bakıldığında, bazı tedarikçi ülkelerden yapılan ithalatın **2023–2024 döneminde dikkat çekici artışlar** gösterdiği, buna karşın bazı geleneksel tedarikçilerde gerilemeler yaşandığı görülmektedir. Bu tablo, Nijerya'nın enerji altyapısı, sayaç yenileme projeleri ve kaçak kullanımın azaltılmasına yönelik uygulamalarının, tedarikçi ülke kompozisyonunu dönemsel olarak etkilediğine işaret etmektedir.

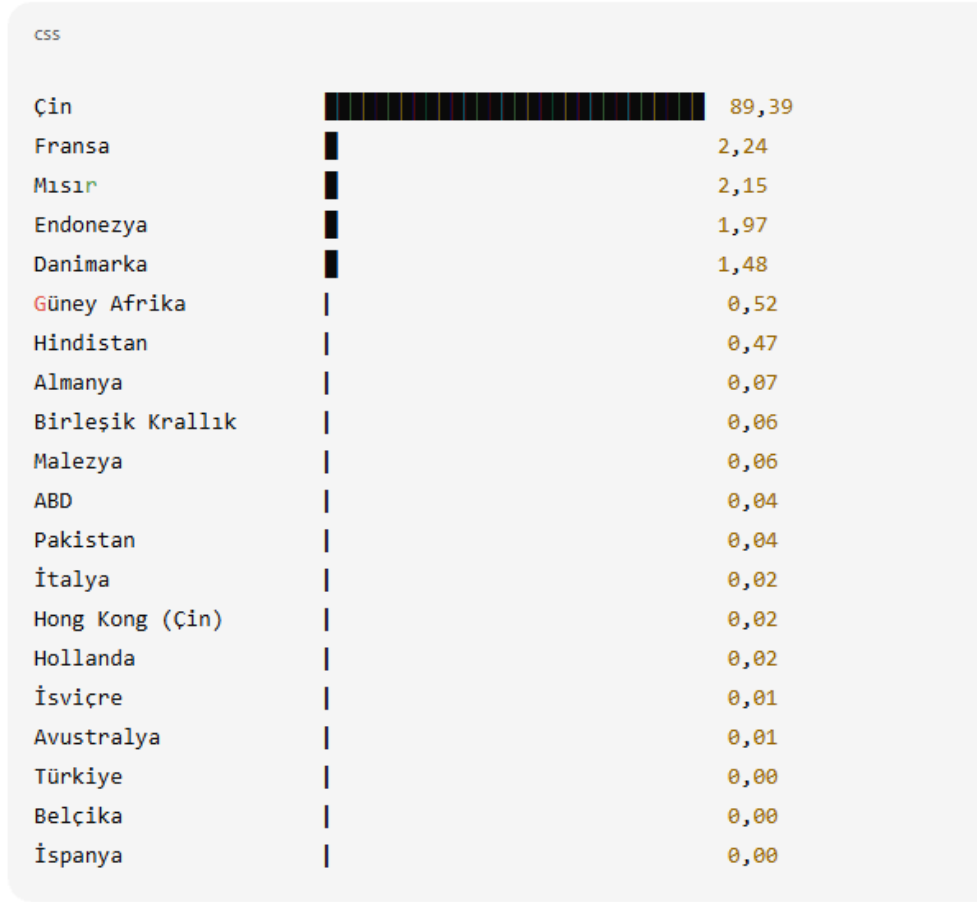
Genel olarak GTİP 9028 kapsamında Nijerya pazarı; **yüksek hacimli, görece düşük birim fiyatlı ürünlerin Çin merkezli tedariki** ile **yüksek katma değerli, teknik ürünlerin Avrupa ve ABD kaynaklı ithalatı** arasında belirgin bir ayrışma sergilemektedir. Bu yapı, pazara girmeyi hedefleyen ihracatçılar açısından hem fiyat rekabetine dayalı hem de niş ve teknik segmentlerde farklılaşmaya imkân tanıyan bir çerçeve sunmaktadır.

5.8.2. Gana

2024 yılı itibarıyla Gana'nın GTİP 9028 kapsamındaki ithalatı yaklaşık **98,6 milyon ABD doları** düzeyindedir. TradeMap verilerine göre Gana, bu ürün grubunda **dünya ithalatında 36. sırada** yer almakta ve **küresel ithalatın yaklaşık %0,7'sini** gerçekleştirmektedir. Bu görünüm, Gana'nın 9028 GTİP'li ürünlerde bölgesel ölçekte dikkat çeken, küresel ölçekte ise orta sıralarda konumlanan bir ithalatçı olduğunu göstermektedir.

Gana – GTİP 9028

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalatın ülke bazında dağılımı incelendiğinde, **Çin** açık ara en büyük tedarikçi konumundadır. Çin'den yapılan ithalat **89,4 milyon ABD doları** seviyesinde gerçekleşmiş ve toplam ithalatın çok büyük bir bölümünü oluşturmuştur. Çin'i, belirgin bir farkla **Fransa**, **Mısır**, **Endonezya** ve **Danimarka** izlemektedir. Bu tablo, Gana'nın tedarik yapısında Asya ülkelerinin ağırlığının yüksek olduğunu, Avrupa ve Afrika kaynaklı tedarikin ise ikincil bir rol üstlendiğini ortaya koymaktadır.

Birim fiyatlar incelendiğinde, ülkeler arasında dikkat çekici farklılıklar görülmektedir. **Danimarka** ve **Fransa** menşeli ürünlerde birim fiyatların görece yüksek seviyelerde seyrettiği, **Çin** ve **Endonezya** kaynaklı ithalatta ise daha düşük birim değerlerin öne çıktığı görülmektedir. Bu durum, tedarik edilen ürünlerin teknik özellikleri, kalite segmentleri ve kullanım alanları açısından farklılaşmaya işaret etmektedir.

2020–2024 dönemine ilişkin büyüme göstergeleri, Gana'nın GTİP 9028 ithalatında **istikrarlı bir artış eğilimi** sergilediğini göstermektedir. Özellikle Çin ve Endonezya'dan yapılan ithalatta hem değer hem de miktar bazında artışlar dikkat çekmektedir. Buna karşılık, bazı

Avrupa ülkelerinden yapılan ithalatın daha sınırlı bir büyüme performansı gösterdiği izlenmektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, Gana'nın GTİP 9028 ithalatında **yüksek hacimli ve maliyet avantajı sunan tedarikçilere yöneldiği**, teknik veya daha yüksek katma değerli ürünlerde ise sınırlı sayıda ülkeden alım yaptığı görülmektedir. Bu yapı, pazara giriş stratejilerinde fiyat rekabetinin yanı sıra ürün farklılaştırmasının da önemli bir unsur olarak öne çıktığını göstermektedir.

5.8.3. Fildişi Sahili

2024 yılı itibarıyla Fildişi Sahili'nin GTİP 9028 kapsamındaki ithalatı **yaklaşık 32,3 milyon ABD doları** düzeyindedir. Bu tutar, ülkenin söz konusu üründe **küresel ithalatın yaklaşık %0,3'ünü** gerçekleştirdiğini göstermekte ve Fildişi Sahili'ni dünya ithalat sıralamasında **60. sıraya** yerleştirmektedir. Veriler, pazarın küresel ölçekte sınırlı bir paya sahip olduğunu, ancak ülke ölçeğinde belirli tedarikçilere dayalı anlamlı bir ithalat hacmi oluştuğunu ortaya koymaktadır.

Fildişi Sahili – GTİP 9028

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalatın ülke bazlı dağılımı incelendiğinde, **Çin açık ara en büyük tedarikçi** konumundadır. Çin'den yapılan ithalat **27,4 milyon ABD doları** ile toplam ithalatın büyük bölümünü oluşturmaktadır. Çin'i **Türkiye (3,2 milyon ABD doları)** ve **Fransa (1,5 milyon ABD doları)** izlemektedir. Bu üç ülke, Fildişi Sahili'nin GTİP 9028 ithalatında belirgin bir yoğunlaşma olduğunu göstermektedir. Diğer tedarikçi ülkelerin payları ise oldukça sınırlı seviyelerde kalmaktadır.

Birim değerler dikkate alındığında, tedarikçiler arasında **önemli fiyat farklılıkları** göze çarpmaktadır. Özellikle Avrupa menşeli ürünlerde birim fiyatların görece daha yüksek seyrettiği, Çin ve Türkiye kaynaklı ithalatta ise daha rekabetçi bir fiyat yapısının öne çıktığı izlenmektedir. Bu durum, ithalatın ağırlıklı olarak **maliyet odaklı** bir tedarik stratejisi çerçevesinde şekillendiğine işaret etmektedir.

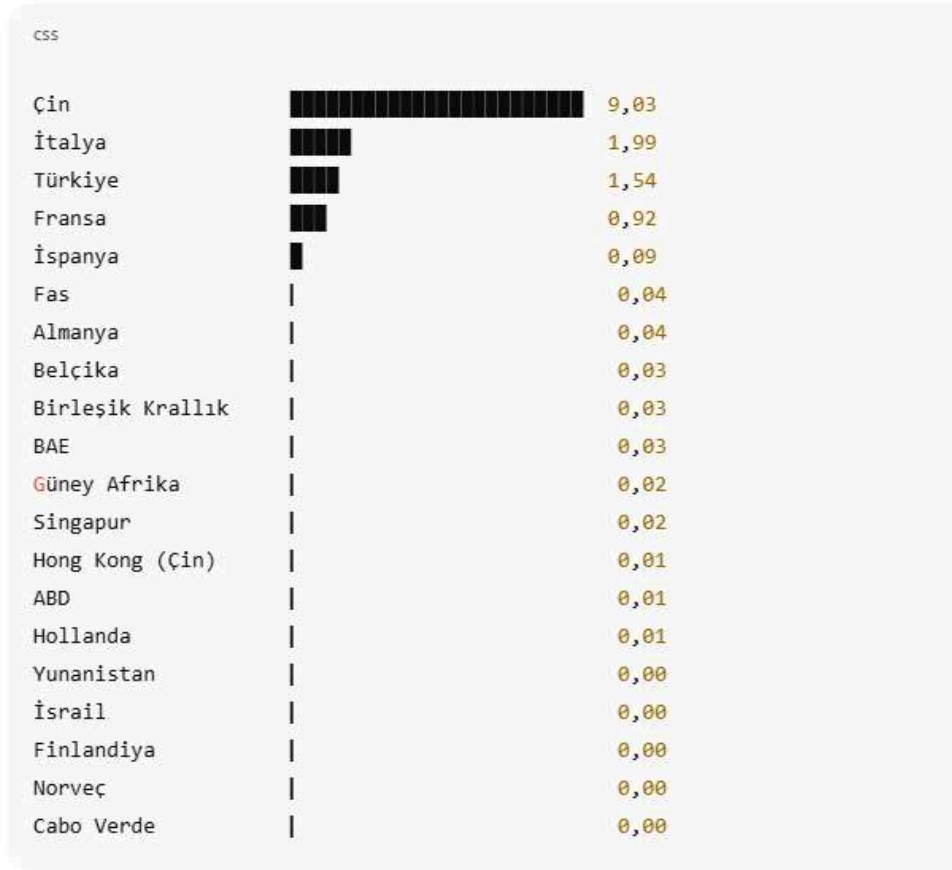
Sonuç olarak, Fildişi Sahili'nin GTİP 9028 ithalatı **yüksek oranda Çin'e bağımlı**, sınırlı sayıda tedarikçi etrafında yoğunlaşan bir yapı sergilemektedir. Pazarın mevcut yapısı, fiyat rekabeti güçlü tedarikçiler için erişilebilir bir alan sunarken, daha yüksek katma değerli ve teknik ürünlerde **farklılaşma potansiyeli** bulunan ülkeler açısından da belirli fırsatlar barındırmaktadır.

5.8.4. Senegal

2024 yılı itibarıyla Senegal'in GTİP 9028 kapsamındaki ithalatı yaklaşık **13,8 milyon ABD doları** düzeyindedir. Bu tutar, Senegal'in söz konusu ürün grubunda **küresel ithalatın yaklaşık %0,2'sini** gerçekleştirdiğini ve dünya ithalat sıralamasında **79. sırada** yer aldığını göstermektedir. Veriler, pazarın küresel ölçekte sınırlı bir ağırlığa sahip olduğunu; buna karşın ülke özelinde istikrarlı ve belirgin bir ithalat hacmi bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Senegal – GTİP 9028

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalatın tedarikçi ülkelere göre dağılımı belirgin bir yoğunlaşmaya işaret etmektedir. **Çin**, yaklaşık **9,0 milyon ABD doları** ile toplam ithalatın açık ara en büyük payını oluşturmakta ve Senegal'in bu üründeki ithalatının yaklaşık üçte ikisini karşılamaktadır. Çin'i **İtalya** (yaklaşık **2,0 milyon ABD doları**) ve **Türkiye** (yaklaşık **1,5 milyon ABD doları**)

izlemektedir. Bu üç ülke birlikte Senegal'in GTİP 9028 ithalatının büyük bölümünü karşılamakta; tedarik zincirinin sınırlı sayıda ülke etrafında şekillendiğini göstermektedir.

Birim fiyatlar incelendiğinde tedarikçiler arasında belirgin farklılıklar dikkat çekmektedir. **Fransa ve Birleşik Arap Emirlikleri** gibi ülkelerden yapılan ithalatlarda ton başına birim değerlerin görece yüksek seviyelerde gerçekleştiği, buna karşılık Çin ve Türkiye kaynaklı ithalatın daha rekabetçi birim fiyatlarla sağlandığı görülmektedir. Bu durum, pazarda farklı kalite ve teknik özelliklere sahip ürün segmentlerinin birlikte var olduğunu düşündürmektedir.

Zaman serisi göstergeleri, bazı tedarikçi ülkelerde dikkat çekici artışlara işaret etmektedir. Özellikle **Türkiye** ve **İtalya** kaynaklı ithalatlarda son dönemde yüksek oranlı artışlar gözlenmekte; bu ülkelerin Senegal pazarındaki konumlarını güçlendirme eğiliminde olduğunu göstermektedir. Buna karşılık Çin'den yapılan ithalatın değer bazında sınırlı bir gerileme kaydetmesi, pazar yapısında kademeli bir çeşitlenme potansiyeline işaret etmektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde Senegal'in GTİP 9028 ithalat pazarı, **yüksek tedarikçi yoğunlaşması, fiyat segmentasyonu ve seçili ülkelerde artan tedarik eğilimleri** ile karakterize edilmektedir. Bu yapı, orta ve uzun vadede pazara giriş açısından hem fiyat rekabeti hem de ürün farklılaştırması temelinde stratejik alanlar sunduğunu göstermektedir.

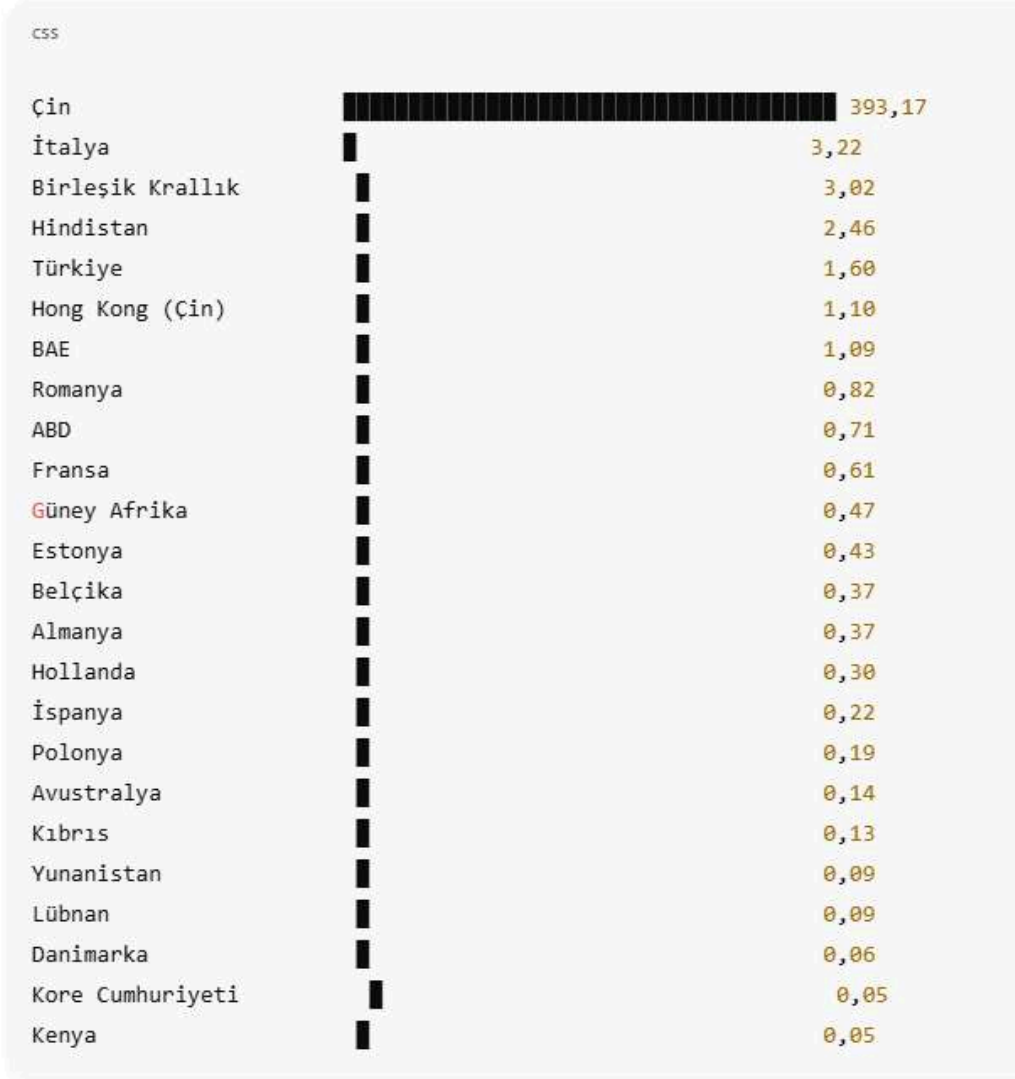
5.9. Aydınlatma armatürleri (GTİP 9405):

5.9.1. Nijerya

2024 yılı itibarıyla Nijerya'nın GTİP 9405 kapsamındaki ithalatı yaklaşık **411,1 milyon ABD doları** düzeyindedir. Bu büyüklük, Nijerya'nın söz konusu ürün grubunda **küresel ithalatın yaklaşık %0,1'ini** gerçekleştirdiğini ve dünya ithalatçıları arasında **85. sırada** yer aldığını göstermektedir. İthalat hacmi, ülke ölçeğinde önemli bir pazar büyüklüğüne işaret etmekle birlikte, küresel ticarete sınırlı bir paya karşılık gelmektedir.

Nijerya – GTİP 9405

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalatın ülke bazında dağılımı belirgin bir yoğunlaşmaya sahiptir. **Çin**, yaklaşık **393,2 milyon ABD doları** ile toplam ithalatın açık ara en büyük tedarikçisi konumundadır ve tek başına toplam ithalatın **%60'tan fazlasını** karşılamaktadır. Çin'i oldukça geriden **İtalya** (3,2 milyon ABD doları), **Birleşik Krallık** (3,0 milyon ABD doları) ve **Hindistan** (2,5 milyon ABD doları) izlemektedir. Bu yapı, Nijerya pazarında düşük maliyetli ve yüksek hacimli tedarikin belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır.

Birim fiyatlar incelendiğinde, tedarikçi ülkeler arasında dikkat çekici farklılıklar görülmektedir. Çin menşeli ürünlerde ortalama birim fiyat **7.400 ABD doları/ton** seviyesinde bulunurken, **İtalya** ve **Birleşik Krallık** gibi ülkelerde bu değerlerin çok daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Bu durum, Avrupa ülkelerinden yapılan ithalatın daha çok **yüksek katma değerli, teknik veya özel nitelikli aydınlatma ürünlerine** yönelik olduğunu düşündürmektedir.

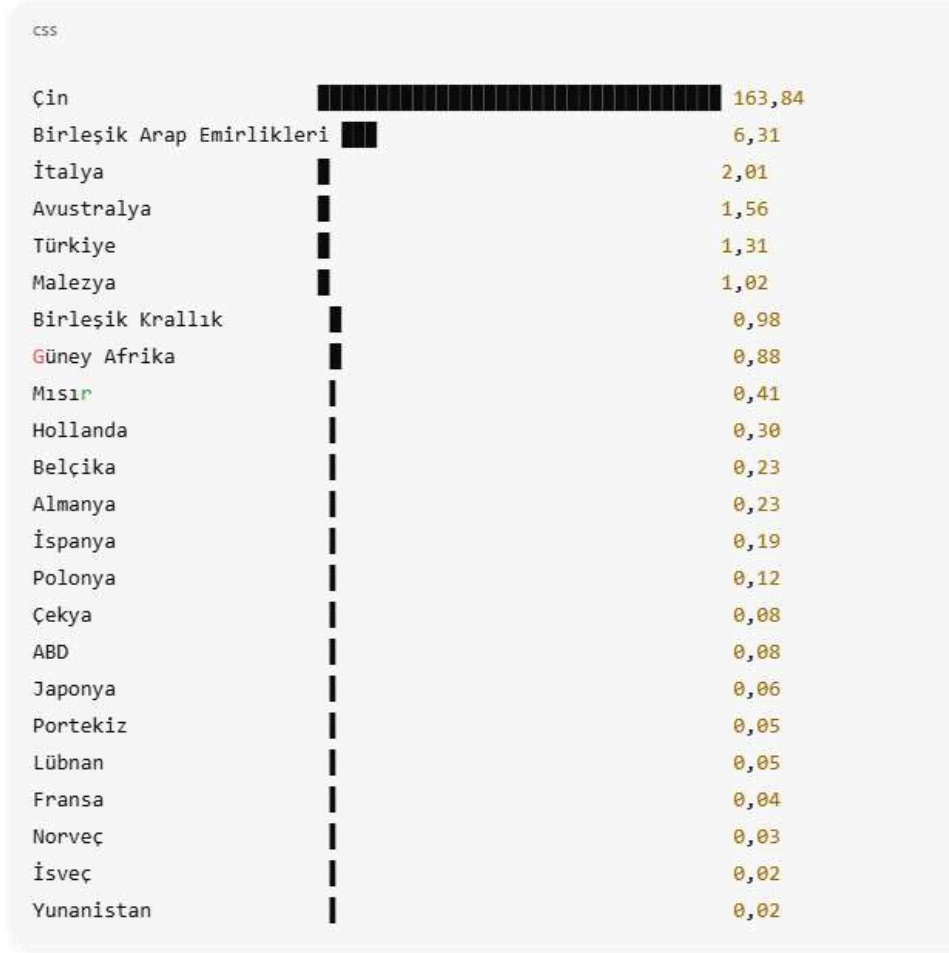
Zaman içinde ithalat eğilimleri değerlendirildiğinde, toplam ithalat değerinde **ılımlı bir artış eğilimi** göze çarpmaktadır. Bazı tedarikçi ülkelerde (örneğin Hong Kong ve Estonya) yüksek oranlı artışlar kaydedilmesi, Nijerya pazarında tedarikçi çeşitlenmesinin sınırlı da olsa güçlendiğine işaret etmektedir. Buna karşılık, ana tedarikçi konumundaki Çin'in payı korunmakta ve pazar yapısındaki ağırlığı devam etmektedir.

Genel olarak GTİP 9405 kapsamında Nijerya pazarı, **yüksek hacimli ve fiyat odaklı ithalat yapısı, Çin'e güçlü bağımlılık ve sınırlı sayıda ülkeden gelen daha nitelikli ürünlerle tamamlanan** bir tedarik kompozisyonu sergilemektedir. Bu çerçevede pazar, fiyat rekabeti yüksek olmakla birlikte, belirli alt segmentlerde teknik ve kaliteli ürünlere yönelik seçici bir talep barındırmaktadır.

5.9.2. Gana

2024 yılı itibarıyla Gana'nın GTİP 9405 kapsamındaki ithalatı yaklaşık **180,2 milyon ABD doları** düzeyindedir. Bu tutar, Gana'nın söz konusu ürün grubunda küresel ithalat içindeki payının **sınırlı** bir seviyede bulunduğunu göstermektedir. Nitekim Gana, bu ürün grubunda dünya ithalatçıları arasında **113. sırada** yer almakta ve küresel ithalatın yaklaşık **%0,1'ini** gerçekleştirmektedir.

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalatın ülke bazında dağılımı belirgin bir yoğunlaşmaya işaret etmektedir. **Çin**, yaklaşık **163,8 milyon ABD doları** ile büyük farkla en büyük tedarikçi konumundadır ve toplam ithalatın **%90'dan fazlasını** tek başına karşılamaktadır. Bu yapı, Gana pazarında Çin menşeli ürünlerin fiyat, ölçek ve erişim avantajları sayesinde baskın bir konumda olduğunu göstermektedir. Çin'i, oldukça sınırlı paylarla **Birleşik Arap Emirlikleri**, **İtalya**, **Avustralya** ve **Türkiye** izlemektedir. Bu ülkelerin her birinin payı %1'in altında kalmakta, pazarın geri kalanında ise çok sayıda ülkenin düşük hacimli sevkiyatları yer almaktadır.

Birim fiyatlar incelendiğinde, tedarikçi ülkeler arasında dikkat çekici farklılıklar göze çarpmaktadır. Çin menşeli ürünlerin birim fiyatı görece düşük seviyelerde seyrederken, **İtalya**, **Birleşik Krallık**, **Belçika** ve **Almanya** gibi ülkelerden yapılan ithalatta daha yüksek birim değerler öne çıkmaktadır. Bu durum, Gana'nın bir yandan maliyet odaklı standart ürünlere yönelirken, diğer yandan belirli projeler veya nitelikli uygulamalar için daha yüksek katma değerli ürünleri sınırlı ölçekte tedarik ettiğine işaret etmektedir.

Zaman serisi verileri, Gana'nın GTİP 9405 ithalatında son yıllarda **ılımlı ancak istikrarlı bir artış eğilimi** bulunduğunu göstermektedir. Özellikle Çin'den yapılan ithalatta hem değer hem miktar bazında artış kaydedilmesi, mevcut tedarik yapısının kısa vadede korunacağına işaret

etmektedir. Diğer tedarikçi ülkelerde ise daha dalgalı bir seyir izlenmekte, bu da söz konusu ülkelerin Gana pazarında proje bazlı veya dönemsel bir varlık gösterdiğini düşündürmektedir.

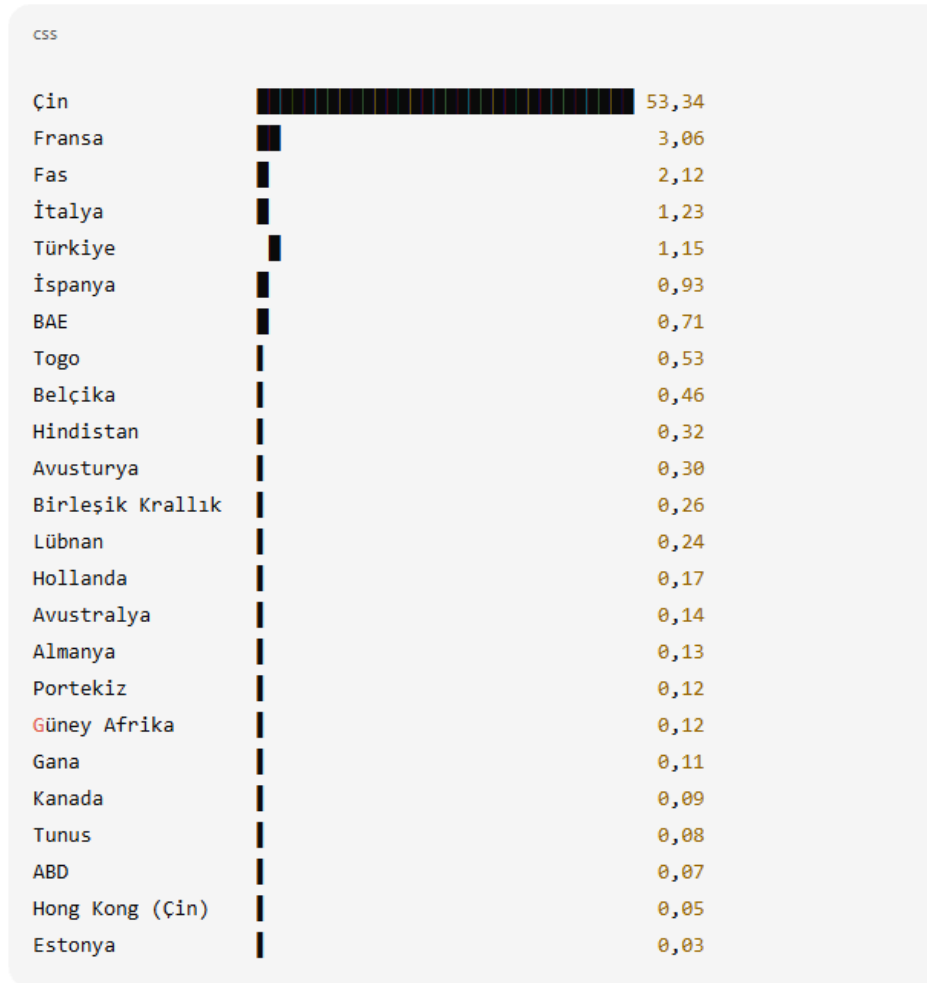
Genel olarak değerlendirildiğinde, Gana'nın GTİP 9405 pazarının **yüksek derecede yoğunlaşmış**, fiyat hassasiyeti yüksek ve Çin merkezli bir tedarik yapısına sahip olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, birim fiyatların daha yüksek olduğu Avrupa menşeli ürünlerin varlığı, pazarda **niş ve teknik segmentler** açısından alternatif tedarikçilere sınırlı da olsa alan bulunduğunu göstermektedir.

5.9.3. Fildişi Sahili

2024 yılında Fildişi Sahili'nin GTİP 9405 kapsamındaki ithalatı **yaklaşık 65,8 milyon ABD doları** seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu tutar, ülkenin söz konusu ürün grubunda **küresel ithalattan aldığı payın sınırlı** kaldığını, ancak iç pazarda istikrarlı bir talebin varlığına işaret ettiğini göstermektedir.

Fildişi Sahili – GTİP 9405

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalat yapısında **Çin lider tedarikçi** konumundadır. Çin'den yapılan ithalat **53,3 milyon ABD doları** ile toplam ithalatın çok büyük bir bölümünü oluşturmakta ve pazarda yüksek bir yoğunlaşma olduğunu göstermektedir. Çin'i **Fransa (3,1 milyon ABD doları)** ve **Fas (2,1 milyon ABD doları)** takip etmektedir. Bu tablo, Fildişi Sahili'nin aydınlatma ürünlerinde hem Asya hem de geleneksel Avrupa tedarikçilerine yöneldiğini ortaya koymaktadır.

Türkiye, 2024 yılında **1,1 milyon ABD doları** civarında ihracatla Fildişi Sahili'nin tedarikçileri arasında yer almakta ve orta ölçekli bir paya sahiptir. Türkiye'nin pazar payı sınırlı olmakla birlikte, Fransa ve Fas gibi ülkelerle **benzer değer aralığında** konumlanması dikkat çekmektedir. Bu durum, Türkiye'nin pazarda tamamen marjinal bir aktör olmadığını, ancak rekabetçi konumunu güçlendirmesi gerektiğini göstermektedir.

Birim fiyatlar incelendiğinde, Çin menşeli ürünlerin **daha düşük fiyatlı ve yüksek hacimli** olduğu, Avrupa ülkelerinden yapılan ithalatın ise görece **daha yüksek birim değerlerle** gerçekleştiği görülmektedir. Bu yapı, Fildişi Sahili pazarında fiyat hassasiyetinin yüksek olduğunu ve maliyet odaklı ürünlerin öne çıktığını düşündürmektedir.

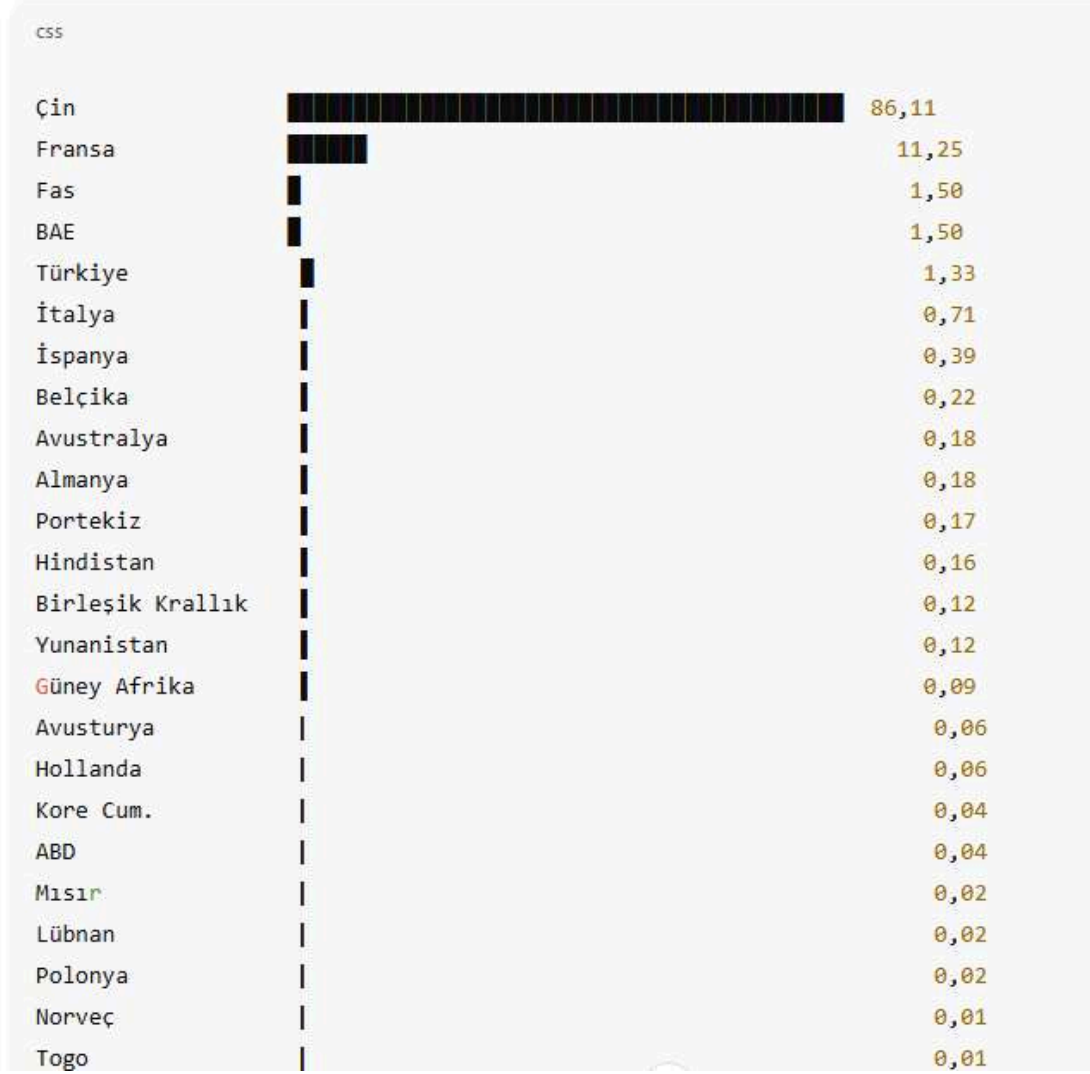
Genel olarak değerlendirildiğinde, GTİP 9405 kapsamında Fildişi Sahili pazarı **yüksek büyüme ivmesi göstermeyen**, ancak altyapı, konut ve kentsel gelişim projelerine paralel olarak **istikrarlı talep üreten** bir pazar niteliği taşımaktadır. Tedarik yapısındaki yüksek yoğunlaşma, alternatif tedarikçilere yönelik potansiyel bir açılım alanı bulunduğuna işaret etmektedir.

5.9.4. Senegal

2024 yılı itibarıyla Senegal'in GTİP 9405 kapsamındaki ithalatı **yaklaşık 104,4 milyon ABD doları** düzeyindedir. Bu büyüklük, Senegal'in söz konusu ürün grubunda **küresel ithalat içindeki payının oldukça sınırlı** kaldığını göstermekte; ülkenin dünya ithalatındaki payı ihmal edilebilir seviyede seyretmekte ve küresel sıralamadaki yeri alt sıralarda bulunmaktadır. Buna karşılık, ülke ölçeğinde bakıldığında aydınlatma ekipmanlarına yönelik **istikrarlı ve anlamlı bir ithalat hacmi** oluştuğu görülmektedir.

Senegal – GTIP 9405

Başlıca Tedarikçi Ülkelere Göre İthalat Değeri (2024, milyon USD)

İthalatın ülkelere göre dağılımı, tedarik yapısının **yüksek ölçüde yoğunlaşmış** bir karakter taşıdığını ortaya koymaktadır. **Çin**, 2024 yılında yaklaşık **86,1 milyon ABD doları** ile Senegal'in GTİP 9405 ithalatında açık ara **birinci tedarikçi** konumundadır. Çin'in toplam ithalat içindeki payı **%80'in üzerinde** gerçekleşmiş ve pazarın büyük bölümünü tek başına domine etmiştir. **Fransa**, yaklaşık **11,3 milyon ABD doları** ile ikinci sırada yer almakta; bu ülkeyi daha sınırlı tutarlarda **Fas, Birleşik Arap Emirlikleri ve Türkiye** izlemektedir. Söz konusu ülkelerin her birinin payı düşük seviyelerde kalmakta, pazarın geri kalan kısmı ise çok sayıda tedarikçi arasında dağılmaktadır.

Veriler, Senegal pazarında GTİP 9405 ürün grubunda **fiyat ve ölçek avantajına dayalı bir tedarik modelinin** hâkim olduğunu göstermektedir. Çin menşeli ürünlerin belirgin ağırlığı, maliyet odaklı ithalat tercihlerini öne çıkarırken; Avrupa ülkeleri daha sınırlı hacimlerle

pazarda yer almaktadır. Bu yapı, Senegal'in aydınlatma ürünleri ithalatında **yüksek tedarikçi bağımlılığı** taşıdığını ve tedarik çeşitliliğinin sınırlı kaldığını göstermektedir.

6. DIŞ TİCARET VE GÜMRÜK MEVZUATI

6.1. Batı Afrika'da Dış Ticaret Rejiminin Genel Çerçevesi

Batı Afrika ülkelerinde dış ticaret rejimi, genel olarak ithalata açık ancak idari ve mali yükler bakımından katmanlı bir yapı sergilemektedir. Bölge ülkelerinin tamamına yakını Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyesi olup, dış ticaret politikaları prensipte DTÖ kurallarıyla uyumludur. Bununla birlikte, uygulamada ithalat süreçleri; gümrük vergileri, dolaylı vergiler, liman ve işlem harçları ile teknik düzenlemeler aracılığıyla önemli ölçüde şekillenmektedir.

Bölge ekonomilerinin sanayi altyapısı sınırlı, elektrik ve enerji ekipmanları gibi teknik ürünlerde ise ithalata bağımlılığı yüksek düzeydedir. Bu durum, elektrik malzemeleri sektörünü Batı Afrika'da yapısal olarak ithalata dayalı sektörler arasına yerleştirmektedir. Enerji altyapısı yatırımları, konut ve ticari inşaat faaliyetleri ile sanayi tesislerinin artışı; transformatörler, kablolar, şalt ekipmanları, panolar, sayaçlar ve aydınlatma ürünlerine yönelik sürekli bir dış talep yaratmaktadır.

Batı Afrika'da dış ticaret rejimi, tek tip bir yapıdan ziyade bölgesel entegrasyon mekanizmaları ile ülke bazlı uygulamaların bir arada var olduğu bir sistem şeklinde işlemektedir. Bölge ülkelerinin büyük bölümü ECOWAS çatısı altında yer almakta; bu durum, bölge içi ticaretin görece serbestleşmesini sağlarken, üçüncü ülkelere yapılan ithalatlarda ortak veya uyumlaştırılmış gümrük uygulamalarını beraberinde getirmektedir. Ancak bölge içindeki ekonomik entegrasyon düzeyi ülkeden ülkeye farklılık göstermekte; özellikle büyük ekonomilerde ulusal düzenlemelerin etkisi daha belirgin hissedilmektedir.

Elektrik malzemeleri sektörü açısından değerlendirildiğinde, Batı Afrika dış ticaret rejimi hem fırsat hem de dikkat edilmesi gereken unsurlar barındırmaktadır. İthalata duyulan yapısal ihtiyaç pazara giriş açısından avantaj yaratırken; gümrük prosedürlerinin karmaşıklığı, maliyet kalemlerinin çeşitliliği ve uygulamadaki farklılıklar ihracatçı firmalar açısından operasyonel planlamayı zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle bölgeye yönelik ihracat stratejilerinin, yalnızca talep ve pazar büyüklüğüne değil, aynı zamanda dış ticaret rejiminin işleyiş mantığına dayandırılması önem arz etmektedir.

6.2. ECOWAS ve WAEMU/UEMOA Kapsamında Gümrük Yapısı

Batı Afrika'da gümrük yapısının temelini, Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS) bünyesinde uygulanan Ortak Dış Tarife (Common External Tariff – CET) sistemi oluşturmaktadır. ECOWAS, üye ülkeler arasında mal ticaretini kolaylaştırmayı ve üçüncü ülkelere karşı ortak bir tarife yapısı oluşturmayı amaçlayan bölgesel bir entegrasyon mekanizmasıdır. Bu çerçevede, ECOWAS üyesi ülkeler üçüncü ülkelere yapılan ithalatta büyük ölçüde uyumlaştırılmış gümrük vergisi oranlarını uygulamaktadır.

ECOWAS Ortak Dış Tarifesi, ürünleri temel olarak tüketim malları, ara mallar ve sermaye malları gibi kategorilere ayırmakta; sanayi ürünleri bu sınıflandırma içinde farklı tarife bantlarına tabi tutulmaktadır. Elektrik malzemeleri sektörü kapsamındaki ürünler, çoğunlukla ara malı ve sermaye malı niteliğinde değerlendirilmekte olup, nihai tüketim mallarına kıyasla daha düşük veya orta seviyeli gümrük vergilerine tabi tutulabilmektedir. Ancak ürünün kullanım amacı, teknik özellikleri ve sınıflandırıldığı GTİP alt pozisyonu, uygulanacak tarife oranlarını doğrudan etkilemektedir.

ECOWAS içinde yer alan ülkelerin bir kısmı aynı zamanda Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği (WAEMU/UEMOA) üyesidir. Senegal ve Fildişi Sahili gibi ülkelerin dahil olduğu WAEMU/UEMOA, ortak para birimi (CFA Fransı) ve daha derin mali entegrasyon yapısıyla öne çıkmaktadır. Bu ülkelerde gümrük vergilerinin yanı sıra dolaylı vergiler ve fon kesintileri daha standartlaştırılmış bir çerçevede uygulanmakta; ithalat süreçleri görece daha öngörülebilir bir yapı sergilemektedir.

Buna karşılık Nijerya, ECOWAS üyesi olmakla birlikte WAEMU/UEMOA sisteminin dışında yer almakta ve gümrük uygulamalarında daha ulusal nitelikli bir yaklaşım benimsemektedir. Nijerya'da ithalat politikaları, yerli üretimi koruma amacıyla dönemsel olarak sıkılaştırılabilmekte; bazı ürün gruplarında ek düzenlemeler ve fiili uygulama farklılıkları ortaya çıkabilmektedir. Bu durum, bölge genelinde tek tip bir gümrük yapısından söz etmeyi zorlaştırmakta ve ülke bazlı değerlendirmelerin önemini artırmaktadır.

Elektrik malzemeleri sektörü açısından ECOWAS ve WAEMU/UEMOA çerçevesi birlikte değerlendirildiğinde; Senegal ve Fildişi Sahili gibi WAEMU ülkelerinin bölgesel dağıtım ve yeniden ihracat merkezi olarak öne çıktığı, Nijerya'nın ise pazar büyüklüğü itibarıyla ayrı bir değerlendirme gerektirdiği görülmektedir. Gana ise ECOWAS üyesi olmakla birlikte, kurumsal yapı ve ticaret uygulamaları bakımından iki yapı arasında geçişken bir konumda yer almakta; hem iç pazar hem de bölgesel ticaret açısından stratejik bir rol üstlenmektedir.

Bu çerçeve, Batı Afrika'ya yönelik elektrik malzemeleri ihracatında gümrük mevzuatının yalnızca tarife oranlarıyla sınırlı olmadığını; bölgesel entegrasyon yapıları ve ülke bazlı uygulamaların birlikte ele alınması gerektiğini ortaya koymaktadır.

6.3. Gümrük Vergileri ve İthalattaki Diğer Yükümlülükler

6.3.1. Gümrük Vergileri

İncelenen dört Batı Afrika ülkesinde elektrik malzemeleri sektörüne ilişkin seçilmiş GTİP'ler bakımından **MFN (En Çok Kayrılan Ülke) gümrük vergisi oranları ülke bazında farklılaşmamakta**, tüm ülkelerde aynı oranlar uygulanmaktadır. Bu durum, bölge genelinde ortak bir dış ticaret yaklaşımının benimsendiğini ve ihracatçılar açısından **öngörülebilir bir tarife yapısı** oluştuğunu göstermektedir.

Bu çerçevede, ilgili GTİP'ler itibarıyla uygulanan MFN gümrük vergileri aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

- **GTİP 8504** (Transformatörler, statik konvertörler, indüktörler):
Tüm alt pozisyonlar için **%5**
- **GTİP 8535** (Orta ve yüksek gerilim şalt ve koruma ekipmanları):
Tüm alt pozisyonlar için **%10**
- **GTİP 8536** (Alçak gerilim anahtarlama ve bağlantı ekipmanları):
%20
- **GTİP 8537** (Elektrik kontrol ve dağıtım panoları):
%5
- **GTİP 8538** (8535–8537 aksam ve parçaları):
%5
- **GTİP 8539** (Elektrik ampulleri ve lambalar):
Genel olarak **%20**,
8539.90 (aksam ve parçalar) için **%10**
- **GTİP 8544** (İzole edilmiş kablolar, teller ve iletkenler):
  - 8544.11 : **%10**
  - 8544.19 : **%10**
  - 8544.20 : **%20**
  - 8544.30 : **%20**
  - 8544.42 : **%20**
  - 8544.49.10 : **%10**
  - 8544.49.90 : **%20**
  - 8544.60 : **%10**
  - 8544.70 : **%5**
- **GTİP 9028** (Elektrik sayaçları):
  - 9028.10 : **%10**
  - 9028.20 : **%10**
  - 9028.30 : **%10**
  - 9028.90 : **%5**
- **GTİP 9405** (Aydınlatma cihazları ve armatürler):
  - 9405.11 – 9405.19 – 9405.21 – 9405.29 – 9405.31 – 9405.39 – 9405.42 –
9405.49 – 9405.50 – 9405.61 – 9405.69 : **%20**

- 9405.41 : %10
- 9405.91 – 9405.92 – 9405.99 : %10

Seçilmiş GTİP'ler itibarıyla bakıldığında, Batı Afrika'da elektrik malzemeleri sektörüne yönelik gümrük vergileri **ürün türüne göre farklılaşmakla birlikte ülke bazında yeknesak** bir yapı sergilemektedir. Altyapı ve enerji yatırımlarında kritik rol oynayan bazı ürün gruplarında (%5–%10) görece düşük oranlar uygulanırken, tüketiciye dönük veya montajı nispeten kolay ürünlerde (%20) daha yüksek koruma düzeyi tercih edilmektedir. Bu yapı, ihracatçılar açısından bölgeyi **tek bir tarife havzası** olarak ele almayı mümkün kılmakta; rekabetin daha çok **fiyat, teknik yeterlilik ve dağıtım kanalları** üzerinden şekillenmesine neden olmaktadır.

6.3.2. İthalatta Uygulanan Vergiler ve Diğer Mali Yükümlülükler

Batı Afrika ülkelerine ihracatta maliyet, ülkelere göre farklılaşan dolaylı vergi ve katkı payları nedeniyle önemli ölçüde artabilmektedir:

- Nijerya'da ithalatta; %7,5 KDV, ETLS katkı payı (%0,5), ithalat harcı, CISS (%1 FOB) ve gümrük vergisi üzerinden alınan ek yükler söz konusudur. Bu yapı, toplam ithalat maliyetini gümrük vergisinin oldukça üzerine taşımaktadır.
- Gana'da %15 KDV, Ghana Education Trust Fund (%2,5), Ulusal Sağlık Sigortası katkısı (%2,5), ETLS (%0,5), özel ithalat harcı (%1) ve Afrika Birliği katkı payı (%0,2) uygulanmaktadır. Bu nedenle ithalat sonrası vergi yükü kümülatif olarak yüksek seviyelere ulaşabilmektedir.
- Fildişi Sahili'nde %18 KDV, ETLS (%0,5), dayanışma harcı (%0,8), istatistik harcı (%1) ve Afrika Birliği katkı payı (%0,2) tahsil edilmektedir. WAEMU/UEMOA üyesi olması nedeniyle vergi ve katkı yapısı görece standarttır.
- Senegal'de ise Fildişi Sahili'ne benzer şekilde WAEMU/UEMOA çerçevesinde uygulanan mali yükümlülükler geçerlidir. GTİP 8504 ürünlerinde %18 KDV, istatistik harcı (%1), dayanışma harcı (%0,8), ETLS katkı payı (%0,5), liman ücreti (%0,4 – denizyolu ithalatında) ve OHADA katkı payı (%0,05) uygulanmaktadır. Bu durum, Senegal'de de nominal gümrük vergisinin ötesinde, ithalat sonrası maliyetlerin belirgin şekilde yükselmesine yol açmaktadır.

6.3.3. Ticaret Politikası Önlemleri ve Teknik Gereklilikler

İncelenen ülkelerde elektrik malzemeleri için uygulanan genel ve sürekli nitelikte anti-damping veya kota uygulamaları bulunmamaktadır.

Nijerya'da, elektrik şalt ve bağlantı ekipmanlarını kapsayan zorunlu bir ön uygunluk değerlendirme sistemi (SONCAP) uygulanmaktadır. Program, Standards Organisation of

Nigeria (SON) tarafından yürütülmekte olup, temel amacı **insan sağlığı, can ve mal güvenliği ile altyapı güvenliğini** tehdit edebilecek ürünlerin ülkeye girişini önlemektir.

SONCAP kapsamında, Nijerya'ya ihracat öncesinde ürünlerin teknik özellikleri, güvenlik kriterleri ve performans parametreleri; SON tarafından yetkilendirilmiş bağımsız uygunluk değerlendirme kuruluşları (Inspection and Certification Bodies – ICB'ler) aracılığıyla kontrol edilmekte ve uygun bulunan ürünler için **Certificate of Conformity (CoC)** düzenlenmektedir. Bu sertifika, Nijerya gümrüğünde **PAAR (Pre-Arrival Assessment Report)** alınabilmesi ve malların serbest dolaşıma girebilmesi için ön koşul niteliği taşımaktadır.

Elektrik malzemeleri sektörü özelinde SONCAP, özellikle **yüksek güvenlik riski taşıyan ve doğrudan şebeke ile bağlantılı ürünlerde** aranmaktadır. Bu kapsamda orta ve yüksek gerilim şalt ve koruma ekipmanları (GTİP 8535), alçak gerilim anahtarlama ve bağlantı elemanları (GTİP 8536), elektrik kontrol ve dağıtım panoları (GTİP 8537), bu ürünlerin aksam ve parçaları (GTİP 8538), izole edilmiş kablolar ve iletkenler (GTİP 8544) ile birçok aydınlatma armatürü (GTİP 9405) SONCAP kapsamına girmektedir. Buna karşılık, transformatörler ve statik konvertörler (GTİP 8504) gibi bazı ürün gruplarında SONCAP genel olarak zorunlu olmamakla birlikte, gümrük veya ilgili idari otoriteler tarafından teknik dokümantasyon ve test raporları talep edilebilmektedir.

SONCAP uygulaması, Batı Afrika ülkeleri arasında **yalnızca Nijerya'ya özgü** bir tarife dışı önlem niteliği taşımaktadır. Gana, Fildişi Sahili ve Senegal'de benzer kapsamda zorunlu bir ön uygunluk değerlendirme sistemi bulunmamakta; teknik gereklilikler daha çok proje şartnameleri, ithalatçı talepleri veya idari kontroller üzerinden şekillenmektedir. Bu durum, Nijerya pazarına girişte sertifikasyon süresi ve maliyetlerinin görece daha yüksek olmasına neden olmakta; buna karşılık diğer Batı Afrika pazarlarında teknik uyum süreci daha esnek bir yapı arz etmektedir.

Gana, Fildişi Sahili ve Senegal'de elektrik malzemeleri ithalatında, Nijerya'da uygulanan SONCAP benzeri **kapsamlı ve merkezi bir zorunlu ön uygunluk değerlendirme sistemi** bulunmamaktadır. Bu ülkelerde teknik mevzuat ve ürün güvenliğine ilişkin uygulamalar, daha çok **genel gümrük kontrolleri, ithalatçı sorumluluğu ve proje bazlı teknik şartnameler** çerçevesinde şekillenmektedir. Elektrik ekipmanlarının ithalatında, ürünlerin ulusal veya uluslararası standartlara uygunluğu esas olmakla birlikte, bu uygunluğun ihracat öncesinde zorunlu bir sertifikasyon programı kapsamında belgelendirilmesi genel bir kural değildir.

Bu ülkelerde ithalat sürecinde, gümrük idareleri veya ilgili kamu kurumları tarafından **teknik föyler, test raporları, uygunluk beyanları veya kalite sertifikaları** talep edilebilmekte; ancak bu talepler çoğunlukla **risk bazlı, seçici ve idari takdire dayalı** olarak uygulanmaktadır. Özellikle kamu altyapı projeleri, enerji iletim ve dağıtım yatırımları ile sanayi tesislerine yönelik alımlarda, ürünlerin **IEC, ISO veya eşdeğer uluslararası standartlara uygunluğu**, ihale dokümanları ve teknik şartnameler aracılığıyla zorunlu hale getirilebilmektedir.

Frankofon ülkeler olan **Fildişi Sahili ve Senegal’de**, ithalat ve gümrük işlemlerinde kullanılan ticari belgelerin Fransızca veya Fransızca tercümesi olarak sunulması beklenmektedir. Ayrıca, HS kodlarının güncel revizyonlara uygun şekilde kullanılması ve alt pozisyonların ithalatçı ile birlikte teyit edilmesi, uygulamada karşılaşılabilecek idari gecikmelerin önlenmesi açısından önem taşımaktadır. Gana’da ise belgeler ağırlıklı olarak İngilizce düzenlenmekte olup, ithalat sonrası piyasa denetimleri teknik uyumun sağlanmasında daha belirgin bir rol oynamaktadır.

Genel olarak değerlendirildiğinde, Gana, Fildişi Sahili ve Senegal’de elektrik malzemeleri ithalatına yönelik teknik düzenlemeler, **pazara giriş aşamasında sertifikasyon odaklı katı bir yapıdan ziyade**, ithalat sonrası denetim ve proje bazlı uygunluk yaklaşımı üzerine kuruludur. Bu durum, ihracatçılar açısından pazara giriş sürecini daha esnek kılmakla birlikte, teknik dokümantasyonun eksiksiz hazırlanmasını ve proje özelinde talep edilebilecek standartlara hazır olunmasını gerekli kılmaktadır.

7. REKABET, PAZARA GİRİŞ VE DAĞITIM YAPISI

7.1. Batı Afrika’da Elektrik Malzemeleri Tedarik Zinciri ve Pazar Yapısı

Batı Afrika’da elektrik malzemeleri pazarı, büyük ölçüde **ithalata dayalı**, proje odaklı ve dağıtım kanalları üzerinden şekillenen bir yapıya sahiptir. Bölge ülkelerinde yerel üretim kapasitesi sınırlı olup, özellikle transformatörler, şalt ekipmanları, kablolar, sayaçlar ve aydınlatma ürünleri gibi teknik ürün gruplarında dışa bağımlılık belirgindir. Bu durum, pazara girişte dış tedarikçilerin rolünü artırmakta; ancak aynı zamanda dağıtım ve proje yapılarının önemini de ön plana çıkarmaktadır.

Elektrik malzemeleri ithalatı, genel olarak üç ana kanal üzerinden gerçekleşmektedir. Birinci kanal, **kamu ve yarı kamu altyapı projeleri** kapsamında yapılan alımlardır. Elektrik dağıtım şirketleri, enerji otoriteleri ve kamu destekli projeler, özellikle GTİP 8504, 8535, 8537 ve 9028 kapsamındaki ürünlerde belirleyici bir talep kaynağı oluşturmaktadır. Bu projelerde teknik şartnameler, ürün standartları ve tedarikçi yeterlilik kriterleri pazara girişte temel belirleyicilerdir.

İkinci kanal, **yerel distribütörler ve ithalatçı firmalar** aracılığıyla gerçekleştirilen ticarettir. Özellikle alçak gerilim ekipmanları, kablolar ve aydınlatma ürünlerinde (GTİP 8536, 8544 ve 9405), distribütör ağı güçlü olan firmalar pazarda avantaj elde etmektedir. Bu yapı, fiyat rekabetinin yoğun olduğu ve ürünlerin stoklu çalışıldığı bir pazar dinamiğine işaret etmektedir.

Üçüncü kanal ise **bölgesel dağıtım ve yeniden ihracat merkezleri** üzerinden yürütülen ticarettir. WAEMU/UEMOA üyesi ülkeler olan Senegal ve Fildişi Sahili, gümrük yapılarının görece öngörülebilir olması ve lojistik avantajları sayesinde bölgesel hub işlevi görebilmektedir. Bu ülkeler üzerinden yapılan girişler, çevre ülkelere erişim açısından stratejik bir seçenek oluşturmaktadır.

7.2. Başlıca Tedarikçi Ülkeler ve Rekabet Dinamikleri

Batı Afrika elektrik malzemeleri pazarında rekabet ortamı, yüzeysel olarak fiyat temelli ve menşe ülke ağırlıklı bir yapı sergilemekle birlikte, daha yakından incelendiğinde ürün grubu, ülke yapısı ve tedarik modeli bazında farklılaşan çok katmanlı bir karaktere sahiptir. Pazarda öne çıkan tedarikçi ülkelerin ağırlığı, yalnızca üretim maliyetleriyle değil; tarihsel ticaret ilişkileri, teknik mevzuat uyumu, finansman kabiliyeti ve dağıtım ağlarının derinliği ile birlikte şekillenmektedir.

Asya menşeli ürünler, özellikle Çin kaynaklı tedarikçiler, Batı Afrika elektrik malzemeleri ithalatında yüksek paylara sahiptir. Bu ağırlık, yalnızca düşük fiyat avantajından değil; yüksek üretim ölçeği, geniş ürün çeşitliliği ve kısa teslim süreleri gibi yapısal unsurlardan kaynaklanmaktadır. Özellikle kablolar, alçak gerilim anahtarlama ekipmanları ve tüketiciye dönük aydınlatma ürünlerinde, teknik gerekliliklerin görece sınırlı olduğu segmentlerde Asya menşeli ürünler belirgin bir rekabet avantajı elde etmektedir. Bununla birlikte, bu avantaj daha çok hacim odaklı pazarlarda yoğunlaşmakta; yüksek teknik yeterlilik ve güvenlik standartları gerektiren ürün gruplarında aynı ölçüde belirleyici olmamaktadır.

Avrupa menşeli firmalar ise Batı Afrika pazarında özellikle orta ve yüksek gerilim şalt ekipmanları, elektrik kontrol panoları ve sayaçlar gibi teknik ürün gruplarında güçlü bir konuma sahiptir. Bu konum, ürün kalitesinin ötesinde; uzun yıllara dayanan ticari ilişkiler, proje geliştirme süreçlerine erken aşamada dâhil olabilmeye kabiliyeti ve uluslararası finansman mekanizmalarıyla kurulan bağlar sayesinde pekişmektedir. Özellikle Frankofon Batı Afrika ülkelerinde, Avrupa menşeli firmaların teknik danışmanlık, mühendislik ve bakım hizmetleriyle birlikte sunduğu bütüncül çözüm yaklaşımı, rekabet ortamında kalıcı bir avantaj yaratmaktadır.

Türkiye menşeli ürünler, Batı Afrika elektrik malzemeleri pazarında fiyat–kalite dengesi açısından rekabetçi bir konumda yer alma potansiyeline sahiptir. Türkiye'nin Avrupa standartlarına uyumlu üretim altyapısı ile Asya menşeli ürünlere kıyasla daha yüksek teknik kalite sunabilmesi, özellikle GTİP 8504, 8535, 8537 ve 8544 kapsamındaki ürünlerde avantaj yaratmaktadır. Ancak bu potansiyelin pazardaki karşılığı, çoğu zaman dağıtım kanallarına erişim, marka bilinirliği ve proje bazlı görünürlükle sınırlı kalmaktadır. Bu nedenle Türkiye'nin pazardaki ağırlığı, teknik yeterlilikten ziyade pazara giriş modeli ve iş ortaklıklarıyla yakından ilişkilidir.

Batı Afrika'da rekabetin görünmeyen ancak belirleyici unsurlarından biri de finansman ve satış sonrası hizmetlerdir. Uzun vadeli ödeme koşulları sunabilme, proje finansmanına entegre olabilme ve yerel düzeyde teknik servis sağlayabilme kapasitesi, özellikle kamu ve altyapı projelerinde fiyat faktörünün önüne geçebilmektedir. Bu unsurlar, bazı tedarikçilerin daha yüksek fiyat seviyelerine rağmen pazarda kalıcı olabilmelerini mümkün kılmaktadır.

Sonuç olarak, Batı Afrika elektrik malzemeleri pazarında rekabet; yalnızca ürün fiyatları üzerinden değil, **teknik yeterlilik, finansman erişimi, dağıtım ağı derinliği ve proje ekosistemine entegrasyon** gibi unsurların birleşimi üzerinden şekillenmektedir. Bu yapı,

pazarda ağırlık kazanan tedarikçi ülkelerin ve firmaların konumunu açıklamakta; aynı zamanda pazara yeni girecek aktörler için stratejik konumlanmanın önemini ortaya koymaktadır.

7.3. Ürün Grupları Bazında Rekabet Yoğunluğu ve Pazara Giriş Dinamikleri

Ürün grupları itibarıyla rekabet yapısı önemli ölçüde farklılaşmaktadır. GTİP 8504 kapsamındaki transformatörler ve statik konvertörlerde, düşük gümrük vergisi ve yüksek ithalat ihtiyacı nedeniyle **rekabet yoğun**, ancak büyük ölçüde **proje bazlı** bir pazar söz konusudur. Bu alanda teknik yeterlilik, referans projeler ve satış sonrası hizmet kapasitesi öne çıkmaktadır.

GTİP 8535 ve 8537 kapsamındaki şalt ekipmanları ve panolarda, rekabet yalnızca fiyat üzerinden değil; **sertifikasyon, teknik uygunluk ve güvenlik standartları** üzerinden şekillenmektedir. Özellikle Nijerya’da SONCAP uygulaması, bu ürün gruplarında pazara girişte belirleyici bir filtre işlevi görmektedir.

GTİP 8544 kapsamındaki kablolar ve iletkenlerde ise rekabet daha çok **hacim ve fiyat** üzerinden yürümekte; dağıtım ağı ve lojistik kabiliyetler ön plana çıkmaktadır. GTİP 9028 kapsamındaki elektrik sayaçlarında ise regülasyonlar, kamu alımları ve teknik standartlar rekabeti belirleyen ana unsurlar arasında yer almaktadır.

Aydınlatma ürünlerini kapsayan GTİP 9405’te, tüketiciye yönelik ürünler ile proje bazlı ürünler arasında net bir ayırım bulunmaktadır. Bu alanda marka bilinirliği, distribütör ağı ve satış sonrası destek pazara girişte önem kazanmaktadır.

7.4. Ülke Bazlı Pazara Giriş Yaklaşımları

Batı Afrika ülkeleri arasında pazara giriş stratejileri tek tip değildir. **Nijerya**, pazar büyüklüğü itibarıyla en cazip ülke olmakla birlikte, sertifikasyon, idari süreçler ve operasyonel karmaşıklık nedeniyle **yüksek giriş maliyeti** barındırmaktadır. Bu pazarda yerel ortaklıklar ve proje bazlı satış yaklaşımı öne çıkmaktadır.

Gana, daha dengeli ve öngörülebilir bir pazar yapısına sahip olup, distribütör ağı üzerinden bölgesel yayılım açısından stratejik bir konumdadır. **Senegal ve Fildişi Sahili** ise WAEMU/UEMOA çerçevesinde sundukları gümrük ve lojistik avantajlar sayesinde, çevre ülkelere erişim için uygun birer giriş noktası niteliği taşımaktadır.

Batı Afrika elektrik malzemeleri pazarı, yüksek ithalat ihtiyacı ve altyapı yatırımlarının sürekliliği sayesinde önemli fırsatlar sunmaktadır. Bununla birlikte, pazara giriş başarısı; yalnızca gümrük vergisi avantajlarına değil, **doğru ürün–ülke eşleşmesine, uygun dağıtım kanalının seçimine ve teknik/mevzuat uyumunun etkin yönetimine** bağlıdır. Bu çerçevede, pazara giriş stratejilerinin ülke ve ürün bazında farklılaştırılması kritik önem taşımaktadır.

8. TÜRKİYE AÇISINDAN FIRSATLAR VE STRATEJİK DEĞERLENDİRME

8.1. Türkiye'nin Batı Afrika Elektrik Malzemeleri Pazarındaki Konumu

Türkiye, Batı Afrika elektrik malzemeleri pazarında mevcut durumda sınırlı ancak **genişleme potansiyeli yüksek** bir tedarikçi konumundadır. Türk üreticiler, Avrupa teknik standartlarına uyumlu üretim kabiliyeti, esnek üretim yapısı ve rekabetçi fiyat seviyesi sayesinde, Asya menşeli ürünler ile Avrupa menşeli ürünler arasında **dengeleyici bir alternatif** sunabilmektedir. Bu konum, özellikle teknik yeterliliğin gerekli olduğu ancak maliyet hassasiyetinin de yüksek olduğu ürün gruplarında Türkiye açısından avantaj yaratmaktadır.

Buna karşın, Türkiye'nin pazardaki görünürlüğü ve bilinirliği, çoğu Batı Afrika ülkesinde sınırlı kalmaktadır. Türk firmalarının önemli bir bölümü pazara **reaktif ve fırsat bazlı** şekilde girmekte; kalıcı dağıtım kanalları ve proje ekosistemleri içerisinde yeterince konumlanamamaktadır. Bu durum, teknik ve fiyat avantajlarının pazarda karşılık bulmasını zorlaştırmaktadır.

8.2. GTİP Bazında Türkiye İçin Öne Çıkan Fırsat Alanları

Mevcut gümrük vergisi yapısı, teknik mevzuat çerçevesi ve rekabet dinamikleri birlikte değerlendirildiğinde, Türkiye açısından bazı GTİP'ler **görece daha elverişli** bir görünüm sunmaktadır.

Bununla birlikte Türkiye'nin Batı Afrika elektrik malzemeleri pazarında öne çıkabileceği fırsat alanları, doğrudan “hangi GTİP?” sorusundan ziyade; **hangi değer önerisiyle** (fiyat–kalite dengesi), **hangi satış modeliyle** (proje/EPC – distribütör – hub), **hangi rekabet kırılımında** (teknik bariyerlerin filtrelediği segmentler) hareket edileceğiyle ilgilidir. Bu çerçevede Türkiye için en rasyonel yaklaşım; teknik yeterliliğin belirleyici olduğu segmentlerde proje bazlı konumlanmak, hacim odaklı segmentlerde ise seçici ve kanal temelli ilerlemek; tümünde ise satış sonrası hizmet ve finansman güvenliği unsurlarını rekabet avantajına dönüştürmektir.

Bu çerçevede Türkiye'nin güçlü olduğu alanlar, genel olarak “**fiyat–kalite dengesi, teknik uyum kapasitesi ve esnek tedarik**” üçgeninde toplanmaktadır.

(i) Orta Segmentte Kalite–Fiyat Dengesi Gerektiren Ürünler

Batı Afrika'da elektrik yatırımlarının önemli bir kısmı, bütçe kısıtları altında yürütülen şebeke genişletme ve rehabilitasyon projeleridir. Bu projelerde karar alıcılar çoğu zaman iki uç arasında kalmaktadır: düşük fiyatlı ancak kalite/ömür performansı belirsiz ürünler ile yüksek standartlı ancak maliyetli ürünler. Türkiye, Avrupa standartlarına uyumlu üretim altyapısıyla “**yüksek kaliteyi erişilebilir maliyete taşıyan**” bir alternatif sunabildiği ölçüde avantaj sağlayabilmektedir.

Bu fırsat, özellikle transformatörler ve güç elektroniği ekipmanları (8504), yüksek gerilim şalt ürünleri (8535), kontrol ve dağıtım panoları (8537) ile belirli kablo segmentlerinde (8544) daha görünürdür. Ancak fırsatın özü GTİP'ten ziyade, Türkiye'nin **teknik standardı korurken toplam sahip olma maliyetini** düşürebilmesidir.

(ii) Teknik Bariyerin Rekabet Avantajına Dönüştüğü Segmentler

Bazı pazarlarda teknik mevzuat ve sertifikasyon, yeni tedarikçilerin pazara girmesini zorlaştıran bir bariyer oluşturur. Nijerya'da SONCAP gibi uygulamalar, özellikle şalt ekipmanları, alçak gerilim bağlantı ürünleri, panolar ve kablolar gibi güvenlik kritik ürünlerde pazara giriş maliyetini artırmaktadır. Bu durum, düşük fiyat segmentine dayanan rekabeti zayıflatırken, teknik uygunluk ve belgelendirme kapasitesi olan tedarikçiler lehine bir eleme mekanizması oluşturabilmektedir.

Türkiye açısından bu durum, sertifikasyon süreçlerine ve teknik dokümantasyon disiplinine hâkim firmalar için **nispi bir koruma** anlamına gelebilir. Başka bir ifadeyle, teknik bariyerin varlığı tek başına “risk” değil; doğru yönetildiğinde **rekabeti filtreleyen** bir unsur hâline gelebilmektedir.

(iii) Proje Bazlı Satış ve EPC Ekosistemine Entegrasyon

Batı Afrika'da elektrik malzemeleri talebinin önemli bir kısmı, kamu veya donör destekli projeler üzerinden oluşmaktadır. Bu projelerde tedarik kararı, yalnızca ürün birim fiyatıyla değil; teknik yeterlilik, teslim süreleri, garanti koşulları, saha desteği ve işletmeye alma (commissioning) kabiliyetiyle birlikte verilmektedir. Türkiye'nin burada öne çıkabileceği alan, ürün satmanın ötesinde **çözüm satışı** yaklaşımıdır: pano + şalt + kablo + aksesuar + saha desteği gibi entegre paketler, tekil ürün satışına göre daha yüksek katma değer üretmektedir.

Bu nedenle fırsat alanlarından biri, GTİP'lerin kendisinden ziyade Türkiye'nin **paketleme (bundling) ve entegrasyon** kabiliyetidir. Özellikle 8504–8535–8537–8544 hattında, proje tedarik modeli Türkiye için daha verimli sonuçlar doğurabilir.

(iv) Satış Sonrası Hizmet, Yedek Parça ve Teknik Destek Üzerinden Fark Yaratma

Batı Afrika'da elektrik altyapısında en kritik sorunlardan biri, sistemlerin devreye alınması sonrası bakım-onarım ve yedek parça teminidir. Bu nedenle, teknik ürünlerde karar vericiler için “ilk alım fiyatı” kadar **satış sonrası destek** de önemlidir. Türkiye'nin avantajı, Avrupa'ya kıyasla daha uygun maliyetle teknik servis ve yedek parça erişimi sunabilme potansiyelidir.

Bu fırsatın açığa çıkması, yerel ortaklıklar veya bölgesel servis noktaları ile mümkündür. Özellikle transformatör, şalt ekipmanı ve panolarda, saha desteği sağlayabilen tedarikçiler pazarda daha kalıcı olabilmektedir.

(v) Ülke Tipolojisine Göre Fırsatların Farklılaşması

Türkiye'nin fırsat alanları ülkeler arasında aynı şekilde dağılmamaktadır. Nijerya, büyük hacimli ama sertifikasyon ve operasyonel karmaşıklığı yüksek bir pazardır; burada fırsat, **yüksek katma değerli ve teknik ürünlerde** proje bazlı yaklaşım ve güçlü yerel ortaklıkla büyütülebilir. Gana, daha öngörülebilir ticaret ortamı sayesinde **distribütör ağı kurma ve bölgesel yayılım** açısından elverişlidir. Senegal ve Fildişi Sahili ise WAEMU/UEMOA çerçevesi ve lojistik avantajları nedeniyle **bölgesel hub** işlevi görebilecek; çevre ülkelere erişimde bir sıçrama tahtası rolü üstlenebilecek pazarlardır.

Bu nedenle Türkiye açısından “öncelikli fırsat”, tek bir ülke veya tek bir GTİP değil; **ürün–ülke–iş modeli eşleşmesini** doğru kurabilmektir.

8.3. Pazara Giriş Stratejileri ve Konumlanma Önerileri

Batı Afrika elektrik malzemeleri pazar yapısı, ithalata bağımlı olmakla birlikte; kamu projeleri, distribütör ağları ve bölgesel ticaret merkezleri gibi farklı dinamiklerin eş zamanlı olarak var olduğu çok katmanlı bir yapı sergilemektedir. Bu nedenle pazara giriş stratejilerinin **aşamalı, esnek ve ülke bazında farklılaştırılmış** şekilde kurgulanması gerekmektedir.

(i) Proje Bazlı Pazara Giriş: Kamu ve Altyapı Odaklı Yaklaşım

Batı Afrika'da elektrik malzemelerine yönelik talebin önemli bir bölümü, kamu kurumları, elektrik dağıtım şirketleri ve uluslararası finansman destekli altyapı projeleri üzerinden oluşmaktadır. Bu projelerde pazara giriş, klasik ihracat mantığından ziyade **proje döngüsüne entegre olma** kabiliyetiyle mümkündür. Teknik şartnamelerin erken aşamada takibi, EPC (Engineering-Procurement-Construction) firmalarıyla ilişkilerin kurulması ve referans projelerin sunulabilmesi bu yaklaşımın temel unsurlarıdır.

Türkiye açısından bu model, özellikle teknik yeterliliğin belirleyici olduğu ürün gruplarında (şalt ekipmanları, panolar, transformatörler ve sayaçlar) daha yüksek katma değer yaratma potansiyeli taşımaktadır. Proje bazlı girişlerde satış süreci daha uzun olmakla birlikte, fiyat baskısı görece daha düşüktür ve rekabet teknik kriterler üzerinden şekillenmektedir.

(ii) Distribütör ve Yerel Ortaklık Modeli: Süreklilik ve Yayılım

Distribütör odaklı pazara giriş, Batı Afrika'da özellikle alçak gerilim ekipmanları, kablolar ve aydınlatma ürünlerinde yaygın bir uygulamadır. Bu model, pazara görece hızlı giriş imkânı sunmakla birlikte, **ürünlerin yerel pazarda görünürlüğü ve sürekliliği** açısından kritik öneme sahiptir. Ancak distribütör seçimi, pazardaki başarının belirleyici unsurlarından biridir.

Türkiye açısından distribütör modeli, doğrudan satıştan ziyade **orta vadeli pazar inşası** amacıyla ele alınmalıdır. Ürün eğitimi, teknik destek ve satış sonrası hizmet kapasitesinin distribütörle birlikte geliştirilmesi, bu modelin sürdürülebilirliği açısından önem taşımaktadır.

Aksi hâlde, yalnızca fiyat odaklı çalışan distribütör yapıları, Türk ürünlerinin pazarda kalıcı bir konum elde etmesini zorlaştırabilmektedir.

(iii) Bölgesel Merkez (Hub) Üzerinden Giriş: WAEMU/UEMOA Stratejisi

Senegal ve Fildişi Sahili gibi WAEMU/UEMOA üyesi ülkeler, görece öngörülebilir gümrük yapıları, lojistik altyapıları ve bölge içi ticaret avantajları sayesinde **bölgesel dağıtım merkezi** olarak konumlanabilmektedir. Bu ülkeler üzerinden yapılan girişler, yalnızca ilgili ülke pazarına değil, çevre ülkelere erişim açısından da stratejik bir zemin oluşturmaktadır.

Türkiye açısından bu yaklaşım, özellikle farklı Batı Afrika pazarlarına aynı anda erişmek isteyen firmalar için **risk dağıtıcı** bir model sunmaktadır. Bölgesel merkez üzerinden yürütülen operasyonlar, stok yönetimi, satış sonrası hizmet ve lojistik optimizasyon açısından da avantaj sağlayabilmektedir.

(iv) Sertifikasyon ve Teknik Uyumun Stratejiye Entegre Edilmesi

Bazı Batı Afrika pazarlarında teknik mevzuat ve sertifikasyon gereklilikleri, pazara girişte belirleyici bir faktör hâline gelmektedir. Özellikle Nijerya’da uygulanan SONCAP gibi sistemler, pazara giriş maliyetini ve süresini artırmakta; ancak aynı zamanda rekabeti belirli ölçüde filtrelemektedir. Bu durum, sertifikasyon süreçlerine hâkim ve teknik dokümantasyonu güçlü firmalar için **stratejik bir avantaj** yaratabilmektedir.

Bu nedenle pazara giriş stratejileri, sertifikasyon ve teknik uygunluk süreçlerini “sonradan çözülecek” operasyonel detaylar olarak değil, **başlangıç aşamasında planlanması gereken temel unsurlar** olarak ele alınmalıdır.

(v) Finansman ve Ödeme Yapısının Stratejiyle Uyumu

Batı Afrika pazarında pazara girişin sürdürülebilirliği, yalnızca satışın gerçekleşmesiyle değil, **ödeme güvenliği ve finansman yapısının** doğru kurgulanmasıyla mümkündür. Uzun vadeli ödeme talepleri, kamu projelerinde bütçe ve onay süreçleri, ticari ithalatta ise teminat eksiklikleri, ihracatçılar açısından risk yaratabilmektedir.

Bu nedenle pazara giriş stratejileri; akreditif, ihracat kredi sigortası, Eximbank destekleri veya donör finansmanlı proje modelleri gibi araçlarla desteklenmelidir. Finansman boyutunu stratejiye entegre edebilen firmalar, pazarda daha istikrarlı bir konum elde edebilmektedir.

9. RİSKLER, SINIRLILIKLAR VE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Batı Afrika elektrik malzemeleri pazarında fırsatların yanı sıra, dikkate alınması gereken yapısal ve operasyonel riskler bulunmaktadır. Bu risklerin doğru yönetilmemesi, pazara giriş sürecini zorlaştırabileceği gibi, sürdürülebilir ticari faaliyetleri de olumsuz etkileyebilir.

Öncelikle, finansman ve ödeme güvenliği önemli bir risk alanıdır. Özellikle ticari ithalat ve distribütör üzerinden yapılan satışlarda ödeme vadeleri uzayabilmekte; teminat yapıları zayıf kalabilmektedir. Kamu projelerinde ise ödeme güvenliği görece daha yüksek olmakla birlikte, süreçlerin uzunluğu ve bürokratik gecikmeler nakit akışı üzerinde baskı yaratabilmektedir.

Gümrük uygulamalarında ve idari süreçlerde ülke bazlı fiili farklılıklar da dikkate alınmalıdır. Mevzuatın yazılı hâli ile uygulama arasında zaman zaman uyumsuzluklar görülebilmekte; bu durum teslim süreleri ve maliyetler üzerinde belirsizlik yaratabilmektedir.

Teknik mevzuat ve sertifikasyon gereklilikleri, özellikle Nijerya gibi pazarlarda giriş engeli niteliği taşıyabilmektedir. Sertifikasyon süreçlerine yeterince hazırlıklı olmayan firmalar için bu durum zaman ve maliyet kaybına yol açabilmektedir.

Son olarak, yerel pazar bilgisi ve dağıtım ağı eksikliği, Türk firmalarının pazarda kalıcı olmasını zorlaştıran önemli bir sınırlılıktır. Batı Afrika pazarında başarı, yalnızca rekabetçi ürün sunmakla değil; **yerel iş yapma kültürünü, sözleşme pratiklerini ve satış sonrası beklentileri** doğru okumakla mümkündür.

10. SONUÇ VE STRATEJİK ÖNERİLER

Batı Afrika elektrik malzemeleri pazarı, artan nüfus, kentleşme ve altyapı yatırımları doğrultusunda orta ve uzun vadede büyüme potansiyeli taşımaktadır. Bölge ülkelerinde yerel üretim kapasitesinin sınırlı olması, elektrik ekipmanlarında ithalat bağımlılığını artırmakta; bu durum, dış tedarikçiler için yapısal bir talep zemini oluşturmaktadır. Bununla birlikte pazar, homojen bir yapı sergilememekte; ülke, ürün grubu ve iş modeli bazında farklılaşan dinamikler içermektedir.

Rapor kapsamında yapılan analizler, Batı Afrika'da elektrik malzemeleri ticaretinin düşük veya orta seviyede gümrük vergileriyle yürütüldüğünü; buna karşılık teknik mevzuat, dolaylı vergiler, finansman koşulları ve idari uygulamaların pazara girişte belirleyici rol oynadığını ortaya koymaktadır. Özellikle Nijerya'da uygulanan SONCAP sistemi, pazara girişte teknik yeterliliği öne çıkaran bir filtre işlevi görmektedir; Gana, Senegal ve Fildişi Sahili'nde ise daha esnek ancak proje bazlı gerekliliklerin ağırlık kazandığı bir yapı gözlenmektedir.

Türkiye açısından Batı Afrika pazarı, tekil ve kısa vadeli satışlardan ziyade **stratejik konumlanma gerektiren** bir ihracat alanı niteliğindedir. Türk üreticiler, Avrupa teknik standartlarına uyumlu üretim kabiliyeti ile Asya menşeli ürünlere kıyasla kalite avantajı; Avrupa menşeli ürünlere kıyasla ise maliyet avantajı sunabilmektedir. Bu konum, özellikle teknik yeterliliğin gerekli olduğu ancak bütçe hassasiyetinin de yüksek olduğu segmentlerde Türkiye için rekabetçi bir zemin oluşturmaktadır.

Bununla birlikte, pazardaki başarı; yalnızca ürün özelliklerine değil, **pazara giriş modeli, dağıtım kanalları, sertifikasyon yönetimi ve finansman güvenliği** gibi unsurların birlikte ele alınmasına bağlıdır. Proje bazlı satış, EPC firmalarıyla erken aşamada temas, yerel distribütörlerle sürdürülebilir ortaklıklar ve bölgesel merkezler üzerinden erişim gibi

yaklaşımlar, Türkiye açısından daha kalıcı sonuçlar doğurabilecek stratejiler olarak öne çıkmaktadır.

Bu çerçevede Türkiye için temel stratejik öneriler şu şekilde özetlenebilir:

- Batı Afrika pazarı, tek bir pazar olarak değil; **ülke ve ürün bazında farklılaştırılmış** bir yapı olarak ele alınmalıdır.
- Teknik yeterliliğin ve sertifikasyonun belirleyici olduğu segmentlerde, proje bazlı ve çözüm odaklı satış yaklaşımı benimsenmelidir.
- Hacim ve fiyat rekabetinin yoğun olduğu ürün gruplarında, distribütör seçimi ve kanal yönetimi stratejik bir karar olarak değerlendirilmelidir.
- Nijerya pazarı, yüksek potansiyeline rağmen operasyonel ve finansal riskler dikkate alınarak, **aşamalı ve kontrollü** bir giriş modeliyle ele alınmalıdır.
- Gana, Senegal ve Fildişi Sahili gibi ülkeler, bölgesel erişim ve pazar öğrenimi açısından **dengeleyici ve tamamlayıcı** pazarlar olarak değerlendirilmelidir.
- Finansman ve ödeme güvenliği, pazara giriş stratejisinin ayrılmaz bir parçası olarak ele alınmalı; uygun ticari ve finansal araçlarla desteklenmelidir.

Sonuç olarak Batı Afrika elektrik malzemeleri pazarı, Türkiye için kısa vadede kolay kazanımlar sunan bir alan olmaktan ziyade, **doğru stratejiyle orta ve uzun vadede sürdürülebilir ihracat artışı** sağlayabilecek bir bölge niteliği taşımaktadır. Bu raporda ortaya konulan analiz ve değerlendirmeler, Türkiye'nin Batı Afrika pazarına yaklaşımında daha seçici, planlı ve stratejik bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır.

KAYNAKÇA

1. **World Trade Organization (WTO)**
WTO Tariff Download Facility ve Integrated Database (IDB).
Üye ülkelerin MFN gümrük vergileri ve tarife yapıları.
(<https://www.wto.org>)
2. **International Trade Centre (ITC)**
Trade Map – International Trade Statistics.
Ürün ve ülke bazlı ithalat–ihracat verileri.
(<https://www.trademap.org>)
3. **World Customs Organization (WCO)**
Harmonized System (HS) Nomenclature and Explanatory Notes.
GTİP/HS sınıflandırmaları ve ürün kapsamaları.
(<https://www.wcoomd.org>)
4. **Standards Organisation of Nigeria (SON)**
SONCAP – Standards Organisation of Nigeria Conformity Assessment Programme.
Nijerya'da uygulanan zorunlu uygunluk değerlendirme sistemi.
(<https://son.gov.ng>)
5. **Nigeria Customs Service (NCS)**
Nigeria Customs Integrated Tariff System (NICIS).

- Nijerya ithalat vergileri ve uygulamaları.
(<https://customs.gov.ng>)
6. **Ghana Revenue Authority (GRA)**
Customs Division – Import Duty & Tax Framework.
Gana ithalat vergileri, KDV ve diğer mali yükümlülükler.
(<https://gra.gov.gh>)
7. **Direction Générale des Douanes – Côte d’Ivoire**
Tarif Extérieur Commun (TEC) – UEMOA.
Fildişi Sahili gümrük vergileri ve ithalat uygulamaları.
(<https://www.douanes.ci>)
8. **Direction Générale des Douanes – Sénégal**
Tarif Douanier et Fiscal.
Senegal ithalat vergileri ve ek mali yükümlülükler.
(<https://www.douanes.sn>)
9. **West African Economic and Monetary Union (WAEMU / UEMOA)**
Common External Tariff (CET).
WAEMU ülkelerinde ortak gümrük vergisi yapısı.
(<https://www.uemoa.int>)
10. **Economic Community of West African States (ECOWAS)**
ECOWAS Trade Liberalisation Scheme (ETLS).
Bölge içi ticaret rejimi ve katkı payları.
(<https://ecowas.int>)
11. **World Bank Group**
Doing Business (archived), Energy & Infrastructure Project Documents.
Batı Afrika ülkelerinde iş ortamı ve altyapı projeleri.
(<https://www.worldbank.org>)
12. **African Development Bank (AfDB)**
Energy Sector and Power Infrastructure Reports.
Bölgesel enerji yatırımları ve finansman yapıları.
(<https://www.afdb.org>)
13. **International Electrotechnical Commission (IEC)**
International Standards for Electrical Equipment.
Elektrik ekipmanlarına ilişkin teknik standartlar.
(<https://www.iec.ch>)
14. **International Organization for Standardization (ISO)**
ISO Standards Catalogue.
Ürün ve kalite standartları.
(<https://www.iso.org>)
15. **T.C. Ticaret Bakanlığı**
Ülke Masaları, Sektörel Raporlar ve İhracat Destekleri.
Türkiye'nin dış ticaret ve ihracat politikaları.
(<https://www.trade.gov.tr>)

BAZ Girişim

İhracat Mentorunuz BAZ
Girişim, küresel pazarları
kazanmada devlet
destekleri, dijital
pazarlama ve ihracat
danışmanlığıyla yanınızda.

bazgirisim.com

info@bazgirisim.com

+90 312 418 46 58